

3/1/56

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No 212.

Telephone No. 2544

Vol. 12
సంపుటము ౧౨

చెన్న పట్టణము 1926 వ సం॥ మార్చి నెల 30-వ తేది మంగళవారము
శ్రీ అక్షయనామసంవత్సర అధిక శైత్రమాస ప్రథమ బహుళ ౧.

No 303
సంచిక 303

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారీతే వేలకువేలు యోగ్యతావ్రతాలు పొందియున్నది పంచభాష చీటి మూచి కొని మోసముగలుగదు

అమృతాంజనము నకలవిధ నొప్పులకు నంజీవివంటిది

తిలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు బారదోలును, పోట్లబోగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

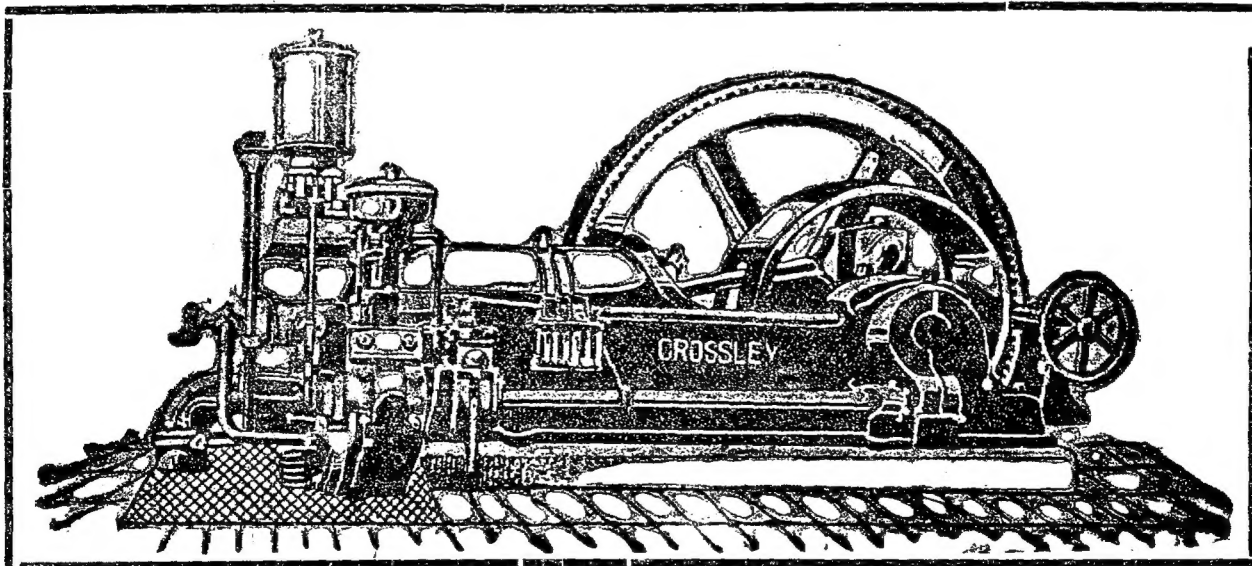

చక్కనిడబ్బీతో నహా సీసా 1-కి ర్వు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్వు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 249 ప్రేరిరోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

క్రాస్లి గాను అండ్ ఆయిల ఎంజినులు

ప్రపంచమునందు మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనవి, మితవ్యముగలది.

మిక్కిలి శ్రేష్ఠ
మైనరకము ఇం
టర్నల్ కంబస్టన్
న్ ఎంజినులు త
యారు చేయుట
యందు 50 సంవ
త్సరముల అను
భవము గలదు.

నూతన ఎంజిన్
రింగు శాస్త్రము
నందు తెలుపబడె
న ప్రకారము సరి
యైన ప్రైము
మూవరు మొద
లగు వాటి తొ
గలదు.

అనుభవము జాస్తిగానుండనవసరములేదు. మిక్కిలి సరసమైన నూనెనుపొయ్యికి ఉపయోగించ వచ్చును. మిక్కిలి మితవ్యముగలది.

ఎంజిన్లను, రైసుమిల్లు స్వంతదారులు, వ్యవసాయదారులు, యితరులు మాకు వ్రాయుకోరెదము.

క్రాస్లి బ్రదర్సు, (లిమిటెడ్) 14, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

Crossley Bros, (Limited) 14, Broadway, Madras.

1546

ఆంధ్రపుస్తకభాండాగార సంఘము

ఏప్రిలు 2వ తేదీన దేశోద్ధారక భవనమున సమావేశ మగును

బెజవాడ, మార్చి 29 - శ్రీయుత ఆయ్యంగి వెంకట రమణయ్యపంతులుగారు ఇట్లు తంతివంటి - ఆంధ్రదేశపుస్తక భాండాగార సంఘము, ఏప్రిలు రెండవ తేదీన బెజవాడలో దేశోద్ధారక భవనముందు సమావేశమగును భాండాగారముల సరుపుధరణ విషయమై తరుచుర్య తీసికొనుటకు కూడుచున్నది కావున సానుభూతి గలవారెల్లరును, వచ్చి సభకు జయప్రదముగ జరిపించి భాండాగారోద్యమమునకు తోడ్పడ ప్రార్థితులు.

బొంబాయి ఆంధ్రుల సమావేశము

చింతామణిగా రధ్యక్షత వహించిరి బొంబాయి, మార్చి 29 - నిన్న సాయంత్రము బొంబాయి ఆంధ్ర సంఘమువారు సర్వెంటుస్ ఆఫ్ ఇండియా సంఘ భవనమున శ్రీ చింతామణిగారి అధ్యక్షతక్రింద సమావేశమై చాల ముఖ్యమైన తీర్మానములు ఆమోదింపబడినవి బొంబాయి ఆంధ్రసంఘ తీర్మాన మామోదింపబడినది జి యస్ నగసిం హము, వద్దూరి శ్రీరామకృష్ణ, యస్ యస్ వార్దాగార్లు తాత్కాలిక కార్యదర్శిగ నియమింపబడిరి. క్రొత్తవిభ్యులు 50 మంది సంఘముందు చేరిరి (నవ్వీయవి లేఖరి)

మదరాసు శాసనసభ

ప్రశ్నోత్తరములు

నిన్నటిదినము శాసనసభయందు జరిగిన ప్రశ్నోత్తరము లలో ముఖ్యమైనవాటిని ఈదిగువ ప్రకటించుచున్నాము. వ్యవసాయపు రాయలుకమీషను వ్యవసాయపు రాయలుకమీషను నియమించునప్పుడు అభివృద్ధికాఖమంత్రి అభిప్రాయములు గైకొనబడెనాయనియు అట్లయిన కమీషనువారు విచారింపవలసిన విషయములను విస్తరింపజేయవలయునని మంత్రిగారెందులకు సలహా ఇవ్వలేదని సత్కయ్యుద్రిగారు ప్రశ్నించిరి ప్రభుత్వ సభ్యుడు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు అభివృద్ధికాఖ మంత్రిగారి అభిప్రాయములు గైకొనిరినియు, వ్యవసాయపరిశ్రమ ఉత్పత్తి అమ్మకము మున్నగు విషయములు సహకార పద్ధతులపై కరువు విషయములను ఈ కమీషనువారు విచారింపుట లాభకరమని ఆర్థికకాఖమంత్రి నూచించెననియు తెలుపబడెను. బల్లారి వ్యవసాయ పారశాల బల్లారిలో వ్యవసాయ పాఠశాల చెరుకుతోట ఎప్పుడు స్థాపింపబడునని ఎ రంగనాథం మొదలిగారు ప్రశ్నించిరి తేదీ ల నిర్ణయించి చెప్పటకు పిలువేదని ప్రభుత్వరమిచ్చుడెను బల్లారి జిల్లాలో మొక్కజొన్న ఉత్పత్తి విషయమై తన పరిశోధన సలుపుటకు ఒక నిపుణుని నియమించు విషయ మై రంగనాథం మొదలిగారు ప్రశ్నింపగా జులై నెలలో దత్త వండలములందు మొక్కజొన్న ఉత్పత్తి విషయమై పరిశీలించు టకు ప్రత్యేకోద్యోగి నియమింపబడునని అభివృద్ధికాఖమంత్రి ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను సహకారకాఖ ఆర్ వీరయ్యనుగారి ప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు హాస రరి అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రార్లుగల నియమింపబడుచుండుటచే కో ఆ పరేటివు సొసైటీల హాసరరి ఆర్డెనె జరులను నియమించు పద్ధతి అంతమొందెనని అభివృద్ధికాఖమంత్రి చెప్పెను పచ్చికు సర్వీసు ఉద్యోగములు కోరవారు మంత్రియొక్కయు ఎక్కి క్యూటివు కాన్సిలరులయొక్కయు సిఫార్సు పొంద యత్నిం చుటను ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించిరని సాల్వానాగారు ప్ర శ్నింప ఈ విషయమై ప్రభుత్వమువారు ఆలోచించుచున్నారని రెవిన్యూ సభ్యుడు ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను హైద్రో ఎలిక్ట్రిక్కు స్కీము తామ్రపర్తి పావనాశనం హైద్రోఎలిక్ట్రిక్కు స్కీము వి షయమై చావడి సుబ్రహ్మణ్యం పిళ్ళైగారు ప్రశ్నింప లామెంబ రు ఈ క్రింది వివరములు తెలిపెను ఈ స్కీములల్ల ఇరిగేషను బావులను విద్యుచ్చుక్తి సహా యముతో ఉపయోగింపవచ్చును హాకిన్సుగారు ఈ ప్రదేశము ను చూచియున్నారు ఎస్టి పేటులు తయారుచేయబడెను గాని ఇంతవరకు ఏమి ఖర్చుచేయబడలేదు మార్తాండపిళ్ళైగారి ప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు దక్షి ణ ఇండియా రైల్వేను విద్యుచ్చుక్తి నడుపువిషయము రి లేక 6 నెలలలో తేలునని లామెంబరు చెప్పెను అదనపు పోలీసుదళములు రాష్ట్రమునందెచ్చుచున్న అదనపు పోలీసుదళములుంద బడెనని రామేశ్వరరావుగారు ప్రశ్నింప లామెంబరు ఈక్రింది విధమున ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను అనంతపురం గుత్తి తాలూకా టెలిగ్రామమునందు అద నపు పోలీసుదళమున్నది రాష్ట్రమున మరి ఏ ఇతర ప్రదేశము నందున అనపు పోలీసుదళములేదు 1925 సంవత్సరము జూన్ 1 వ తేదీనుండి ఈదళము అచ్చట యుంచబడెను సంవత్సరము నకు 4845 రూప్యములు రికరింగు ఖర్చు 2900 నాన్ రికరింగు ఖర్చు అగుచున్నది మూడు సంవత్సరము లుంచవలయునని ప్ర భుత్వమువారు ప్రధమమున తీర్మానించిరిగాని పరిస్థితులు మారిన ఎప్పుడైనను ఈదళమును రద్దుచేయవచ్చును ప్రతిసంవత్సరము ఈ విషయమై జిల్లా/కలెక్టరు రిపోర్టు పంపుచుండెదరు ఎన్నికలయందు ఓడిపోయినవారిని మరల సభ్యులుగ నియమించుట తంజావూరు జిల్లాలో స్థానికసంఘముల ఎన్నికలయందు ఓడిపోయినవారిలో ఎంతమంది మరల సభ్యులుగ నియమింప బడిరిని రాజప్పగారు ప్రశ్నింప ప్రధానమంత్రిగారు ఈ క్రింద ప్రత్యుత్తరమొసగిరి. ఎన్నికలయందు ఓడిపోయినవారు వ్యక్తు య మరల సభ్యులుగ నియమింపబడిరి. ఒకరు తంజావూరుజిల్లా బోర్డు మాయవరం తాలూకాబోర్డు సభ్యులుగను, ఇరువురు తం జావూరు తాలూకాబోర్డు సభ్యులుగను నియమింపబడిరి.

మీ జీవితరహస్యము జీవితరహస్యము మీ భవిష్యజీవితరహస్యము అంజనాలయము లోనే తెలిసికొని ఆయత్తపడుడు! ఆనందించుడు కష్టగుళుములు, బోగైశ్వర్యములు, విద్యాబుద్ధులు, జయాపజయములు వేయే మీ జీవిత రహస్యమంతయు అంజనమాలమునఁ గన్నులకుఁ గట్టినట్లు ప్రదర్శింపబడును. వ్రాసిపంపఁబడును జాతకములున్నవారు, జాతకములు వ్రాసిపంపలేన వారైనాను తొమ్మిది అక్షరములు వ్రాసి పంపినచాలును జీవిత రహస్యశోధన ప్రశ్నకు 0-0, తక్కిన వివరములు వ్రాసిన తెలుపుదుము వి. యస్. యస్. శర్మ, అంజనాలయము, రాజమండ్రి. బుల్ బుల్ ఆటోమాటికు స్ప్రే అత్తరు క్రొత్తగా జర్మనీవారిచే కనిపెట్టబడినది

వివాహము యితర సేవకసమయములందు వాడుకుం యంతమంచి నవీన అత్తరు ఇదివర కెప్పుడు అత్తరు చెడలును, బుద్ధిని నిలుపుగానుంచిన బహుళికిరావడము ఆయన పరీక్షార్థమై ఒకబుడ్డికి అర్దరయిచ్చి తెప్పించుకొనుడు, తరువాత మీరు మీ స్నేహితులను డజనులకు సంతోషముతో అర్దగునిత్తురు బుడ్డి 1-కి ధర రు 1-4-0 తపాలఖర్చు ప్రత్యేకం BAIJNATH MOTHILAL & Co., 168, China Bazar Road, P. Box No 163 Madras

నాలుగుభాషలనిఘంటువు

ఇందు కుమారు (5000) అయిదువేల తెలుగుమాటలు అకారాదిగా వ్రాసి వానికెదురుగా హిందుస్తాని, ఇంగ్లీషు, ఆర వసు పదములు చేర్చఁబడినవి, ఏపదము కావలసినను వెంటనే గ్రహింపవచ్చును ఇదివరలో ఇట్టిగ్రంథము వెలువడి యుండలేదు, ఇది చదివినచో గురుసహాయ్య మక్రరలేకుండ ప్రైభావలు మాటలాడు శక్తికలుగును ఇది నూలునుమాపుర్రకు, విద్యార్థులకు లాభకరము, గుమాస్తాలకు, వర్తకలకు, ప్రయాణికులకు, పండితులకు, పామరులకు సమస్త జనులకు, మిక్కిలి యువయోగిందును నెల రి అణాలు మాత్రమేగాని 800 రూపాయలకు మించిన సహాయ మొనరింపఁగలదని నిరూపింతుముగఁ జెప్పవచ్చును

వేశ్యాసహవాసఫలితము

(పద్యకావ్యము) వెల 4 అణాలు ఇది బెంగళూరులో జరిగినకథ ఒక లుబ్ధుడత్యంత లాభ్యున నమివే తమఁగూడఁ బెట్టుటయు నాతని కుమారుడు వేశ్యాలోలుండఁడై తద్విత్తమంతయు వేశ్యకర్పించి తుదకు దానిచే వెడలగొట్టఁబడి యడవుల పాలైపోవుటయు, మిక్కిలి చక్క వ్రాయబడినది లుబ్ధుడనము, వేశ్యామాతృవర్ణనము జరుపుచో నవ్వు పుట్టకమానదు. ఇందలి నీతిశృంగార పద్యములు చదివి తీరవలయును ఇది చదువ మొదలిడుచో పూర్తియగువఱకు విడువ బుద్ధిపడదు. చిరునామా:— దాసరి లక్ష్మణస్వామి పిరాపురం, (గోదావరిజిల్లా) 1827

జి. యం. శెట్టి అందు నన్ను, నగలు వర్తకులు, 229, హైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

శ్రీలక్ష్మీ వర్కు, సోల్విజంటు మంచిపనితరము! సరసమయిన మజారి సకాలమునకు నగలు తయారుచేసి యిచ్చుట వారి స్వలాభముకొరకే ప్రతియొకరున్ను దీనిని గమనింపవలయును అన్ని విధములయిన బంగారుసామానులు గాజులు, గొలుసులు, కావలసేర్లు, వడ్డాణములు, నాగవల్తులు, పుంగరములు వగైరా వగలున్ను చెంబులు, లో టాలు, కప్పులు, చెండిసామానులు, కుంకుమభరితె మొదలు నీళ్లుపోసుకొనే పెద్దఅందాలవట్టు సకలవిధమైన సామానులు ప్రస్తుత నాగరికతనుబట్టి అంద ముగాను శుభ్రముగాను తయారుచేసి యిచ్చుదును. తంజిలిహం. పొప్రయిటరు, మే. సత్యనారాయణాచారి, "సత్యవర్కు" } నెం 2/19 కోపు వెంకటాచలయ్యరు పిడి, మద్రాసు.

మద్రాసు అండ్ నెదర్ లాండ్స్ మహారాటా

రైల్వే కంపెనీ, లిమిటెడ్;

(ఇంగ్లాండులో ఇన్ కార్పొరేట్ చేయబడినది)

ప్రకటన

1926 సం॥ ఏప్రిల్ నెల తే 1 ది మొదలుకొని బ్రాడ్ గేజ్ సెక్షన్ లో బండ్ల రాకపోకలలో మార్పులు చేయబడినవి. దీనిని అందరు గమనింపవలెను.

ఈ క్రిందిబండ్లు క్రొత్తగా ఏర్పరచబడినవి

Table with 2 columns: Item description and Price. Includes items like 41 మిక్సెడ్ అరక్కోణము వడలుట, 42 రేణిగుంట వడలుట, 155 రైల్వేలో చీరాల వడలుట, etc.

ఈ క్రిందిబండ్లవరుసలు రద్దుచేయబడినవి

Table with 2 columns: Item description and Price. Includes items like 158 లోకల్ మదరాసు వడలుట, 154 డిటా పాస్సేరి వడలుట, etc.

ఈ క్రిందివి ముఖ్యమైన మార్పులు

- సెం 1 మద్రాసు కలకత్తా మెయిన్ వాల్తేరుకు 14-35 కు బదులు 18-48 కి చేరును. ఈబండి టంగుటూరు తాడినేపేటలో నిలువదు.
సెం 2 కలకత్తా, మద్రాసు మెయిన్ 18-22 కు బదులు 12-55 లకు బయలుదేరును. ఈబండి దువ్వడ, ద్వారాపూడి, టంగుటూరు స్టేషన్ లలో ఆపబడును.
సెం 3 బెజవాడ ప్యాసెంజరు బెజవాడ బిట్రగుంట మధ్య ప్రతివేళలో నిలుచును. బెజవాడకు 10-40 ఘంటలకు చేరి అచ్చటినుండి యిప్పుడు కాకినాడ పోవుబండ్ల ఏర్పాటు ప్రకారము 11-45 ఘంటలకు బయలుదేరి కాకినాడ వరకు పోవును.
సెం 10 వాల్తేరు ప్యాసెంజరు 17-50 కు బదులుగా 18-00 ఘంటలకు మద్రాసు చేరును.
సెం 12 వాల్తేరు ప్యాసెంజరు యిప్పుడు బిట్రగుంట లో నిలువబడునట్టిబండి బిట్రగుంట 8-8 గంటలకు చేరును. అచ్చటినుండి 8-25 కు బయలుదేరి యిప్పుడు మద్రాసు 12-25 కు చేరు. 42 ప్యాసెంజరుబండికి బదులుగా 10-30 కే చేరును. ఒక క్రొత్త సెం 196 బండి ఆరంభాకం నుండి 9-45 ఘంటలకు బయలుదేరి మద్రాసు 12-20 ఘంటలకు చేరును.
సెం 34 కాకినాడ ప్యాసెంజరు 6-00 ఘంటలకు బదులు 8-55 ఘంటలకే కాకినాడ వడలును.

కాంగ్రెసు పక్షమునకు వోటు

జేయుదు

జన్మిస్తున్న తంత్రములు బహిరంగ మొనర్చబడుట

చెన్నపురి పౌరుల బహిరంగసభ

సామి నెంకటాచలం తెట్టిగారు మొన్న సాయంత్రము తిరువళ్ళీక్కణ్ణి సముద్రతీరమున జరిగిన చెన్నపురి ప్రజల బహిరంగసభ కన్వత్తుత వహించుచు జన్మిస్తున్న పక్షమువారి తంత్రముల బట్టిబయలుపడిన రాబోవు ఎన్నికలయందు ప్రజల కర్తవ్యమును వివరించుచు గంభీరముగ నుపన్యసించి చాలమంది ప్రేక్షకులను ఎ రంగనామి అయ్యంగారు (ఎం. ఎల్. ఎ) పి థక్తవల్లులనాయకుడు, పి కృష్ణస్వామి పావలాగ, డా బి ఎస్ నల్లయ్య, డి కులంద్ర, వషీమహమ్మదు, అబ్దుల్ హమీదుబాఖ్, పి ఎం. ఆదికేశవులు నాయకరు, గ రంగయ్యనాయకుడు, బషీరు అహమ్మదు గార్లు మొదలగు ప్రముఖులును సభ యందు గలరు.

అధ్యక్షుడు జాతీయ మహాసభ స్వరాజ్యనిర్ణయమును గురించియు, జాతీయ మహాసభా రింతవరకు సాధించిన విషయముల గురించియు ఇకమీద శేయవలసియున్న విషయముల గురించి వివరించి, జన్మిస్తున్న పక్షమువారి నొనర్చుచున్న తంత్రముల వివరించిరి. స్వరాజ్యపక్షమువారు శాసనసభలను వదిలి వచ్చిన తరువాత జన్మిస్తున్న పక్షమువారి అతిరహస్య లోకదేశు డా న శేషమొదలియారగుచు, ప్రతాపాస్థులు పలుకుకొనుచు బయటకు వచ్చి, చెన్నపట్నములో పోలీసు వారు ప్రభుత్వమువారు ఎన్నికలలో నొక రాజకీయపక్షము వారికి సహాయ మొనర్చుచున్నారని ఆరోపించెను. ఈవిషయమున మొదలియారగు షహీరు నుద్దేశించిన ప్రతివాదిని తెలిసిన విషయమే నశేషమొదలియారగు రియారోషా మొనర్చుటకు ముందు ఎ రామస్వామి మొదలియారగుచు నా నడవిధమున ఆరోప మొనర్చెను. అయితే రామస్వామి మొదలియారగుచు, నశేషముగారి కంటే చాల తెలివి చాకవ్యము గలవారు అందుచే నతడు తన ఆరోపాలను కనుపించి కనుపించని యట్లు మెత్తని మాటలలో పొదిగి చూచాయగా మాటలాడిరి కాని డా న శేషముగారి కంటే పొందికత్వము, తెలివి లేదు వాపము అందుచే నతడు మునుగు తొలగించి మాటలాడి, చివట్లాకు గురియయ్యెను.

ఇటీవల చెన్నపురి మునిసిపలు ఎన్నికల సరిత్ర నొక్కమారు జ్ఞాపక మొనర్చుకొనునెడల ప్రభుత్వమువారు పోలీసువారు ఏరాజకీయ పక్షమువారి మీద ప్రత్యేకాభిమానమును కనుపరచిరి అందరికి స్పష్టముగ చెల్లెయగలదు. ఈవిషయమున, తాను జెప్పవలసిన దేమియు లేదు ఇందుకు సి. ఆర్. రెడ్డిగారు వి చక్కరై చెట్టిగారు ఎగ్జుకురునం దుపన్యసించుచు నుడివిన వాక్యముల కంటే ప్రబలముగ సాక్ష్యమింకొకటి యుండిన రెడు ఎగ్జుకురులోను తొడియాల్చేటలోను స్వరాజ్యపక్షమువారి సభలపైసే రాళ్లు రువ్వబడినవి వీనివలన స్పష్టముగ చెల్లెయగలదు ప్రతిపక్షం లిట్టి దౌర్జన్యము పధ్ధతుల నెన్నిటి నెలలించినను కాంగ్రెసుపక్షమే విజయవందెను ఇకముందు గూడ కాంగ్రెసు పక్షమే విజయవంది తీరును కాంగ్రెసు పక్షమే ప్రజా బాహుళ్యము యొక్క వనోభావములను సరిగ న్యక్తికరించి వానికొరకు నిరంకుశాధికారవర్ధముతో పోరాడుటకు నడుము కట్టుకొని యున్న సంస్థ.

పిరికితనముగా రామస్వామి మొదలియారగుచు గావించిన ఆరోపణను లామెంబరు ధైర్యముగా నెదిర్చి గట్టిగా జవాబు చెప్పియుండ వలసివది కాని లామెంబరు కామత్రము ధైర్యము లేకపోయెను మొదటి సారియే లామెంబరు గట్టిగా

Table with 2 columns: Item description and Price. Includes items like 150 లోకల్ (యిప్పుడు 130 గా మార్చబడిన బండి) పాస్సేరి 7-15 బదులు 6-55 కే వదిలి, 13 మూడవరగతి మిక్సెడ్ బండి 5-00 ఘంటలకు, etc.

జవాబు చెప్పి యున్న యెడల, నరు నాడు తిరిగి అట్టి ఆరోపాల నొనర్చుటకు నశేష మొదలియారగుచు సాహసించియుండవలెను. రెండవ రోజున లామెంబరు గట్టిగా జవాబు చెప్పియుండి నశేషముగారు తన ఆరోపణల ఉపసంహరించుకొని దిగిమింగెను.

ఇక, ప్రభుత్వమువారు పోలీసువారు నిజముగా నేపక్షమువారిపై పక్షపాతమును గనుపరచెనో ఇంచుక విచారించుదు. తొడియారుడేట ఎన్నికల సమయమున జన్మిస్తున్న పక్షమువారును కాంగ్రెసుపక్ష అభ్యర్థి బొమ్మను నిర్మించి, అది అతని శవముని చెప్పమ వీధుల వెంబడి యూరేగించి, తగల బెట్టిరి ఈ దౌర్జన్యమునకు ప్రభుత్వమువారుగాని, పోలీసువారుగాని నేరములపై నేపర్వనైన దీనుకొనిరా? తొడియాల్చేటలో జన్మిస్తున్న పక్షమువారు కాంగ్రెసు పక్షమువారి యూరేగింపుపై బడి కొట్టి దౌర్జన్యమొనర్చి చెల్లా చెదరు జేసిరి ఇలకును ఇట్టి విషయము లెన్నియో గలవు పోలీసువారును సహారినేటు అధికారులు జన్మిస్తున్న పక్షమువారి తరపున, కాంగ్రెసు పక్షమువారికి వ్యతిరేకముగ గావించుచున్న చర్య లెన్నియో గలవు వీని యన్నిటిని గురించియు స్వరాజ్యపక్షమువారు అధికారులతో ఫిర్యాదు జేయుటలేదు. ఈవిషయములు శాసనసభలోనే వెల్లడియయ్యెను కో ఆపరేటేవు సబు రిజిస్ట్రారులు పబ్లికుమేట్లు ఇన్ స్పెక్టరులు జన్మిస్తున్న పక్షమువారికి వోట్లు సంపాదించుటకు గా విండుచున్న ప్రయత్నములను, వీరు పంపుచున్న సర్క్యులరులను ఒక నామినే టుడు శాసనసభకుడే వెల్లడించెను. ఈవిషయములు శాసనసభయందు వెల్లడింపబడినపుడు లామెంబరు వానిని గురించి ఎట్టి చర్యను దీనుకొనుట అంగీకరింకలేదు ఇందుకు కారణమేమియో దురూహ్యముగ నున్నది.

జన్మిస్తున్న పక్షమువారు ప్రభుత్వమువారిపై మొన్న నట్టి ఆరోపణల గావించుటకు గల కారణము కొరకు దూరము వెదుక నక్కరలేదు జన్మిస్తున్న పక్షము తరపున ఎన్నికలలో పనిజేయు నుద్యోగులైన చర్య దీనుకొనుట ప్రభుత్వమువారిని దెదరించుటకుగాను ఈవ్యూహము పన్నబడెను.

ప్రభుత్వమువారేమి చేసినను జేయ నిండు. ప్రభుత్వము వారికంటే ప్రజలు బలవంతులు రాబోవు ఎన్నికలయందు కాంగ్రెసుపై ప్రజలకు గల అభిమానము వెల్లడిగావలెను ఈపంది ర్భమున ప్రతి భారతీయుని కర్తవ్యమును సువ్యక్తమే ప్రతివారును కాంగ్రెసు అభ్యర్థికివోటు నొసగవలెను అది వారి విధ్యుక్త ధర్మము.

అన్యక్షుడు ముగించుచు విద్యార్థులందరును రాబోవు శలవుల యందు తమ తమ గ్రామములలో కాంగ్రెసు తరపున ప్రచార మొనర్చవలసినదని యుద్బోధించిరి తరువాత హమీదు బాన్, పావలూరు, వషీ మహమ్మదు, బషీరు సాహెబు, కులంద్ర, ఆదికేశవులుగార్లు ప్రజల నుద్బోధించి కాంగ్రెసు పక్షము వారికే వోటు నొసగవలసినదని మెచ్చరించిన విషయ వందేమా తర ధ్యానములతో సభ ముగిసెను.

కౌను థియేటరు 2253

27-3-26 శనివారమునుండి 30-3-26 మంగళవారమువరకు ప్రదర్శనము 2 ప్రదర్శనములు 6-15 గం, రాత్రి 9-30 గం. శని, ఆదివారములందు ప్రత్యేకమాట ని 3-15 గంటలకుగలదు.

మ ద న్ థి యే ట ర్సు, లి మి టె డ్ "ఉమెన్ వే ఆఫ్ ది ఏజెన్."

ప్ర ద ర్శిం తు రు సర్ జేముగారిచే జయప్రదముగా ప్రదర్శించబడిన "ఆ డ్యురర్ క్రికటన్" లోనిది "హేర్ ఆండు ఫీమెల్" అద్భుతమైన గొప్ప పిల్చు తెలియనిది తెలియును

హనుమంతుని అంజనము

ఆశ్చర్యము! అద్భుతము!!

జరిగినది, జరుగుచున్నది, జరుగబోవునది మీరు తెలుసుకొనుట కిష్టముగలవా? అట్లుండినచో ను ప్రసిద్ధమైన అంజనమును తెప్పించుకొనుడు అది జరుగబోవు సంగతులను, తప్పిపోయిన బంధువుల వివరములు, దాచబడిన సొత్తులు, ఇతర లాభకరమైన విషయములు మొదలగు తెలుపును సీనిమావలె గుఱుచుండును అన్నిభాషలలోన సరియైన జవాబులనిచ్చును అంజనముతో పూర్తి వివరములు తెలుపబడును 1 కి ధర రూ 1-8-0 తపాలాఖర్చు ప్రత్యేకము.

భారతదేశపు బడ్జెటు

(లండను ప్రెస్సు)

ఈ సంవత్సరము సామ్రాజ్యశాసనసభయందు బడ్జెటు ఆరంభమైన విషయము పరిశీలన జరుగుటకు ప్రతిభా విశేషములను ప్రకటించుచున్నది అందరు ఈ బడ్జెటును ప్రశంసించి బ్లాక్లుగాని అభివృద్ధిని ఇంతేకాక ఆహారమును వర్ణమువారి నోటికి నీగము చేసినట్లయ్యెను. ప్రతి సంవత్సరము సామ్రాజ్యశాసనసభయందు బడ్జెటు తీర్మానము విమర్శించబడుచుండును ఎన్నికలు జరుగగనే 1924 సంవత్సరమున సమావేశమైన సామ్రాజ్య శాసనసభయందు స్వరాజ్యపక్షమునకు చెరిన నారు ఆధిక సంఖ్యాకులుగ నుండిరి తమకేంద్రీయ హావలయు నను అడ్డేశమువారు ఆ సంవత్సరము ప్రైవేటు డిల్లును నిరాకరించిరి. బడ్జెటునందు కొన్ని డిమాండులను సంపూర్ణముగ నిరాకరించిరి అందుచే రీడింగ్ ప్రభువుగారు ప్రైవేటు డిల్లును ఎత్తిపైచేసి నిరాకరింపబడిన డిమాండులను పునరుద్ధరింపవలసి వచ్చెను. 1925 సంవత్సరమున కూడ కొన్ని మొత్తములను పునరుద్ధరింపవలసివచ్చెనుగాని ఆగోజినను వర్గపు బలము క్షీణించిపోయెను ఈ సంవత్సరము స్వరాజ్యపక్షమువారు ఇండియన్ డెమోక్రసీ పక్షమువారు బడ్జెటు చర్చయందే పాలుగైకొనలేదు సోమవారము స్వరాజ్యపక్షమువారు సభను వదిలిపోయిరి ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ప్రతి ఎక్స్ట్రెమిజిటీను ఎన్నటికిని ధృవీకరింపరాజ్యపక్షమువారే కాక ఇతర రాజకీయపక్షములవారుకూడ సమ్మతించిరిగాని నిజముగ ఈపన్ను భారతీయులకు నష్టముకలుగజేయుచుండును సర్ బేసిలు క్లాక్ టుగారు ఈ సంవత్సరమున తమారుచేసిన ప్రైవేటు డిల్లునందు ప్రతి ఎక్స్ట్రెమిజిటీను రద్దుచేయబడెను రాష్ట్రములు చెల్లించవలసిన కప్పములకూడ తగ్గింపబడెను రాష్ట్రీయ కప్పముల భారము ఆధికముగ నుండుటచే తాము పరిపాలించు కాలిలయందు అభివృద్ధి చూపుటకు వ్యర్థములకు ధనము లేకుండును ప్రైవేటు డిల్లునందు దేశమునకు లాభకరముగ ఈ కేసు ఆంక్షము చేరియుండుటచే స్వరాజ్యపక్షమువారి డిల్లును నిరాకరింప ప్రయత్నించిన ప్రజాగ్రహమునకు గురియైయుండెడివారు కాన్పూరు కాంగ్రెసునందు నిర్ణయింపబడిన ప్రతిభలు ఏ విధానము కొనసాగింప అసాధ్యమని వారికి తోచెను

బడ్జెటును నా ప్రకటించు ఆర్థికసభ్యుడొసగిన ఉపన్యాసమున గమనింపతగిన విషయములు కొన్నియున్నవి న్యాయమందు పన్నును క్రమముగ తగ్గించి కొంతకాలమునను రద్దుచేయవలయునని ప్రభుత్వమువారు యుద్దేశించుచున్నట్లు ఆర్థిక సభ్యుడు ప్రకటించెను. ప్రభుత్వమువారి నల్లమందు విధానముగనుంచి భారతదేశమునందే కాక ఆమెరికాలోకూడ తీవ్రమగు విమర్శలు బయలుదేరెను జెనీవా ఒడంబడికకన్న ఇండియా ప్రభుత్వము వారికా అడుగు ముందుకు వైచుచున్నారు సామ్రాజ్య శాసనసభవారి ఆమోదము పొందుట అవసరము కాని ఈ విషయమై సభవారు విముఖముగ నుండరని యాధిక చెప్పవచ్చును ఈ విషయమున విదేశములకు పంపబడు నల్లమందు క్రమముగ తగ్గింపబడును. కొంతకాలమునకు నల్లమందు ఎటుమిదియే అంతిమమందును. మరియొక ముఖ్యవిషయము నిలన మొత్తమున కొంతభాగమును ప్రత్యేకించి ప్రాచీన వస్తుపరిశోధన నిధి నేర్పగున ప్రభుత్వము వారు యుద్దేశించుచున్నట్లు ఆర్థికసభ్యుడు ప్రకటించెను ఈనూతన భారతీయులకే కాక విదేశీయులకుకూడ యంతోషమును కలుగజేయును భారతదేశపు నాగరికత అతిప్రాచీనమైనదని రుజువు చేయుటకు తగు నిదర్శనములు లేనందున క్రీస్తు పూర్వము 5 లేక 6 శతాబ్దముల నుండియే భారత నాగరికత వృద్ధిచెందెనని ప్రాచీనవస్తు పరిశోధనమువల్ల తెలియుండును కాని ఇటీవల ఇండను నదీప్రాంతములందు కొన్ని ప్రాచీనవస్తువులు దొరకినవి దక్షిణ ఇరాను నుమేరియను నాగరికతకును భారత దేశపు నాగరికతకు సంబంధమున్నట్లు ఆమోదించిన వస్తువులవల్ల తెలుచున్నది. మహాజడాలో, సింధు పంజాబులయందు దొరకిన వస్తువులవల్ల ప్రాచీనకాలములందు ఆఫ్రికానుండియు వారు గొప్ప నాగరికతలనియు, కళలయందు నిపుణులనియు, రుజువుచున్నది. ఈనాగరికతకును యూరప్రటీసు ప్రదేశపు నాగరికతకును పరస్పర సంబంధమున్న ఆనాగరికత రాష్ట్రీయమనదే కాక భారతదేశమునందే వ్యాపించి యుండెనని ఊహించక తప్పదు ఈవిషయమై భారతదేశపు ఆర్కియలాజికల్ డిపార్టుమెంటు డైరెక్టరు జెనరలు సర్ బాను మన్సూరుగారు ప్రెస్సుపత్రికకు ప్రాసిన న్యాయమును క్రేజ్ తోచదీవిన దొరకిన వస్తువుల విలువను గ్రహింపవచ్చును. ఈనాగరికతయంతయు దమ్యులదనియు, క్రీస్తుపూర్వము 2000 సంవత్సరములనాడు ఆర్యులు వారిపై దండెత్తినచ్చి భారతదేశమును ఆక్రమించిరనియు మార్కులుగా అభిప్రాయపడుచున్నారు ఇదంతయు నిజమైనచో భారత భావ ప్రపంచమున కొన్ని గొప్ప మాగ్యులు కలుగవచ్చును ఆర్యులకు పూర్వము భారతదేశమునందున్న ఇన్స్ట్రుమెంట్లను ఆర్యులే అన్నివిధముల ఉత్కృష్టమనియు నాగరి

కలనియు వాదించబడుచున్నది ఈవాదమును ఆధారముగ గైకొనియే జాతులైర్పడినవి వేదములందు నూచింపబడిన విధమున కాక దమ్యులే గొప్ప నాగరికత గలవారై భారత నాగరికత వారి నాగరికత యేయైనచో జాతి భేదసిద్ధాంతముల బలము తగ్గును

దమ్యులను ఓడించినవారు వాయివ్యకృష్ణములందలి కనుమల ద్వారా భారతదేశమునకు వచ్చిరి భారతదేశముపై దండెత్తి వచ్చినవారందరు ఈ కనుమలనుండియే వచ్చుచుండిరి. ఈవిధమున భారతప్రభుత్వము సైనికపరిపాలన విధానమునకు చరిత్రాత్మక మగు ఆధారములు కొన్నియున్నవి బడ్జెటు చర్చయందు సర్ విలయం బర్డువుడుగారు సరిహద్దులను పరిశీలించుట అత్యవసరమని చెప్పిరి పశ్చిమసానున ఇండియా ప్రభుత్వమువారు అవలంబించుచున్న విధానము అనుకూలమగు ఫలితముల నొసగను రోడ్డు నిర్మింపబడినవి రజముకు ఇతర ముఖ్యప్రదేశములు స్వాధీనముగటచే ఆఫ్రికానుండియు కాంతి పరిశోధులు నెలకొల్పబడినవి ఇంచితేపు కమిటీవారి నూచనలుననుసరించి సైనిక శాఖువారు స్వామెనంతవరకు తగ్గింపబడెను ఇండియా ప్రభుత్వమువారు సరిహద్దులయందవలంబించిన విధానము విజయము గాంచుటచేతనే ఖర్చులొగ్గించుట సాధ్యమయ్యెనని గుర్తింపవలయును కాని ఇంచితేపు సంఘమువారు వారు నూచించిన విధమున సైనికశాఖ వ్యయము 50 కోట్లను మించుకుండునట్లు చేయుట కొంతకాలమునకు అసాధ్యము ఇందులకు వచ్చు పులధరతగ్గవలెను లేకున్న సైనికసంఖ్యతగ్గవలెను సైనికసంఖ్య తగ్గింపవలయునని ఇంచితేపు సంఘమువారు నూచించియుండలేదు ఈ రి సంవత్సరములలో సైనిక శాఖ వ్యయము రి ఎనిమిదింబు యాడుభాగములు తగ్గినవి ఇందులకు ఇండియా ప్రభుత్వము మాని అభివృద్ధింపవలసియున్నది అందరు ఆశీర్వదించిన పోవార్డు రాష్ట్రీయలను ప్రభుత్వము వారలంబించిన విధానమే ఖర్చులొగ్గించుట కారణము సైనిక విషయములందు రాజకీయ విషయములందును విషయమై ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి నలక ఇచ్చినవారు కృతజ్ఞతకు పాత్రులరున్నారు అందు ముఖ్యముగ సర్ బేసిలు క్లాక్ టుగారి దూరదృష్టిని సామగ్ధ్యమున ప్రత్యేకముగ ప్రశంసించవలసియున్నది.

ఆచార్య గిద్దానీగారు

బొంబాయి శాసనసభకు అభ్యర్థిగనిలచుట (ప్రారాబాసు సింధు) మార్చి 29. బొంబాయి శాసనసభలో బొంబాయి విశ్వవిద్యాలయపు శాసనమునకు అభ్యర్థితానుండి పంక్తింబుకొనినట్లు ఆచార్య గిద్దానీగారు సింధురాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సభ్యుల 313 రి (స్వకీయవిలేఖరి)

మహారాష్ట్ర రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘము

కార్యనిర్వాహకవర్గము కాంగ్రెసు ఆజ్ఞనే పాలించుటకు నిశ్చయించుట పూనా, మార్చి 29 — మహారాష్ట్ర రాష్ట్ర జాతీయోప సంఘ కార్యనిర్వాహకవర్గసమావేశమందు ఢిల్లీలో ఆఖరి భారత కాంగ్రెసు సంఘమువారు ఇచ్చిన ఆజ్ఞలనే పాలించుటకు నిశ్చయించిరి క్రొత్త సభ్యులను చేర్చుటకును, కాంగ్రెసు ఉపసంఘములను ఏర్పాటు చేయవలసినదనియు ఉపసంఘములకు హక్కులు జారీచేయబడినది రానున్న ఎన్నికలకు ఎన్నిక వర్గమందు డెగ్లనుమోడు చేయుచుకొనవలసినదని పాచ్చిరిక పంపిరి (ఆ. ప్రె.)

ఏలూరు టి. సీతారామాంజనేయ నాటక సమాజంవారు బందరు మినర్వాహాలులో 1-4-26 తేది గురువారం రాత్రి 9-30 గంటలకు ప్రావది నాటకము ప్రదర్శింతురు M. N. Row, Zamindr Proprietaor.

సామ్రాజ్యమునందలి వివిధదేశములు గల పరస్పరసంబంధము

ఇర్విన్ ప్రభువుగారి ఉపన్యాసము రాయలు కల్యాణియలు ఇన్స్టిట్యూటువారు కడచిన గురువారము విశ్వవిద్యాలయంలో ఇర్విన్ ప్రభువంశపు లకు విద్యాసగిరి. ఆనందస్వమున ఇర్విన్ ప్రభువుగారి క్రిందిభావములను ప్రకటించిరి — ఇది కేవలము వీడికొలుపుమందుగ నేను భావించుట లేదు మీకు భారతదేశముపట్లగల అభిమానమును మీరు ఈవిధమున ప్రకటించుచున్నారు. ఎనిగిపనివారు చూచుకొనుచుండుట ఈదేశమువారి సాంప్రదాయము. కావుననే అనేకులు సామ్రాజ్యముపట్ల పలువురు శ్రద్ధవహించుటలేదు మార్యుడు చంద్రుడు యున్నట్లుగనే సామ్రాజ్యముకూడయున్నట్లు మనము తలచుచున్నాము 19 వ శతాబ్దమున జరిగిన యుద్ధమును సామ్రాజ్యమునందలి వివిధదేశములకుగల పరస్పరసంబంధమును మైత్రిని మరింతబలపరచెను కాని గడచిన విశ్వపామహాసంగ్రామమునందే సామ్రాజ్యపు వివిధభాగములకు సంపూర్ణమగు ఐక్యత కుదిరెను కాని సామ్రాజ్యమునకు సంబంధించిన సమస్యలను చక్కగ గ్రహింపలేకుండుటయే ఈఅశ్రద్ధ కారణము సంస్కరణముల ప్రవేశపెట్టబడినప్పటికీ భారతదేశమున కొందరు సంస్కరణములను తీవ్రముగ విమర్శించుట బ్రిటిషు పౌరులకు కొంత ఆకాభంగకరమగుచుండును సామ్రాజ్యవహాభిలు సామ్రాజ్యవిషయములందు కొంతశ్రద్ధ కలుగజేసినవి. చిక్కవిషయములు వారికి తెలియనప్పడు ఈగొడవ మనకెందులకు మనపని మనముచూచుకొందము అని బ్రిటిషుపౌరులు తలచుచుండెడివారు ప్రపంచమున ఆర్థిక రాజకీయపరిస్థితులు గొప్పమార్పుచెందుచుండుటచే ఇట్టి అశ్రద్ధ అపాయకరమని చెప్పవలసియున్నది. ఎన్నియో క్రొత్త సమస్యలను పరిష్కరింపవలసియున్నది భారతదేశపు సమస్య ఇతర సమస్యలవలెనే ప్రాముఖ్యతపడెయ్యచున్నది. బ్రిటిషు పౌరులు శాంతిమతోను ధైర్యమతోను ఈసమస్యల నెదుర్కొనవలెను ఇట్టి అదరణపొందుటకు భారతదేశము అన్నివిధముల అర్హత కలిగియున్నది చరిత్రయందును నాగరికతయందును భారతదేశము గొప్పగౌరవము సంపాదించియున్నది జాతికవెన్నెముకయనదగ్గ సైనికబలము ఆధికముగనున్నది భారతీయులకు మనవిడల విశ్వాసము లేకపోవుట పారపాటు ఏలయినచ భారతదేశమునకు సమానమగు హక్కులను గౌరవమును కలగజేయ మనము వాగ్దానమొసగియున్నాము రెండుదేశములు మైత్రితో మెలగుచుండుట ఇకపూర్వకు లాభకరమని నమ్ముచున్నాము మనము భారతదేశపు సమస్యలను పరిష్కరించుటకు పొందవలయుననిన శ్రద్ధతోను ఉత్సాహముతోను భారత సమస్యలను పరిశీలించుట అవసరము (లండను ప్రెస్సు)

డాక్టరు వరదరాజులు నాయుడుగారు

మాయవరము పౌరులమనస్వాగతము మాయవరము మార్చి 28 — శ్రీ డాక్టరు వరదరాజులు నాయుడుగారు నిన్న ఉదయమున ఇక్కడకు వచ్చిరి సాయం కాలము స్థానికపురపాలకసంఘము సన్మానపత్ర ముప్పించెను దానిలో నాయుడుగారు చేసిన దేశసేవకు ప్రశంసించిరి “పురపాలక సంఘములు ముఖ్యముగ ప్రజాశోభ్య సమస్యలపై దృష్టి యించవలయుననియు, విద్యావ్యాప్తికొరకు ప్రయత్నించుచు వీలైనంతవరకు రాజకీయమునందే దూరముగనుండవలెను” అని వారు ప్రత్యుక్తిరచుచు చెప్పిరి (ఆ. ప్రె.)

దక్షిణ భారత రైల్వే పనివాండ్రు కేంద్ర సంఘము

మహాసభ పోదనూరులో మేమాసాంతమున జరుపుదురు నాగపట్నము, మార్చి 28 — దక్షిణ భారత రైల్వే పనివాండ్రు సంఘము సమావేశమై పాలన మహాసభ మేమాసాంతమున పోదనూరులో జరుపుటకును తమపక్షమున పోరాడుటకు నిశ్చయించిన అభ్యర్థకులకు రానున్న శతాబ్దశాసనసభా ఎన్నికలందు సహాయము చేయుటకును నిశ్చయించిరి. (ఆ. ప్రె.)

గంటలకు మార్పులు చేయవలసి. (అ, ప్రె.)

ప్రాచీనాంధ్ర పాఠశాల

గావిల్ల అప్పారావు గారు (ఎలగరినచింతల్ జమీందారు) గారి ఆధ్వర్యమున

ఆంధ్రులు ప్రపంచమున ముఖ్యముగా నున్న కొన్ని నాడులను శ్రద్ధతో గ్రహించుటకు తమ నాడులను నివసించుచున్న ఆంధ్రులలో కొందఱును నడికొండలు భాషాభివృద్ధికి ఈ పని పూరించుటకు తమ ఆంగ్లభాషలను అభ్యసించి తామి పదవి స్వీకరించుచున్నామని పేర్కొని.

మహాశయులారా! దక్షిణాంధ్ర భాషాభివృద్ధికి సభియొక్క నేటి సాంత్వ రికనూనెకమున కన్యత తమిళమును ఈ సమస్యయందొకిం చుక పూర్వపరంపరములను చించి ఆంధ్రుల పుట్టుక ఆదిమనివాసము చారిత్రముగను నుత్పాద్యమును తిరుపతి వారిధితి గణలను; దక్షిణాంధ్రముల జయించి అనువదించుటయు దక్షిణ దేశములను నేటి మాతృభాషాభివృద్ధికి ఆదిగాగల విషయములను గూర్చియొకటి ముచ్చటించుట అప్రస్తుతము గాదని తెలుసుకొను నేటి సమాజమునకు మెల్లమును ఆంధ్రుల మనియు, వన మాతృభాష ఆంధ్ర వనియు, అట్లుచి చారిత్రముగనునకు పూర్వము ప్రచారమునందుండిన ప్రాచీన భాషలలో కొకటిగ స నాతనచరిత్రకాదులే నిర్ణయింపబడిన వనియు ద్రావిడదేశాంత ర్యాగమున ఆంధ్రదేశమే దీనికి ప్రమాణస్థాన వనియు ఇ యొకటి ప్రాచీన భాషలలో కొకటి యనియు నే జేరగ మీర జెప్పవలసినది లేదు.

సనాతన ద్రావిడ దేశము

దక్షిణమున కన్యాకూరి మొదలుకొని ఉత్తరమున వింధ్యపర్వతముల వరకును, తూర్పువడమరలు బంగాళా ఖాత ము మొదలు ఆరేబియను సముద్రమువరకును వ్యాపించియుండె ను. తమిళము, తెలుగు, మళయాళము, కన్నడము తమిళ అను వైదుభాష లా దేశమున మాట్లాడుటకుండుదేని కాని కొం దగు మరాఠీ గుజరాతిభాషలను గూడ గలవు మన్నార్ తమిళులు తమిళవాడునందు నివసించుచుండిరి తమిళవాడు కన్యాకూరి తిరుపతులకు పూర్వ నుండిదేశము. ఆంధ్రదేశము తిరుపతి మొదలు కన్యకూరు బిరిస్సావరకు వ్యాపించియుం డెను. ప్రస్తుత హైదరాబాదుదేశము పూర్వము ఆంధ్రదేశము నందే జేరియుండెను. మళయాళము పశ్చిమసముద్రతీరమున తిరువాన్కూరు కొచ్చిను, మలబారును జేరియుండెను మార్క, మంగళూరులు గూడ మళయాళమునదే గలవి యుండెను మై సూరును, బొంబాయి రాజధానియందలి బీజపూరు పోలూరు మన్నగు కొలదిమండలములతో కన్నడదేశ మలరారుండెను

ప్రస్తుత మధ్యపరగణాలు బీరూరు బొంబాయిరాజధాని యందలి వరికొన్ని పశ్చిమభాగములు గోని వహారాష్ట్రదేశ మున జేర్చిన బడుమండలము బొంబాయి రాజధానియందలి ఉత్తరభాగము గజరాతిదేశమున జేరియుండెను.

ఈ దేశములన్నియును జేరి చారిత్రకముగ ప్రసిద్ధిముగ ద్రా విడదేశముగ నేర్పడియెను. దీనినే కేలకొలెవర్సములగ ద్రా విడులు పరిపాలించుచు నచ్చిరి చారిత్రకయుగమునకు పూర్వ ము ద్రావిడదేశము కన్యాకూరి ఆగ్రమునకు దక్షిణమున జల కొలది మైళ్లకు వ్యాపించి యుండెడిది ప్రస్తుత మాధ్యమదేశ ము సమద్రమునకు ముగిసిన న్నటుల జెప్పబడుచున్నది

దీనిని పూర్వచరిత్రకారులు లంకా ద్వీపమున బిరిచిరి. ఈ భూప్రదేశమున నీటియందు మునిగిపోయినపుడు కపాలపురము ముగ్ధ పట్టణము తో ఉత్తరముగ నేరొక రాజ్యము స్థాపింపబడెను. కాని దుర్గవృత్తియన నీర్భూమియును ఒకవే యి సంవత్సరములకు పడవ నీల గలసెను రెండు దేశములును పెనుదడి పడివేల సంవత్సరములకు, రెండవది 5 వేల సం॥ ల వరకును మనియుండెను.

నీటియందు చింతింపనైన యీరెండుదేశములును బలవంతు లగు ద్రావిడరాజులచే పరిపాలింప బడినటులును ఆకాలమునందలి నాగరికత భాషలు ననుసరించి కళావిజ్ఞానసంపదలందును రాజ్యపరిపాలన పరిశ్రమలు న్యవ సాయము మున్నగువానియందు విగ్రహమును విహించి యున్న టుల పురాతన ద్రావిడగ్రంథములను నిర్ణయించుట జెప్ప బడుచున్నది. చారిత్రములను అధ్యయించుట ప్రచిన్త ద్యతాస్రములన్నియు వాటిలో నుండి గెలిచెను కొద్దిగా మిగి లినది పారిశుభాతివారగు ద్రావిడుల సాక్షాదము

ఆంధ్రులు - వాఙ్మయము

చారిత్రకయుగమునకు పూర్వ ముండి తమిళులను గూ ర్చి నే మాట్లాడుచుండునపుడు తెలుగువారిని గూర్చియును నుడు వుమన్నాను ప్రాచీన తమిళ వాఙ్మయమును తెలుగువారిని యు ఆంధ్రుల లియు జేర్చినబోయున్నది. అంబిరింగ వారి జేరులు నేర్పొక్కటి యుండునందేని వీరును తమిళుల సమ కాకులై నేరుననే నివసింపుచుండుననుట స్పష్టము కావి ఆంధ్రుల పారస్వరము తమిళపారస్వరమున సమాన మని రు జాపు జేయుటకు ప్రస్తుత మాధ్యమము చిక్కుటలేదు

ఏ మాంధ్ర భాషాభివృద్ధియైన నట్టి ప్రాచీనవాఙ్మయ మును గలిగియుండు భాగ్యకాలియై యుండిన వాని నేనేకాదు సమస్తాంధ్రలోకమున శ్రద్ధతో జూపగలరు ద్రావిడులు భా రతివర్ష మందు ఆదినివాసు లియు చారిత్రయుగాత్మర్యమే మిల నాగరికత జేంది యుంకిరను విషయములు నిర్వివాదాం శములు

ఆర్యులదాడి

ఆర్యులు పిదప ఏషియామైనక, మన్నగు ప్రదేశముల నుండి వచ్చి భారతవర్ష మందు నివాస మేర్పరుచుకొనిరి మొ ట్టమొదట ఆరుపయు క్షత్రాప్రదేశముగ నుండిన ఉత్తరప్రాంత ములందు నివాసము నేర్పరుచుకొనిరి ఆర్యులకు నివాసభూ మియై నందున నాప్రదేశమార్యాన ర్తమున పేర బరగను ఈయా ర్యాన ర్తము వింధ్యద్రి మొదలు ఉత్తరము పామనదివరకును లూర్క, పడమరలు సమద్రములవరకును ఆక్రమించి యుండె ను ఆర్యులు భారత వర్ష మునకు వలస వచ్చినకాలముందు ద్రా విడులు నాగరికాగ్రగణ్యులై యుండిరి ఆర్యులు ఉత్తరదేశ వందు రాజ్యములు స్థాపించుటయేగాక, తాత్రమును విజయో త్సాహమును గలిగి యుండుటం జేసి దక్షిణదేశముపై దండెత్తి రాజ్యముల సంపాదించిరి అట్లువారు దండయాత్ర నలుపునపు డు ఆర్యులు ద్రావిడులను వారి ప్రాచీననాగరికత పాఠప్ర దాయములను గ్రహించుట కవకాశముజ్జ్వల ఆకాలముందు ప్రా చీనదేశములందు పలువురు బలవంతులగు రాజులు పరిపాలనగావించుచుండిరి

రావణుడు - ఆంధ్రుడు

లంకాధిశ్వరుడగు రావణుని కొందరు బ్రాహ్మణు డిను మన్నును, ఆతడు ద్రావిడుడనియే నా యొక్కయు మరియు పెక్కుండ చరిత్రకారులయొక్క అభిప్రాయము ఈవిషయము లో నిజాతిగతులను గూర్చి నాకు కొన్ని సందియము లేకపో లేదు ఏమన రావణుడు నిజముగ బ్రాహ్మణు డయ్యెనేని ఆ ర్యులచే రాక్షసజాతికింద జేర్చబడి యుండెడివాడుగాడు. ద్రావిడులనెల్లను ఆర్యులు రాక్షసులకింద జేర్చిరి

ఈవిషయము వివాదాంశముగాన ఇంతట దీనిని విరమించు రామాయణమును పరిచినవారు రావణుని గూర్చియు ఆతని శక్తిని గూర్చియు, తెలిసికొనియుండు రని మాత్రము తెలుపుచున్నాను

రాక్షసులని చెప్పబడినవారు ద్రావిడులు

తిరుచానూరుపల్ల నున్న వీరభద్రపురమును బాలించు సూర పయ్యుడు పెక్కు దేశములకు ప్రభువై యుండెను. అతడు నిప్ప టికిని సుబ్రహ్మణ్యస్వామిదేవతము గలదు ఈతడు ద్రావిడ ప్రభువే స్ఫుండపురాణమును పరిశీలించినవారికి ఈతని ప్రతి భను గూర్చియు ఈని బంధు జాలము ను గూర్చియు తెలియగలదు చెంగల్పట్ట జిల్లాయందలి మహా బలి పురమును పాలించిన మహా బలియు ను ద్రావిడుడే, మహా బలిపురము దివ్యటికిని ఆనాటిపట్టాశిథిలములుగన్నట్టుచున్నవి. వీరేగాక బాణాసురుడు, నరకాసురుడు, శిశుపాలుడు, దంత నస్త్రికు ఇంక నెందరో అసంఖ్యాకు లగు ద్రావిడరాజులు వేర్వేలుకాలములయందు రాజ్యపాలనము గావించియుండిరి. వీ రందరును చారిత్రకయుగమునకుక్రిత మున్నవారు. ఆర్యులకును వీరికి నుండిన శత్రుత్వముచే ఆర్యులు వీరిని రాక్షసులుగ జేర్చి నిరేగాని నిజముగ వీరు రాక్షసులుగారు అత్యున్నతమునాకరి కరగల ప్రభుసత్త్వములు ఆర్యులు లేకు పరాక్రమాతీతముచే ద్రావిడరాజులను వశపరచుకొనుటకు వేలకొలది సంవత్సరములు పట్టినను ద్రావిడుల నాగరికత కళ్లు భావలనుమాత్ర ముచి వేయజాలక పోయిరి ద్రావిడులకును తమకును పెక్కుకాళులం దు సమన్వయముండుటకు గురైతిగిరి తమయందులేని ద్రావిడు లందుగల ఏకమగుములను స్వీకరించిరి. క్రమక్రమముప ద్రావి డులతో శే ములే ప్రబలింపమి సంబంధబాంధవ్యాదులును గలుగజేసికొని కడకు ద్రావిడులు, ఆర్యులను భేదమేలేక ఒకేకాతి యైరి. అందు పెక్కుండ చూపాంతములు చాల నివాసయోగ్య

ములుగ నుండుటచే తమ నివాసభూములను మరలేది యుండేర్వ మును తిరమిందుకొని ఆయా ప్రదేశములందే స్థిరముగ నివసింప దొడంగిరి. కులభేదముగ నేర్పొకనడగిన ద్రావిడభాషలను త్వర లో నేర్పినవారై తమ సంస్కృతభాషను పూర్తిగ మరచిరి. అందుచే సంస్కృతము కాలక్రమమున మృతభాష యయ్యెను.

ఒక్క బ్రాహ్మణజాతి దక్క, ద్రావిడదేశమందు తదిత ర జాతులలో నేర్పిగాని ఫలానిజాతికి జేందిన వాడని నిర్ధారణ జేయుట కవకాశము లేకుండునటుల ప్రజలు కలసిపోయిరి రా వణుడు ద్రావిడు డని చెప్పియుంటిరి అంతియేగాదు తెలుగు వాడు గూడ ఎట్లు లనిన రావణుడు తెలుగువాక్యకరణమును రచించె నని కొన్ని ప్రాచీనగ్రంథములలో వ్రాయబడియున్న డి పెద్దలారా! తెలుగు ఆకాలముందు వాచకయందు లేని భా షయనుచో వ్యాకరణము వ్రాయుట ఎట్లు సంభవించును? రావ ణుడు సంగీతాస్రమునుగూడ రచించినట్లు జెల్పబడినది. దీనిని బట్టియు ఇంక నెన్నియో ఆధారములను బట్టియు, తెలుగుభాష లంకాధీశు డగు రావణుని కాలమునంతటి (ఆరేని కింకను పూ ర్వమే యుండువచ్చును) ప్రాచీనమైనదనియు, ద్రావిడదేశ మం దీభాష పలువురచే మాట్లాడబడుచుండెననియు నిరూపింప బడినది. తెలుగునాగరికత, విజ్ఞానము, భాషలు ఆర్యులకం పైను ప్రాచీనులని నిస్సందియముగ జెప్పవగను

చారిత్రకయుగమందలి ఆంధ్రులు

నాలవశతాబ్దముందు మొగ స్తనీను అనురామజారి చంద్ర గుప్తని రాజ్యమును పీక్షించుట కరుదెంచినపుడు ఆంధ్రులను గూర్చియు, వారి ధనసంపదలను బాహు పరాక్రమ శక్తులను ఆయుధ సామగ్రిని గూర్చియు విర్ణించి యుండెను

చీనాదేశపురాత్రికు డగు హియన్ సాంగ్ అనునాత డును భారతవర్ష మును సందర్శించినపుడు ఆంధ్రరాజులను గూ ర్చియు, విశాలవంతములగు వారిరాజ్యములనుగూర్చియు విర్ణించి యుండెను శాతవాహనుడు, మగధ, ఉజ్జయిని, నాళికు మొదలుగాగల పట్టణములు ముఖ్యపట్టణములుగ వింధ్యవర్ష త ముల వరకు రాజ్యమేలెను. విక్రమాదిత్యుడు, భోజుడు మున్న గువారును ఆంధ్ర రాజులే. క్రీ॥ శ॥ 1200 సం॥ ల వరకు పల్ల వులు చాళుక్యులును ఆంధ్రదేశమునందు రాజ్యము జేసియుండిరి. పిదప క్రీ॥ శ॥ 1350 వరకు కాకతీయ రాజులు పరిపాలించిరి. వారి ముఖ్యపట్టణము ఓరుగల్లు వారిలో ప్రతాపరుద్రుడు గా పుష్కరై యుండెను అతడెన్నియో దండయాత్రలు సల్పి రా జ్యము సభిన్నుగి గావించెను ఇంకమిగిలియున్న ఆంధ్రరాజుల లో నరపతులు, గజపతులు డక్కను, కర్ణాటకములను జయిం చి పాలించిరి వీరిలో నరపతులే బహుధులై యుండి తమ రా జ్యమును విస్తరింప జేసిరి వారు డక్కను కర్ణాటక దేశములను పాలించుచు క్రమముగ విజయనగరమునే ముఖ్యపట్టణముగ జేసికొ ని దాదాపు ద్రావిడదేశమున కంతకు ప్రభువులై పాలించిరి.

విజయనగర నిర్మాణము

ఈకాలముందే చారిత్రక ప్రఖ్యాతిగనిన, ఆంధ్ర శార్య మాట్లాడిన విజయనగర పట్టాము నిర్మింపబడినది లోకగురు వగు శంకరాచార్యుల వారు విజయనగరాంధ్ర రాజులకు మేలు గోరెడివారు. అదిశంకరుల నుంచి తొమ్మిదవవారగు శంకరులు తుంగభద్రానది తీరమందు ఆంధ్ర రాజులకు ముఖ్య పట్టణమును నిర్మింప దలపెట్టెను ఆ పట్టణము 8800 సం ల వరకు వనియుండునట్లు ఒక శుభ మహూ ర్తమును నిశ్చయించెను. కాని "దైవమన్యత్ర చింతయేత్" అను రీతిని నగరనిర్మాణమునకు శంకుస్థాపన జేయనప్పట్ల కా నుమహూర్తము కొండొక విప్పుముచే గడవిపోయెను. అందుచే 8800 సం లు మనవలసిన పట్టణము 880 సం లు మాత్రమే జీవించి యుంకగలదని ప్రకటించబడెను విద్యారణ్య మనియొక్క ప్రాత్సాహముచే నిర్మింపబడినందున విద్యానగర వని నేరెడబడెను. కాలక్రమమున అచటి ఆంధ్రరాజులు పట్టు పరాక్రమవంతులై ఒక్కొక్కటి దండయాత్రలుగావించి అనవర తము విజయ లక్ష్మిని పరింపటం జేసి విద్యానగరము విజయ నగరముగ మార్పు నొందెను డక్కను, కర్ణాటకదేశములం జ్ఞెను విజయనగరము వహాపట్టణమై చారిత్రక యుగమందు ఆంధ్ర రాజులకు ముఖ్య పట్టణమై వెలసెను నగర మిరువక్షిణాలుగు చవరపు మైళ్ల వైశాల్యము గలిగి యుండెను 14 వ శతాబ్దము నుండియు ఆంధ్రద్యౌతరులకు నోమల పంటయై యుండెను 16 వ శతాబ్దాంతమున 1500 సం॥ల నుంచి 1535 సం॥ వరకు రాజమార్తాండు డగు కృష్ణదేవరాయులు అను ఆంధ్రభూపతి రాజ్యమేలెను ఈతని కాలవందే ఆంధ్రదేశము నాగరిక కళా విజ్ఞానములగు నాయకమణియై తన యశశ్చంద్రి కలను నల్లెనల వ్యాపింపజేసెను, ఆంధ్రులచరిత్రను వ్రాయబూను

కరాచి, మార్చి 29:— కలకత్తా నుండి ట్రాన్స్ మిషనరీ వినూత్నమాయాము పేయిమెంట్స్ డివిజన్ అవైల్బుల్ టెన్సిన్ ట్యూ బర్సెండు, బోయ్స్ వెంసు నిన్నటి దినమున ఒక రజిస్ట్రేషన్ నుండి సానుకూలము క్లిగి గంభీరము కరాచికి ఎచ్చరి వారు చేపటిదినమున జోడే హౌస్, ట్రాగా పాట్నూలకడ వారి ప్రమాణమును కలెక్టరు మెంబరుపెట్టెదరు.

కార్పొరేషను సన్మానము

షాకతాలీగారి ప్రత్యుత్తరము

కలకత్తా, మార్చి 28.—కలకత్తా కార్పొరేషనువారు ఇచ్చిన సన్మానపత్రమును మామూల షాకతాలీగారిట్లు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి. “ప్రపంచమందలి వివిధ ప్రాంతముల పురపాలక సంఘముల చరిత్రములు చూడ అవి ఎట్లు జాతీయ స్వాతంత్ర్యపోరాటములకు పాల్పాడెనో నేను తెలిసికొంటిని కలకత్తా పురపాలక సంఘములో ప్రభుత్వము రాజీకరణను యెడల రాష్ట్రపాలన వంతయుమీరే చేయసంసిద్ధులు కావలయునన్నారు. రాజప్రతినిధులకు గవర్నర్లకును ఉన్నతోద్యోగమును మాత్రమే ఒకప్పుడు ఈయబడినట్టియు, అర్హము ప్రభుత్వ ఉద్యోగముననుచ తరగతిలో చేరియు నేడు ప్రభుత్వకానకబహిష్కృతుడైనవాడు ఈ సన్మానపత్ర గౌరవము నిచ్చుటలో మీరు అభివృద్ధినించుచున్నట్టియు ఎప్పటికైనను ఏ ధర్మమున దేశమునకు స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించు ఉత్సాహమునకు, ఉద్రేకమునకు గౌరవమును చూపినవారై రాజకీయమనినను పోరాటమనినను నా కయ్యవును. నావైనను నాజాతి ఇతరులైనను ఎట్లా ఈ బాధ్యతలు పడినవి మాచేతనైనది మేము చేయవలయును, తరువాత మాండలేలో నున్న అర్హులను ఖైదీలతో మాటాడినవిషయమును గూర్చి చెప్పెను. వారందరను తమ దేశముకొరకు చావనైనను సిగ్గుగా నున్నారు. భారతీయులందరను తమగుండెలపై చేయి వేసి కొవి ప్రభుత్వపు దృష్టి మార్చుకుండిన యెడల తక్షణమే హిందూ దేశమునకు ఇంగ్లాండుకును కాంతియుండనేరదని యనుకొనుచుండవలెను నామట్టునకు ఈ ప్రభుత్వము నమ్మకము లేకునులేదు. కాని భారతీయులకు రాగన్న సంవత్సరములందు చక్కని అవకాశములు గలవు.” షాకతాలీగారికిచ్చిన సన్మాన పత్రమందు వారి వెనుదీయని దేశసేవయు భారత దేశమునకు ఓక్కటే జాతీయను నమ్మకయు, స్వాతంత్ర్యమునందును నిర్బంధమునందును, దౌర్జన్యమునందును వారికగుల పోయ భావమును పవిత్ర స్థలముల విమమై పహమ్మదీయులను మేల్కొల్పుటయు శోధనననివి. వమాత్మునితో నీవు సంచారము చేసి, ఒకే ప్రయత్నము, ఒకే ఆవరణము, ఒకే విధముగ కలిసి పనిచేసిన జయము మనదగనని బోధించిరి కార్పొరేషనువారి ప్రధాన కార్యనిర్వాహకాధికారియైన సుబాష చంద్ర బోసుగారికి వారు చేసిన సోదరసేవ గుర్తించిరి. (అ. ప్రె.)

మాలానా షాకతాలీగారు ఢిల్లీ ప్రయాణమై వెడలిరి

కలకత్తా, మార్చి 29.—నిన్న నిచ్చట బయలుదేరి మాలానా షాకతాలీగారు ఢిల్లీ వెడలిరి. (ప్రె. ప్రె.)

కలెక్టరువద్దకు రాయబారము

ఎన్నికల తగవు పరిష్కారపాట

పూనా మార్చి 29.—27 వ తేదీన పూనా కలెక్టరుగారి వ బాలుగారు గవ్వగారి నాయకత్వము బోయినరాయబారమునకు సందర్శన మిచ్చెను. వారు ఎన్నికల తగవులను తయారు చేయు సందర్భము బ్రాహ్మణేతరుల తరపున కొన్ని విషయములను చెప్పికొనుటకు వచ్చిరి బొంబాయి కానకసభా ఎన్నికల నవంబరులో జరుగను అప్పుడైన ఫారములగుర్చియుతగు మార్పుచేయవలసినదని గౌరగా కలెక్టరుగారికి రంగీకరించిరి అప్పి గారు లవకు సహాయము చేయుచున్నారనియు రివైజు చేయుట కధికారము లేదనియు కలెక్టరుగారు చెప్పిరి కలెక్టరుగారి దృష్టిలోనికి ఎన్నికలగుర్చి ప్రకటనలు బ్రాహ్మణ పత్రికలలో మాత్రమే వేయుచున్నారను విషయము తీసికొని రాగా బ్రాహ్మణేతర పత్రికలలోగూడ వేయించెదమని వారు చెప్పిరి అ. ప్రె.

మలేరియా ‘ప్రతిఘటన’

జోసెపు బాప్టిస్టాగారి అధ్యక్షత

బొంబాయి మార్చి 29.—అంబే మలేరియా మహాసభ ఉదయమున బాప్టిస్టాగారి అధ్యక్షత క్రింద సమావేశమయ్యెను వి. జె పటేలుగారు ఉపయమున డిల్లీనుండివచ్చిన సమావేశమునకు హాజరైరి పత్రికాప్రతినిధులను రానిచ్చుటలేదు.

నేషనల్ ఫెడరేషను సభ

ఏప్రిలు 2, 5 తారీఖులలో జరుగును

బొంబాయి, మార్చి 29.—సప్తా, బినెంటమ్మగార్లచే ఆహ్వానింపబడిన నేషనల్ ఫెడరేషను ఏప్రిలు 2, 5 తేదీలలో జరుగును బినెంటమ్మగారు మద్రాసునుండి 2 వ తేదీ ఉదయమున బయలుదేరు. (అ. ప్రె.)

కీ|| శే|| సర్ కృష్ణగుప్తగారు

కలకత్తా, మార్చి 29.—సర్ కృష్ణ గుప్తగారు మధ్యాహ్నము 5-20 గంటలకు కీర్తి కేళులైరి. బెంగళూరునుండి క్రిందటి నవంబరు మాసమున కలకత్తా వచ్చియుండిరి అప్పటి నుండియు తమ కుమారులైన కలకత్తా స్కూలుకాజా కోర్టులో న్యాయమూర్తియై పేరువహసిన శ్రీ జె సి. గుప్తగారి యింట బాలి గంజి, స్టోడర్తోడ్డు 6 వ గృహమున నుండిరి. కొద్దికాలము నుండి జబ్బుగానే యుండిరి. కాని ఫిబ్రవరి 28 వ తేదీన రొంప భారము గలిగి ఆదియె న్యాయమూనియగా మారినది ఈ రిజిస్ట్రార్ లలోను మూడుసార్లు న్యాయమూనియ వచ్చినది. కాని అఖిరి సారి ఆయన ప్రాణమును తీసినది ధైర్యముగ మృత్యువువారే బడెను. చివరవరకును తెలివిగనే యుండెను. వీరికి 8 గురుపిల్లలు. వారిలో ఇరువురు కుమారులు. ఒకరు శివపురమందు ఇంజనీరింగు కాలేజీలో ఉపాధ్యాయులు రెండవవారు భారత కేంద్ర ప్రభుత్వమున ఆర్థిక శాఖయందు సహాయకార్యదర్శిగ నున్నారు. ఒక కుమార్తె పాట్నా కమిషనరు గారైన బి సి సేనుగారి భార్య. రెండవ ఆమె బెనర్జీగారి భార్య. గుప్తగారి భార్య చాలకాలము క్రిందటనే పోయెను. కర్మ చేయుటలో సాధారణ బ్రహ్మగమా జప్త కృష్ణకుమారు మిత్రగారిచే రైవస్తుతి చేయబడెను. పరామర్శకు వచ్చిన వారిలో ముఖ్యులు సిన్హా ప్రభువు, నాడియా మహారాజా బూదరు, జె యస్. గుప్త, సర్ బి సి. మిశ్ర, గార్ల కీ|| శే|| సర్ కె. గుప్తగారు చనిపోవునప్పటికి 75 సంవత్సరముల వయసు (అ. ప్రె.)

గుప్తగారిని కియోరాలా ఘట్టమందు దహనము గావించి చాలమంది శివమును ఘట్టమువరకును వెంబడించిరి. వంగదేశమందలి ఆఫీసులన్నియు గుప్తగారి గౌరవాధ్యము మాయబడినవి. (అ. ప్రె.)

పంజాబు వాణిజ్య సంఘము

వాణిజ్య సమావేశము

సర్ బి. ఎన్. మిత్రాగారి ఉపన్యాసము

ఢిల్లీ, మార్చి 27.—నేటి సాయంత్రముందు జరిగిన పంజాబు వాణిజ్యసంఘ వార్షిక సమావేశమందు సర్ బి ఎన్. మిత్రాగారు హాజరైరి. రిపోర్టును సమర్పించు పంజాబు బడ్జెటునందు గల నిల్వనుగరించి బ్రేగారు వివరించిరి కష్టములకు కారణ మైనట్టియు, వ్యాపారవిజృంభణ కంతరాయముగ నున్నట్టియు మోటారుపత్ను రద్దుచేయవలసిన దని గ్రేగారు కోరిరి. (ప్రతిపక్ష) జాపన్నురద్దు చేయుటకు సంతసించి, దిగుమతియగుబట్టలపై సుంకమునుగూడ రద్దుచేయవలయుననియు లేనియెడ చాకగ బీదలకు బట్టలు లభింపవలయు గ్రేగారుబట్కిరి. దూరమునకు ఎగుమతియగు నేల బొగ్గుపై మోతమాలిత్వంచవలయుననియు లేనియెడల పంజాబు పరిశ్రమలు అంతరించుననియు అభ్యుత్తును బట్కిను.

సాహుకారుల చట్టము

పంజాబునుండి సాహుకారులు వెడలిపోవుట సాహుకారులచట్టమువలన సంభవించుననియు చట్టము న్యాయమైనవిగాదనియు ఆద్రుము వ్యవసాయదారులకు పెట్టబడియున్నవారైనను ఆచట్టమునుండి తప్పింపవలయుననియు గ్రేగారు గోరిరి.

సర్ బి. ఎన్. మిత్రాగారు

ముడి ప్రతిధరలు తగ్గుటచే బట్టల ధర తగ్గించుటకు ప్రతియంత్రముల యజమానులకు అవకాశము గలుగునని తాను విశ్వసించుచుండెనని సర్ బి. ఎన్. మిత్రాగారు చెప్పిరి.

భారతదేశ సాభాగ్యమునకు తల్లి వేరుగనున్న వ్యవసాయము నియమింపబడిన వ్యవసాయ విచారణసంఘ విచారణచే లాభమునొందును సహకారబ్యాంకుల అభివృద్ధి కొరకు దీర్ఘకాలము అభ్యసించుట మొదలగు విషయముల కమిషను విచారించు అంశములలో శేర్వబడెను. యిలావున పంటలకు నష్టము గలిగి తనూలమున ఆర్థికపరిస్థితులు వివనింపకుండ పంజాబు ప్రభుత్వమును కానకసభయు యెట్టిచర్యయు తొందరగ నవలంబింపవలసి మిత్రాగారు తలచిరి పరిశ్రామిభివృద్ధికొరకు పంజాబు దొరతనము మిక్కిలి కట్టిగ ప్రయత్నములు సాగించుట తనకు సంశ్లేప్తికరముగ నున్నదని సర్ మిత్రాగారు చెప్పిరి. (అ. ప్రె.)

యస్. జి. పి. సి. సభా సమావేశము వాయిదా వేయబడుట

అధ్యక్షునివాక్యాలము

అమృతసరము మార్చి 29.—యస్ జి. పి. సి. అకాదీ తఖ్తలో నిన్న సమావేశమై అధ్యక్షుని ఆజ్ఞచే వాయిదా వేయబడెను.

ఆ సభనుగూర్చి సంఘమువారిట్లు తెలుపుచున్నారు.—ఈ సంఘసమావేశము క్రొత్తగా ఏర్పడినకక్షవారు 12 గురు ఆహ్వానించుటచే అకాదీ తఖ్తులోకూడెను. కాని, వారు అల్పసంఖ్యాకులగుటచే మాటనెగ్గదని అల్లరిచేయుట ప్రారంభించిరి ఆధ్యక్షుని ఆజ్ఞను తిరస్కరించుటయేగాక వారిని అవమానపరచిరి కావుననే అధ్యక్షుడు సభకు వాయిదా వేసెను. అపార్టీవారు సర్దారు మొహతలు సింగుగారి అధ్యక్ష పదవి రాజీనామాను సభలో చర్చింపనీయలేదు క్రొత్త అధ్యక్షుని ఎన్నుకొన నీయలేదు. (అ. ప్రె.)

లేబరు డైరెక్టరు ఉద్యోగమును రద్దు

పరచుట

బొంబాయి, మార్చి 29.—ఒకప్రభుత్వతీర్మాన మిట్లున్నది.—లేబరు డైరెక్టరు ఉద్యోగము రద్దు చేయుటగూర్చి ప్రభుత్వము ఆలోచించుచుండెను. మార్చి 1 వ తేదీనుండి ఆ ఉద్యోగమును రద్దు చేయుటకు నిశ్చయించిరి లేబరు ఆఫీసు పని ఇప్పశ్యేయను డైరెక్టరుగారు చేయవలయును. (అ. ప్రె.)

బొంబాయి గవర్నరు ఇర్పిను

గారికి తంతునంపుట

రాజప్రతినిధి ప్రత్యుత్తరము

బొంబాయి, మార్చి 29.—ఈ క్రింది తంతునార్త రాబోవు రాజప్రతినిధికిని బొంబాయి గవర్నరుగారికిని నడుమ సాగెను.

సర్ హెన్రీ లారెన్సు బొంబాయి గవర్నరుగారివద్ద నుండి పాలిటికల్ రెసిడెంటుగారిద్వారా ‘ముట్టాను’ ఓడలో నున్న రైటానరబుల్ లార్డు ఇర్పినుగారికి—బొంబాయి రాష్ట్రముతరపున తమకు మనఃస్ఫూర్తిగ స్వాగతము నిచ్చుచున్నాను. ముఖముఖి సందర్శనలాభమునకు ఎదురుచూచున్నాను. ఈ దేశమునంగు నుఖముగ, జయప్రదముగ రాజ్యపాలనము గావించురని నమ్ముచున్నాను. రైటానరబుల్ లార్డు ఇర్పినుగారినుండి బొంబాయిగవర్నరులైన సర్ హెన్రీ లారెన్సుగారికి, “తమ రంపిన స్వాగతము మా కిరువురకును సంతోషప్రదము. విల్కు దంపతులే లేనందుకు విచారించుచు మిమ్ములను మిరాప్రతినిధులను కలిసికొనుటకు ఎదురుచూచుచున్నాను.” అ. ప్రె.

మతాంతరుల రెజిస్ట్రేషను బిల్లు

డాక్టరు పరాంజిపైగారు తయారుచేసిరి

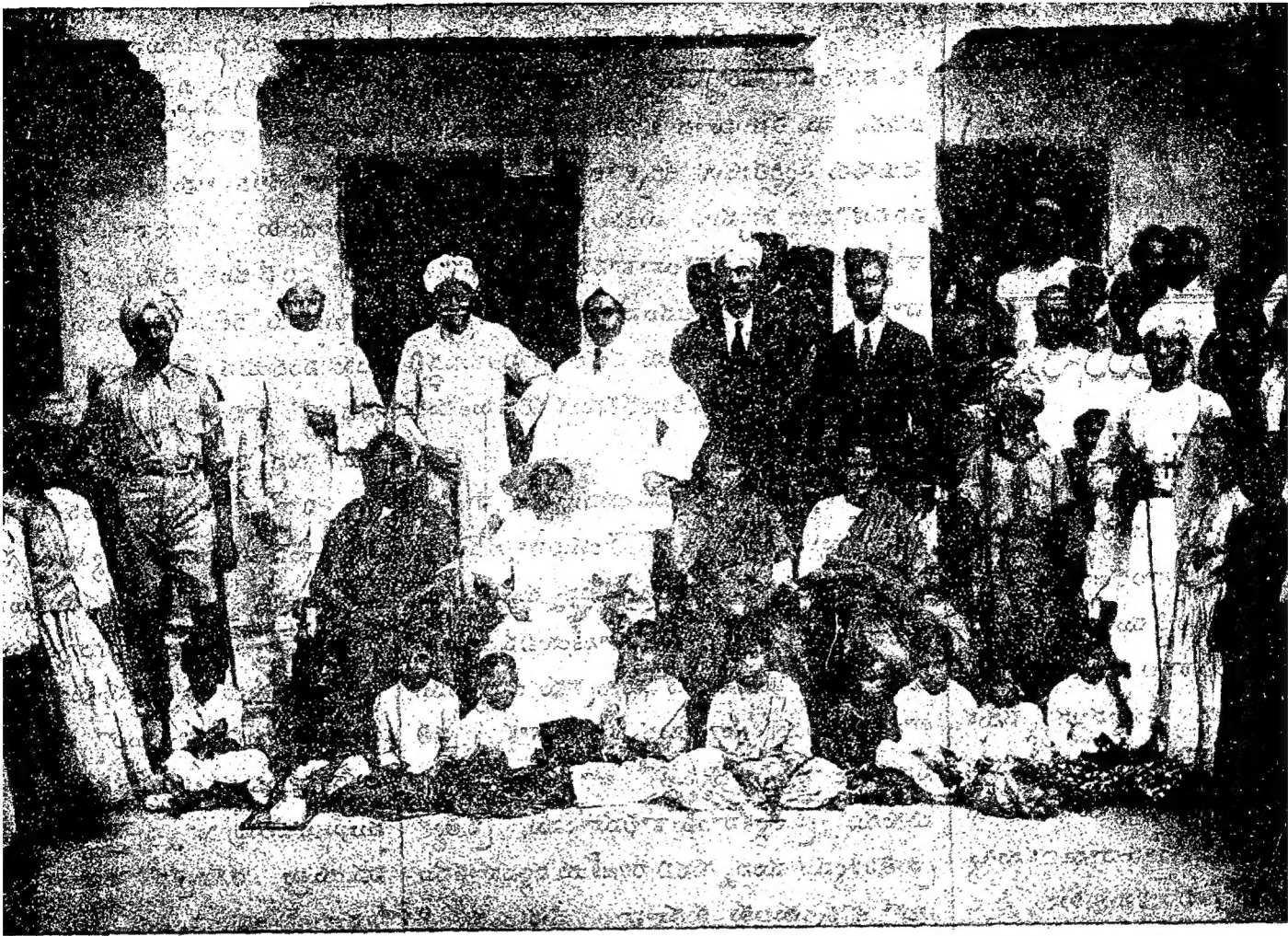
పూనా, మార్చి 29.—తాను లక్నోలో నేషనల్ లీబరల్ ఫెడరేషనులో ఉపన్యసించిన రీతిగా మతాంతరుల తప్పక రెజిస్టరు కావలయునను బిల్లు శ్రీ డాక్టరు పరాంజిపై గారు తయారుచేసిరి. దానిని న్యాయవాదులచే సరిచేయించుచున్నారు. రాబోవు సమావేశమున బహుళే బొంబాయి కానకసభలో ప్రవేశ పెట్టబడును. (అ. ప్రె.)

గవర్నరు మెంటు వాణిజ్యపాఠశాల

వాణిజ్యోత్సవము

బెల్ గారి ఉపన్యాసము

కలకత్తా, మార్చి 29.—గవర్నరు మెంటు వాణిజ్య పాఠశాలయొక్క వార్షికోత్సవమునందు బహుముఖులను బంధి పెట్టుచు అధ్యక్షత వహించిన బెంగాలు వాణిజ్యసంఘాధ్యక్షుడు జె. డబ్లియూ. బెల్ గారిటుల ఉపన్యసించిరి ప్రాత ఆదరములను వీడిని దేవములపంటి భారతదేశములో వాణిజ్యపాఠశాలపంటి నూతన సంస్థయెడ ప్రజలు ఆదరణ జూపుట విక్సిలి కష్టము. భారతదేశ విద్యావిధానమందు యీ నూతనసంస్థ మిక్కిలి ఆవశ్యకముగనున్నది. నానాటికి పారిశ్రామికము వాణిజ్యములందు లేరుగాంచుచున్న భారతదేశమందు అర్హుల నూతనపద్ధతులపై వాణిజ్య పారిశ్రామికవిద్యల గరవుట మిక్కిలి ఆవశ్యకమై యున్నదని బెల్ గారు హెచ్చరించిరి. (అ. ప్రె.)

చెన్నపురి కార్పొరేషను మాడెలు సూక్రాలు

దీనిని 22-3-1926 వ తేదీ సోమవారమునాడు తిరువల్వేవరం పేటలో కార్పొరేషను వధ్యరాలు ఏంజిలో నత్తిగారు తెరచిరి

దక్షిణ ఆఫ్రికా భారతీయుల

విషయావస్థ

ఆసియావాసుల తరుముటకు నిర్మించబడిన

చట్టముపై రాజకీయపక్షముల వైఖరి

జంబూ, మార్చి 29 — డెయిలీ పత్రికకు దీనిన ప్రకటించిన సందేశమును చూచి ఆఫ్రికానుండి సి ఎఫ్. ఆం ద్రానుగారు బంపిరి — డాక్టరు అర్దా రహమన్ గారు యి ధవారమునాటికి తిరిగివచ్చిరి డెహ్రా, కేపుటోను నగరములం దు ప్రజలాయనకు ఘనంబు స్వాగతము నిచ్చిరి భారతదేశ మందొకటే మి ద మాడుమాసములకంటె అధికముగ అగినందులకు రాష్ట్రీయ కానసభ సభ్యత్వము ఆయనకు లేకుండజేయుటకు ప్రయత్నిములు పలుపబడెను కాని సభ చారినపవలయునని ప్రతిపాదించుటచే ప్రతిపక్షుల యెదురొసగిన దిగాదు ఆసియావాసుల ఏషియా ఆఫ్రికానుండి పారద్రోలుట కు తయారుచేయుట యూనియను కానసభయందు ప్రవేశపె టటబడిన ఆసియావాసుల చట్టమునుగురించి భారతీయులకు దిగు తుగలుగుచున్నది

రెండవసారి చట్టమును యూనియను కానసభయందు ప్రవేశపెట్టి కానసభామండలి వోందినవిషయ, కాన్సరెసు శంకరాచార్యులకు మిగతాంత నిరసితయవచ్చునని గవర్నరు మెంటు ఆనధికార పహాయనము సూచించెను కాన్సరెసు జరుగుచుండ పిస్టోలుతో గురి పెట్టినట్లుగ యూమార్గ మున్నదని యు, అందులకు భారతీయ లంగీకరింపవలయు డెనుపబడెను కార్మికపక్షము చట్టమును కొంతకాలము వరకును నిలుపుచేయు టకు నిర్ణయించినచో సభ్యమును గుమఖముగనుండును కారి కపక్షము ఆసియావాసుల చట్టమును కొంతకాలము వరకును ఆ పుచేయవలయునని ప్రతిపాదించినచో జాతీయపక్షము చట్టము పై విచారణ యిప్పుడే జరుగవలయునని మార్గపట్టుచు లే నియెడ రెండుపక్షములు మధ్యగల ఒడంబడికచేసును ఆసియా చట్టము ఏరాజకీయపక్షమునకును సంబంధించిన సమస్యగ సృ జ్జునననియు, వారిపక్షము దక్షిణ ఆఫ్రికాపక్షముకు దలం నుచున్నది. కాబట్టి కార్మికపక్షము కట్టుదిట్టముగ నిలచినచో, ధక్షిణ ఆఫ్రికాపక్షము కార్మికపక్షముకు సహాయముచేయు ను ఆవేశము మిక్కిలి మెండుగనున్నది భరింప కల్యముగాకు న్నది. (ఆ ప్రె.)

సింహళ కూలీలవేతన ప్రమామము

భారత సింహళ ప్రభుత్వముల ఒడంబడిక

నల్వేతనముగారి అభిప్రాయములు

(ప్రీ ప్రెసు తిలి)

కల త్రా, మార్చి 29 — భారతదేశమునుండి సింహళము బోయి పనిపాలులు తేసికొనుచున్న కూలీలవేతనమునకు ప్రమా మము మొదలగువిషయములగురించి ఎమిగ్రేషన్ స్థాయిసంఘము ఎదుట సాత్కర్మములుకు ఢిల్లీ వెడిలిన సింహళ కానసభా సభ్యుడగు కె నల్వేతనముగారు యిప్పు డిచ్చట నున్నారు సింహళముందుగల ఆరులక్షలవర భారతీయ కార్మికులకు సంబం ధించ విషయమును ప్రజలకు చెప్పకుండ రహస్యముగ నుండు టను ప్రీ ప్రెసు ప్రతినిధితో సంభాషించుచు అయ్యురగారు ఖండించిరి కార్మికుల దృక్పథమునుబట్టి అభివృద్ధి తగిలంత యి యు గవ్వించకపోయినచు, సిద్ధాంతమునందు అభివృద్ధిగలిగిన నియు, తన్మూలమున ఉభయ ప్రభుత్వములు గావించిన ఒడంబ డిక తనకు సంశ్న ప్తిరముగ నున్నదనియు అయ్యురగారు చెప్పిరి

ఒడంబడిక స్వభావము

“జరిగిన ఒడంబడికను గురించి త్రక్కింప, సింహళ విష యము చాలవరకు బహిష్కారమయ్యెననియు, ఒడంబడిక అభివృ ద్ధి ముఖమునే జూపుచున్నదనియు అయ్యురగారు నుడిచిరి కనీ స తు వే త న ప ధ్ధ తి లం గీ క రిం ప బ డె ను. ఇం డి యా ప్రభుత్వపు ఏడెండు నిఘాన్నుచేసిన శ్రమ లపై నూటికి నాల్గవంతు హెచ్చుగ నీయుటకు వాగ్దానము చేయబడెను అనగా దినమునకు 50, 52, 54 సెంటలు యిప్పింప బడును. గుత్తెటుగాని లేక ప్లాండ్ల వేతనముగాని నీయుల యునని యిట్టప్రకారముగ కార్మికులు గోరవచ్చును 750 వంద ి పురుషులు, స్త్రీలు, పిల్లలునహా నివసించుచున్న ఎస్టేటులందు ప్లాండ్లకాలము, వైద్యుడును, మంత్రసారియు నుండవలయునని యు, పదిఅడుగులు చెప్పును, పండ్లెండు అడుగులు సాధ్య పును గల గదియందు నల్లగురులకంటె హెచ్చుగ నివసించుండ జేయుటకును యిండ్లియూ ప్రభుత్వము గట్టిగా బలవంతము జేసెను ఎస్టేటుపట్టాములందు దొరతనపు భూములు లేనందున ప్రకృతపురస్థితులందు ఎస్టేటు కార్మికుల యేర్పాటు గావించుట సుకాధ్యముగాను ఈవిషయమై విచారింపి సహాయము చేయుటకు ప్రభుత్వము వాగ్దానము జేసెను. స్థానిక స్వాతంత్ర్య పోలింగులందు కార్మికులు వోటుచేయుటకు స్థానిక స్వాతంత్ర్య నిబంధనలను మార్పుచేయవలయుననియు, ఎమిగ్రేషన్ కమి

షనరు పవరి, కార్మిక కమిషనరులచే బిక్కెన్వైజి జాయటు ఎమిగ్రేషన్ కానసభత్వమును విరుద్ధముగ ఎంతెరకు గలవో సింహళప్రభుత్వమును విచారించెద రనియు ప్రభుత్వము చెల్లె. ను మరొకొన్ని స్వల్పవిషయముల గురించి అలోచనలు జరిగెను ఆవిషయముల నన్నిటిని సింహళప్రభుత్వ మంగీకరించినదిగా అని కె నల్వేతనముగారు ప్రీ ప్రెసు ప్రతినిధితో చెప్పిరి

బీహారు యువజనమండలి

ఖద్దరు పరిదర్శనము

పాట్నా, మార్చి 29: — ప్రాధెసరు వాస్వానీగారు బీహారు యువజనమండలి ఖాదీ ప్రదర్శనమును తెరచిరి చాలరకముల ఖద్దరు, చాలసన్నని దారములు అఖిభారత దేశమునుండియు వచ్చియున్నవి ఆఖ్యకమునకును యున్నవి వాస్వానీ గురుడు ఉ ప న్య సెం సు దు యుం జ ను ల కు ఇట్లు చెప్పెను యువములు ఇట్లు ప్రదర్శనములను జూపవలెను ఆయన ఖద్దరు యొక్క వివిధ రహస్యములను తెల్పును రాజకీయ ఆర్థిక, సాంఘిక నైతిక లాభములను చెల్పును భారతదేశ స్వాతంత్ర్య లబ్ధి ఖద్దరు వ్యాప్తిచే నున్నది చాన్రజ్యమునలన మానవాభి వృద్ధికి ఆటంకము గలుగుచున్నది ప్రాశ్నికములు సోకరత్వము కుడిరవలెను ఇదియును ఖద్దరు అభివృద్ధిలం జరుగగలదు ఆ గి సాంఘిక విషయములపై మామము భారతదేశము ఇది వరలో సకలసంపదలతోను కులకూలమండలి దనియు అది యంతయు వ్యవసాయమువరకు గృహపరిశ్రమలవరకును అని చెప్పిరి వ్యవసాయమున్నచో అ సేక ప శ్రమ లుండెడివి. వడకుట నేయుల కండ చేయు మొగతైనది యుండెడిది. కాని అంగ్లేయులున్న తరవాత రాజకీయ పానిసత్వమేగా మనకు పారిశ్రామిక దండకూత్రాద వచ్చినది

వైకాభివృద్ధినిగూర్చి మాటాకును ఖద్దరు వ్యాప్తిలన బీదలకును అందలకును అవారము దొరకను జాలియొక్క గౌర వమును నిలుపునది ఖద్దరేకముక అందగున దీనికే ఉపయోగించు డు అని యువోధింపెను (ఆ ప్రె.)

పి. సి. రాయుగారు కన్వీనరుగ

నుండుట కంగీకరించిరి

జంబూ, మారి — చింతామణి గారు పత్రికలట్టు ప్రాసీరి శ్రీయుత పరే పి సి రాయుగారూ ఉత్తరము తన్ను సేవన లిట్టు సహాసభకు కన్వీనరుగా చేర్చుకంటు అక్క ర్యము తెలుపుచు సార్వజ్ఞప్రతికకు బ్రావె నని కలకత్తా తిలి వార్త యొకటి జంబూయి క్రానికలు ప్రతియందు సేనీయు దయునన చూచి ఆశ్చర్యపడిరి నా కీతంతి వార్త 21 తేదీన చేరినది “సంతోషముగా కన్వీనరుగానుండును ప్రభుల్లరాయి” కావుననే ఆయన చేరు చేర్చడమైనది (ఆ ప్రె.)

వైశ్యరాజకీయసభ

రాజకీయ విషయములు దయనీయ మతసాంఘిక విభేదములను పాటించునట్లుగాని, దేశము త్వరితముగ నభివృద్ధిగాంచజాలదు. కులములనుబట్టియు మతములనుబట్టియు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము లవయుటకు కొంతకాలమునుండియు ప్రయత్నము జరుగుచున్నది ఇందువలన వెనుకబడియున్నవారు ముందుకు వచ్చుటకువీలగుననియు, ప్రతివారికిని అర్హప్రాతినిధ్యము గలుగుననియు మొదట నూహించబడెనుగాని, రానురాను వికమత్య విహీనతకును, జాతీయభావ వివాదమునకును, తీవ్ర సంఘర్షణమునకును, స్వార్థభావ ప్రవర్ధనమునకును ఇట్టి ఏర్పాటులు కారణభూతమయ్యెను. హిందూ మహమ్మదీయ వైషమ్యము ప్రబలుట కిట్టి పరిస్థితులు తోడయ్యెను బ్రాహ్మణబ్రాహ్మణేతర వివాదమునకును ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్య ప మ స్వమూలాధారమయ్యెను. రానురాను యిట్టి వైషమ్యము పెచ్చుపెరిగి యుక్తాయుక్త వివేకజ్ఞానమును తొలగించుచున్నది. ఒక కులమునందుగాని, ఒక మతసంఘమున గాని బుట్టినంతమాత్రమున అతడు త్యాజ్యుడగుచున్నాడు. అతని యున్నతశీలముగాని, త్యాగములుగాని, దేశసేవగాని, పాండిత్యముగాని గవ్యవయినను కొరగాకున్నవి. ఇట్టి దుస్థితినికను పెరుగనిచ్చుట భావ్యమా? స్వార్థత్యాగు లేకులమునా దున్నను అట్టివారిని ప్రాతినిధ్యముగ నెన్నికొనుట యవసరముగాదా? ఉద్యోగపక్ష లేక, దేశముకొరకై ఎట్టి త్యాగముల గావించుట కయినను సంక్లిష్టలయనవారిని జాతిమత వివక్షిత లేక గౌరవించుటకు సమయ మింకనురాలేదా?

గాంధీమహాత్ముని గాని లాలా లజపతిరాయి గారిని గాని దేశము గౌరవించుటకు వారు జన్మించిన వైశ్యకులము కారణము గాదు. ఇటులకే దేశ బంధు దాసుగారిని సర్వత్ర గౌరవించుటకు వారికుల మడ్డుపడలేదు. నైహూగారిని అఖిల భారతవర్ష నాయకునిగ గౌరవించుటకు కారణమువారు బ్రాహ్మణులనుభావ మొరమాత్రముకాదు. ఇటులనే ఆలీసోదరులు మహమ్మదీయులయినను హిందువులు గౌరవించుచున్నారు. మహమ్మదీయుల కన్ననుగూడ హిందువులధికముగ గౌరవించు చున్నారనినను అతిశయోక్తిలేదు! హిందూ మహమ్మదీయ విభేదములను బంగాళాఖాతములో పాతిబెట్ట వలయునని మాలానా ప్రేకతాలీగారు కలకత్తాలో జెప్పిన వాక్యములను ఎల్లరును మనమునందుంచుకొనుట మేలు. ఇటులనే దేశ రక్షణార్థమై కులకక్షలను మతకక్షలను స్వాతంత్ర్యసిద్ధి నిమిత్తము వైకిరాసీయకుండ జేయుట యవసరము. మహమ్మ

దీయ సంఘమువలె హిందూ మహాసభగూడ రాజోపు శాసనసభల ఎన్నికలను నడుపవలయునని తీర్మానమును దేగ లజపత్రాయి ప్రభృతులు దీని నెదిరించిరి. తీర్మానము చాలవరకు నిరాకరింపబడెను. మొత్తముమీద ఒకరినిజూచి మరియొకరు చెడుగును త్వరితముగ నేర్చికొనెదరు. మంచి నలవరచుకొనుట కష్టము. మండల రాజకీయ సభలు రాష్ట్రీయసభలు తాలూకాసభలు మున్నగువానిని వదలి ప్రతికులమువారును అంతఃశాఖల వారును ప్రత్యేక రాజకీయ సభల గావించువధ్ధతి భావ్యభదయమునకు ప్రతిబంధకముగ పరిణమించుట సహజము

ప్రత్యేకముగ మతవిషయములను, సాంఘిక విషయములను చర్చించి, సంఘవిర్మాణమునకు తోడ్పడుటలో దోసమేమియు లేకున్నను, సరిహద్దులనుదాటి ఇట్టి సభలన్నియు రాజకీయవిషయములను నిర్ణయింప మొదలెడునో, కాంగ్రెసు ఉద్యమము కొనసాగ నేరదు. జాతీయదృష్టితో గాక, ప్రతినమస్యను సాంఘికదృష్టితో జూచుట ప్రారంభమగును. ప్రత్యేకసాంఘికాభిమానము, ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము మున్నగువి రాజకీయ వ్యవహారములలో జొరబించుటకు కుతూహల మేర్పడును. ఏ కులమువా రాకులమువారిని, ఏమతమువా రామతమునకు జేందినవారిని మాత్రమే అభిమానించి ప్రతినిధిగబంపునో, అర్హతానర్హతల విచారణవెనుకబట్టును. రాజకీయ వ్యవహారములలోగూడ సాంఘికాభిమానమును ప్రసరింపజేయుట మానవవ్యభావమయినను, దేశక్షేమము నిమిత్తము ప్రాజ్ఞులైన యిట్టి బలహీనతను త్యజించి విశాలదృష్టితో మెలగవలయును. స్వరాజ్యపక్షమువారు, స్వరాజ్య సిద్ధిని మాత్రమే ప్రధానమని భావించుచున్నారు. అందుకు ప్రతిబంధకమగు వైషమ్యముల నంతరింపజేయగోరుచున్నారు. హిందూమహాసభవలెనే, వైశ్యసభయు సంఘసౌహృదమునకు కృషిసలుపుట భావ్యమయినను, కేవల రాజకీయవిషయములను కాంగ్రెసుకు విడచిపెట్టుట శ్రేయస్కరము. ఇప్పటికే జస్టిసు పక్ష సభలు సంఘ ద్వేషమును పురిగొల్పుచు, వెగటుబుట్టింపుచున్నవి వైశ్య రాజకీయ సభ వారిందుకు తోడ్పడకుండుట శ్రేయస్కరము.

గంజాం మండలమునందలి పెద్ద కోడండలో గూడిన ప్రధమవైశ్య రాజకీయ సభాధ్యక్షులగు పొట్నూరు స్వామిబాబుగారు, ప్రత్యేకప్రాతినిధ్య సూత్ర మనర్థ దాయకమనువారితో నేకభవింపరు. విద్యాధికులగు బ్రాహ్మణులే అన్నిసంస్థల నాక్రమించుచున్నారను అపవాదమున కిపుడు వోటులేదని మాత్రము వీరు వెలిబుచ్చిరి. బ్రాహ్మణులు వెనుకనిలచి, ఇతరసంఘములకు ప్రాతినిధ్యావకాశమిచ్చుచున్నారనిగూడ వీరంగీకరించెదరు. కాని, బ్రాహ్మణేతరులలోని ఇతర కులములతోబాటు వైశ్యకులమునకుగూడ అర్హప్రాతినిధ్యము గలుగవలయునని వీరి తలంపు. గంజాంజిల్లాలో వైశ్యుల నొకరిని శాసనసభకు పంపవలయునని వీరు గోరుచున్నారు. ఇటుల ప్రత్యేక కుల ప్రాతినిధ్యమునకై తంటాలు పడుట అభివృద్ధి సూచకముగాదని మేము భావించినను, సభాధ్యక్షులు చెలిపిన యితరవిషయములన్నియు దేశాభిమాన పూరితమై నిరాక్షేపణీయముగనున్నవి. బ్రాహ్మణేతరద్యమముతో తమ కులమునకు సంబంధములేదనియు, బ్రాహ్మణద్వేషముతో నది నిడియున్నదనియు, ఉద్యోగవాంఛ లేక స్వతంత్ర్యచ్చత్తిని నమ్ముకొని జీవయాత్ర గడపుకొనువారికి దానితో బనిలేదనియు, బ్రాహ్మణులు బ్రాహ్మణేతరులను భేదములేక, దేశస్వాతంత్ర్య సంపాదనకు పూనువా రెవరో వారితో కలసి పనిచేయుట వైశ్యుల కర్తవ్యమనియు స్వామిబాబుగారు చెలిపిన విషయము లమూల్యములగుటకు సందియములేదు. మద్రాసు వైశ్య యువజన సభలో గావించిన ప్రసంగముల కివి ప్రతికూలముగ నున్నవి.

నిర్మాణ కార్యక్రమమును వైశ్యులు శ్రద్ధతో నిర్వహింప వలయునని అధ్యక్షులు గోరుచున్నారు. ఖద్దరు వ్యాప్తికి తోడ్పడవలయునని హెచ్చరించుచున్నారు. ఖద్దరు నిర్మాణమునకును తద్విక్రయమునకును వైశ్యసంఘమువారు ప్రతినబూనుచో అచిరకాలములో అన్ని మూలలందును ఖద్దరు వ్యాపింపగలదు. దేశనాయకులలో వైశ్యప్రముఖులు పలువురున్నను వైశ్యసంఘమువారు కద్దరు విషయమై తగినశ్రద్ధ వహింపకుండుట శోచనీయము. అస్పృశ్యతను పోగొట్టుటకు ఉన్నత కులములవా రందరును నడుముగట్ట వలయును. మిగిలిన వారితోబాటు వైశ్యకులమువారును అంటరాని తనమును కొనసాగించిన దోసమున కొడిగట్టి యుండుటచే, తత్పాపమునూడి విముక్తులగుట పరమధర్మము. కాంగ్రెసు స్వరాజ్యపక్షమువారిని శాసనసభలకు బంపవలయుననియు స్వరాజ్య సంపాదనమే దేశవిముక్తికి ముఖ్యమార్గమనియు అధ్యక్షులు జెప్పిన విషయములను వైశ్యకులము వారనుసరించి కాంగ్రెసుపట్ల భక్తి కనుబటచుట యావశ్యకము. సాంఘిక వైషమ్యమును పెంచుటకుగాని ప్రత్యేకలాభములగోరి దేశభ్యుదయము నడ్డగించుటకు గాని, అసహాయోద్యమమున కడ్డుపడుటకు గాని ప్రయత్నింపక, జస్టిసుపక్షమువారి వలలో జిక్కుపడకుండ, వైశ్యసంఘమంతవరకు ప్రశంసార్హముగ మెలగినది. ఇకముందునను, స్వాతంత్ర్య సంపాదనమునకు జాతిమత వైషమ్యము లడ్డుదగులకుండ గాపాడు బాధ్యత వైశ్యకులముపై ప్రధానముగ నిలిచియున్నది గాంధీమహాత్ముని యడుగు జాడలనడుచుచో, వైశ్యకులమువారు దేశ శ్రేయోభివృద్ధి కత్యంతముగ తోడ్పడగలరు. వైశ్యరాజకీయసభ, నూమూలు కులసభలనడవడి నతిక్రమించి విశాలదృష్టిబరపి, కాంగ్రెసు మహోద్యమవ్యాప్తికిని సత్వర స్వరాజ్యసిద్ధికిని సహాయ పడుకటుల పరమేశ్వరు డనుగ్రహించు గాక!

చింతామణిగారి ఆర్భాటములు

చింతామణిగారి రేర్పాటుపనెంచిన జాతీయపక్షమునందు, ఆచార్యప్రభులందరే గారు గూడ జేరి నటుల ప్రకటింపబడెను. పేరును బట్టి మోసపోవుటయందు మితలేదు. ఇంతకు పూర్వము సర్వపక్ష సమావేశమును కూర్చుటకు ప్రయత్నము జరిగియుండుటచే, అట్టి ప్రయత్నములలో నిది యొకటి యని శాంతిసిద్ధి యడగు ప్రభులందరు భావించి

తోడ్పడు కంగీకరించెను. కాంగ్రెసులు సమావేశము కూర్చుండని ఎంచెను. స్వరాజ్యపక్షమును వోటిచ్చుట ప్రభుత్వమునకు తోడ్పడుట యేయని చింతామణిగారు జెప్పటచే ఆచార్యరాయగారి కాశ్చర్యము జనించెను. ఇట్టిపక్షముతో యును సంబంధములేదని రాయగారు ఫార్వర్డు పత్రికలో ప్రకటించి యుండుట వింతగాదు స్వరాజ్యపక్ష మనిన గిట్టని ఇండియను సోషలు రిఫార్మరు ట్రిబ్యూను మున్నగు పత్రికలుగూడ జాతీయపక్ష నిర్మాణమును నిరసించు చున్నవి స్వతంత్ర పక్షమువారొక నియమమువైగాని ధర్మమువైగాని ఆధారపడరనియు, వీరిని "ఏయెండ కాగొడుగు పట్టు పక్షమువా"రని పేరిడిన యుక్తముగ నుండుననియు ఇండియను సోషల్ రిఫార్మరు పత్రిక వ్రాయుచున్నది. నూతన జాతీయపక్షమువారు రాజోవు ఎన్నికలను మాత్రమే ప్రధానమని భావించక దేశ విముక్తి కుపయోగించు కార్యక్రమము నేర్పజుప వలయుననియు ప్రభుత్వము వారొకవంకను స్వరాజ్యపక్షమువారు వేరొకవంకను తయారు చేసిన కార్యవిధానములకన్న నిది యుత్తమముగ నుండవలయుననియు సోషలు రిఫార్మరు ఖండితముగ దెలుపుచున్నది. బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణీయ విభేదములను హిందూ మహమ్మదీయ వైరమ్యములను అంతరింప జేయుట కొకమార్గమును జూపుట యవసరమని యాపత్రిక హెచ్చరించుచున్నది. కాని అంత రైవమ్యములు కాలక్రమమునగానితోలగి పోవనిచెప్పి, చింతామణిగారిదివరకు తప్పించుకొనిరి. స్వరాజ్యపక్షమును కాంగ్రెసును ప్రతిఘటించుటదప్ప వీరికి వేరొకసంకల్ప మున్నటుల జోచదు. వీరు స్వరాజ్యము నేటుల సంపాదించవెంచిరి? ప్రభుత్వచర్య వీరికి ఏరూపమునను బనికిరాదు. ప్రభుత్వచర్యలను వీరు సహేతుకముగ విమర్శించెదరట. ఇట్టి పనివలన, ఏదేశమునకును స్వరాజ్యము లభించియుండలేదనియు, నూతన పక్షము వారికి విజయముగలుగుటకు ప్రాజ్ఞులంగీకరింపరనియు, ట్రిబ్యూనుపత్రిక దెలుపుచున్నది. సంస్కరణములు ప్రారంభమయిన మొదటి సంవత్సరములలో మితవాదులే ప్రాముఖ్యము వహించిరి అట్టిసమయమున మజందారుగారు ప్రతిపాదించిన సంస్కరణాభివృద్ధికి సంబంధించిన తీర్మానమును, పీలు ప్రభువుగా రెటుల నిరసించిరో యూహించవచ్చును. ఈమారు అంతకన్నను ఎక్కుడు ఘన కార్యముల నొనర్పగలరా? చింతామణిగారి వాదములేవియు తుణకాల పరిక్షయినను తాళవని, ట్రిబ్యూను పత్రికాభిప్రాయము అన్నిపక్షముల వారును శాసనసభలో కలిసి బనిచేయవలయునని భావించు పత్రికయే యిటుల దలంచుచుండ, తదితరు లెటుల భావింపవలయునో జెప్ప నక్కరలేదు. కాంగ్రెసును ఛిక్కరించి, దేశమును ముడుకు గొనిపోయెడి ప్రియత్నముల నాటకపరచెడివారిని, దేశ మోతమాత్రము ప్రేమింపజాలదు.

కీ. శ్రీ. సర్ కృష్ణగోవింద గుప్తగారు

సర్ కీ. జి. గుప్తగారు నిన్నటిదినముదయమున చనిపోయిరని వినుట కెంతయు చింతించెదము. వీరు 1851 సంవత్సరము ఫిబ్రవరిమాసమునందు ధర్మాలో జన్మించిరి. చనిపోవునరికి వీరికి

75 సంవత్సరములు దాటిపోయెను. వీరు ఇండియను సీనిలుసర్విసు పరిక్షయందు తీర్పులై రివిన్యూగోర్డుకు కార్యదర్శిగను, ఎక్సైజుశాఖకు కమిషనరుగను, డివిజనలు కమిషనరుగను, రివిన్యూగోర్డు మొబరుగను, సమర్థతతో బనిచేసిరి. 1907 సంవత్సరమునందు వీరిని ఇండియామంత్రి కాన్సిలులో సభ్యులుగ నియమించిరి ఇట్టి యుద్యోగమును భారతీయు లకిచ్చుట కిదియే ప్రథమ వత్సరము 1911 సంవత్సరమునందు సర్ బిరుదముచే వీరు సత్కరింపబడిరి. విశేషకాలమును వీరు ప్రభుత్వపు కొలువులో గడిపినను, 1925 సంవత్సరమునందు రిటైరయిన పిమ్మట, దేశవ్యవహారములలో శ్రద్ధవహించిరి. కాని అన్యస్తతచే వీరు చురుకుగ పనిజేయజాలకపోయిరి. వీరు మితవాద పక్ష మవలంబించి, అవసరమగు నపుడు ప్రభుత్వచర్యలను ఖండించుచుండిరి. ఎవరుకమిటీలో వీరు సభ్యులుగ బనిచేసియుండిరి. మతవిషయములలో వీరు బ్రాహ్మసమాజము ననుసరించి, ఇంగ్లండులో గూడ తత్త్వమాజవ్యాప్తికై పాటుబడుచుండిరి నాంఘికసంస్కరణములను వీరు ఆచరణలోజెట్టిరని ప్రత్యేకముగ వివరింపవలసరములేదు. వీరు గొప్ప మేధావులు. భారతీయు లున్నతోద్యోగములను నిర్వహించుటయే గొప్పయని భావించెడి కాలములో, సర్ కీ. జి. గుప్తగారు గౌరవసన్మానముల నధికముగ బడయుచుండిరి. వీరి ఆత్మకు శాంతిగలుగుగాక యని కోరెదము.

మద్రాసు శాసనసభ

మద్రాసు శాసనసభ కార్యక్రమము నిన్నటితో ముగిసినది. స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులు వెడలిపోయిన నాటినుండియు, సభ నిర్వహమై దనరారుచున్నది. బడ్జెటు అశములలో నూరురూపాయలు మాత్రము తగ్గింపబడెను. మహమ్మదీయుల నొకరిని హైకోర్టు జడ్జిగా నియమింపవలయు నను తీర్మానము నిమిత్త మిట్టి తగ్గుదల జరిగెను. మిగిలిన తీర్మానముల నన్నిటిని ఉపసంహరించుకొనుట జరిగెను. జస్టిసుపక్షమువారొకటిరెండు సార్లు పట్టుబట్టినపుడు ఓడిపోవుచు వచ్చిరి సంస్కరణముల నిబంధనలను గావించు నిమిత్త మొక చట్టము ప్రవేశపెట్టబడెను. ప్రభుత్వమువారు జేసిన నిబంధనలను శాసనసభ వారంగీకరించినగాని అమలులోనికి రావని సెలెక్టు కమిటీవారు కొత్త ఏర్పాటును సూచించిరి. ఇయ్యది న్యాయసమృతమనుటకు సందియములేదు. శాసనసభకే శాసన నిర్మాణాధికారము కలదు. కాని ఇట్టి ముఖ్యమగు ఏర్పాటును తొలగింప వలయునని ఇండియా ప్రభుత్వమువారు గోరుటయు అందుకు మద్రాసు ప్రభుత్వ సభ్యు డంగీకరించుటయు కడువిచిత్రములు. రామస్వామి మొదలియారుగారు ప్రభుత్వసభ్యుని ప్రతిపాదనమును ఖండించినను తుదకు వారును, వారితోపాటు జస్టిసుపక్ష సభ్యులును అనుకూలముగ వోటుజేయుట ఆలోచనను విచిత్రము. జస్టిసుపక్ష వైఖరిని గ్రహించుట కిది చాలును. రాజోవు సభ జూను నూసారంభమున చల్లని నీలగిరి కొండపై జరుగను చేయదగినపని లేకున్నను శాసన సభ్యులు సుఖముగ కాలముగడుప వచ్చును.

సర్వజనరలు సయ్యాసుకిము

కలనల్ చౌదరిగారిని సైయ్యుగారికి బదులుగ, సర్వజనరలుగ నియమించిననువార్త సరిగాదని, మద్రాసు మెయిలుపత్రికకు ఢిల్లీ విలేఖకుడు దెలుపుచున్నాడు ఇందును బట్టి, మరియొకరు ఛార్జిబుచ్చుకొనువరకు మాత్రము ఛౌదరిగారు జూచెదరని యూహింపవచ్చును. చెన్నరాజధాని యందలి ఇండియను మెడికలు సర్విసు ఆఫీసరులలో కెల్ల, ఛౌదరిగారే సీనియరులనుట నిర్వివాదాంశము. ఇంతవరకు ఇట్టి సూత్రము ననుసరించియే, సర్వజనరలును నియమించుచుండిరి. కాని, భారతీయు సీనిదనికి నియమింపవలసి వచ్చినపుడు మాత్రము వేరొకసూత్రము బైటికివచ్చినది. మద్రాసు లిస్టు ననుసరించి మాత్రమే మాత్రన నియామకమును గావింపరట. హిందూదేశమునందలి ఉద్యోగు లెల్లరి లిస్టును పరిశీలించి, సీనియరులగువారిని ఈ పదవికి నియమించెదరట. ఈవార్త సత్యమగుచో, చౌదరిగారి నియామకమున కవకాశముండజాలదు. బ్రాహ్మసభ్యుశాఖలు మంత్రులవలె ముందున్నను, భారతీయోద్యోగి కర్వతయున్నను, బాధ్యతగల సర్వజనరలుపదవి నట్టివారికి వప్పించుటకు వీలుగలుగకున్నది. సంస్కరణముల బూటకమును దెలుపుట కీ నిదర్శనము చాలదా?

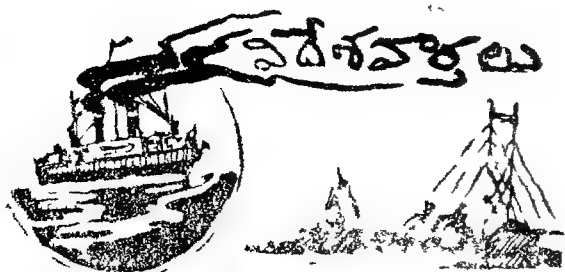
పక్షపాతము

"స్టేట్సు కెను" పత్రికను అసానునందలి పారశాలలన్నిటికిని దెప్పింపవలయు నని విద్యాశాఖా డైరెక్టరుగారు గోరుట, పక్షపాతము దప్ప వేరుగాదు అసానుశాసనసభలో నడిసిన ప్రశ్నలకు సరియగు సమాధానము వెలుపడలేదు. స్టేట్సు మెను పత్రిక వ్రాసిన దుడుకు వ్రాతలకై భారతీయులు వెనుక నీపత్రికను బహిష్కరించి యుండిరి. శాసనసభవారిదివరకు, డైరెక్టరుగారి సంకల్పమును నిరసించియున్నను, లాభము లేకపోయెను స్టేట్సుమెనుపత్రికకు చందాదారులను హెచ్చుజేయ నెంచుచో వేరుమార్గముల నవలంబింపవచ్చును. అంతియగాని పారశాలాధికారులపై నీపత్రికను బలవంతముగ జోప్పించుట న్యాయమే మాత్రము గాజాలదు భారతీయపత్రిక లన్నియో యుండ, వాని నన్నిటినివదలి, ప్రజాశయ ప్రతికూలముగు ఆంగ్లోహైందవపత్రికకై ప్రజల డబ్బును వెచ్చించుట, విద్యాశాఖకు కళంకదాయకము.

బొంబాయి రిక్లమేషనుసీక్రము

తృతీయ బహిరంగ నిరసనసభ

బొంబాయి, మార్చి 29 — బొంబాయి రిక్లమేషను సంవిధమున యెదుబడి బహిరంగసభలలో మూడవసభ సమావేశమై ఈక్రింది తీర్మానమును ఆమోదించిరి. "ప్రత్యేక స్వతంత్ర ఉపసభ్యునును అధికారిని అధ్యక్షునిగాను, అధిక అసభికార సభ్యులతోను ఏర్పాటుచేసే ఏవిధముగ ఎంతోక నష్టమువచ్చినదియు కనుగొనుటకును, అశ్రద్ధచేత 'కెంతవరకో', మోషముచే 'కెంతవరకు' పెరిగవలన నష్టమువచ్చెనో తెలిసికొనుటకును ఏతైవ వియ అసభరమైరదియును నక చర్యను సూచించుటకు ఏర్పాటు చేయవలయును (2) ప్రభుత్వ పట్టు చేయకున్నయెడల ప్రజోపసంఘము నొకదానిని ఏర్పరచి ఏమిజేసిన ప్రభుత్వము ప్రజల మాట వివనో ఆలోచించుటకును తీర్మానించడమైనది అధ్యక్షుడైన వారిమానుగారు లేకుండు పక్షముతో పార్లమెంటుచర్యకు ఏర్పాటుచేయటం ఒకవిధమనిచెప్పిరి (ఆ. ప్రె.)

బొగ్గుపరిశ్రమ

ప్రభుత్వ వైఖరి

ఉభయపక్షముల నమోదేయము

గవీ, మార్చి 26 — బొగ్గు యజమానలు గనుల పని వాండ్లు సమిష్టిగా వచ్చి బుధవారము సమావేశమగుదురు ఈలోపుగ వీరు ప్రత్యేకముగా వారు బొగ్గునివేడికను గూర్చి ప్రభుత్వము జాప్యమై బిట్టి ఆలోచించుచున్నారు యజమానలు, గనులపనివాండ్లు తమవిధిని పెరవేర్చి తన ప్రభుత్వము వారు సిఫార్సులలో తాము తేయవలసిన పనులను బొగ్గు నివేడిక ననుసరించి చేసెదరని బాధ్యతనుగారు దెలియజేసి బొగ్గునివేడికము నంతకు పూర్తిగా ఆలోచించవలెననియు అవ అంబించవలెననియు అందరి యభిప్రాయము ఇంతవరకు పరిశ్రమ భావిసంగతులను గూర్చి ఆలోచించు విషయములను దీనిలో నుండి మినహాయించవచ్చునని అందఱును ఒప్పుకొనిరి నివేడిక ములో ఫిఫాన్సు నిష్పాత్తికముగ త్రికరాశుద్ధిగ తేసి రకు నమ్మకముతో ఇంక ఒప్పుకొనుచున్నారు అందరును ఈ విషయము ను నిదానముతో ఆలోచించుచున్నారు ఆనేకములేకపోవుట చే ఆంత్యపరిష్కారము కాకల పని గట్టి నమ్మకము ఉత్సాహము బయలుదేరెను

కమిషనువారు తేతనములను గూర్చి జేసిన సిఫార్సులను పరివాండ్లు ముఖ్యముగ ఆలోచించుచున్నారు కమిషనువారు కాళ్ళెముగ తేతనముల ప్రమాణముకు తగ్గించవలయుననియు, అది తక్కువతేతనములను బొందువారు తప్ప కొంచె మొకమోదరు తేతములన్నవారు తేనటేలు పనివాండ్లు ఉపాధిలేకుండ తేయుటకు కొంత త్యాగమొనర్చవలెననుచున్నారు గనులపని వాండ్లు చేయుగల స్వార్థత్యాగమును వారు జేయుటగాక యజమానులగూడ గొప్పత్యాగముచేయక తప్ప దనుచున్నారు ప్రతి విషయములోను పక్షితులు అంగీకరించువరకు సంఘమును, కట్టుదిట్టములను, ఏర్పాటులను యభివృద్ధిజేయుటకు క్రియారూపము మదాలపు ప్రయత్నములను జేసిన పిమ్మట పనివాండ్లను, యజమానులను త్యాగమొనర్చు డని యడుగవచ్చును బుధవారమునాడు తాము చేయవలసిన సంగతులను యజమానులు స్పష్టముగ ఆలోచించెదరు

బ్రిటిషు ఫిల్ము పరిశ్రమ

కనడా సంరక్షక ప్రయత్నములు

టోరంట్, మార్చి 26 — బ్రిటిషు ఫిల్ముగాని వాటి మీద పన్నులను విధించుటకు అంటారియో శాసనసభవారు జేడు ఒక తీర్మానమును చర్చించిరి

బ్రిటిషు ఫిల్ముగాని, కనడా ఫిల్ముగాని తయారైనపుడు వాటి కన్నిటికిని అన్నిటికంటె ఎక్కువ సౌకర్యములు, సదుపాయములు జూపబడు నని రాష్ట్రీయకోశాధిపతి ప్రిన్సు గారు తీర్మానము నుపసంహరించుకొనిరి

ఆస్ట్రేలియా చమురు పరిశ్రమ

జేయు మరలు

కంపెనీ మూలధనము నెక్కువజేయు

ప్రయత్నములు

మెల్బోర్న్, మార్చి 26 — అధినేత చమురు పరిశ్రమ జేయు కంపెనీ మూలధనమును 100000 పౌనులు హెచ్చుజేయుచు ప్రతినిధిసభవారు ఆమోదించిరి

విదేశీయులనుండి వచ్చు చమురును ఆస్ట్రేలియాలో ఎవరు ఎవరు కొనుగొండజేయుటయే ఈ బిల్లు యద్దేశ్య మనిరి.

మేక్సుపియరు స్మార్కచిహ్న నాటకసాల

గవీ, మార్చి 26 — మేక్సుపియరు స్మార్కచిహ్న నాటకసాలను మరల కట్టించుటకు బాధ్యతను, మున్షివాల్డు ఆఫ్ఫీసు హాజ్వి గార్లు ప్రకటించుటచే మొదటి ప్రకటనమునకు 8000 పౌనులు నమూనైనవి మొన్న తగలబడిన స్థానే క్రొత్తకాలను చేసిరి

కీ. శే. సర్ కృష్ణగోవింద గుప్తగారు

చీనాయుద్ధము

అధిష్టితకొనుట సారాంశము

పికింగు రుదరిసితులు

పికింగు మార్చి 26 — 18 గురు రుదరిసితులు రషియా నాకమీద ప్రవాసమున కంపి రని క్యాంటకు వార్తను తెలియచున్నది

ఉత్సాహము

వాంఛించుగారి లేఖ రాగానే హంకాంగులో ఉత్సాహము గల్గెను బహిష్కరణ రాయబారములను సాగించుటకు ముగ్గురు అధికారులను నియమించుటకు హంకాంగు ప్రభుత్వము గూడ అటులనే జేయవలెననియు చెప్పవచ్చును

రాయబారములు ప్రారంభమై కాళ్ళె పరిష్కారము కాకల పని హంకాంగు గవర్నరు దెలియజేసెను

ప్రెసిడెంటును సమర్పించుట

పికింగు, మార్చి 24 — పెంగ్హుసింగుగారి తిలదీలవారికి 250000 పౌనుల బహుమతిచ్చెన మని ప్రకటించిన ప్రకటనము లండనులో వరంగిగ బయలుదేరెను ఇది ఖాయామని ఏషియా రాలేరు ఒకవేళ ఇచ్చెన మని అభయమిచ్చినను దాని నీయరు విద్యార్థుల నొమ్మి భయముచే అభ్యుక్తుని వాస్తవమును కావలిగాయుచున్నాడు అధికారులు రాయబారుల కార్యాలయముల ముఖముగ ప్రాణరక్షణకై మేగుచున్నార

సుంకముల సమావేశము పూర్తిగా ఆపుజేయబడినది 12 గురు ప్రతినిధులూ 9 గురు పెదలిపూజురి పికింగు నుండి

రాకపోకలకు వీలులేకుండుట

హ్యంగుహే, మార్చి 27 — బీట్టిను కబుర్లు పికింగు జేరుటకును, పికింగు కబుర్లు టాప్సిను జేరుటకును, దారులను కొట్టివేసిరి ఉత్తరప్రదేశ్ తరములకు వీలులేదు టాప్సినుకు 26 మైళ్ల దూరములో పోరాటము జరుగుచున్నది ఇరుట కోవిక్ వెన్ గారు తమ వెనుకప్రక్క కవాతుజేయుచున్నాడు

మరణవార్తా కీ. శే. హెడ్లీ లీబాన్ గారు

లండన్, మార్చి 26 — 1868 మే 19 తేదీని జెన్సా ఫుట్టిన సర్ హెడ్లీ లీబాన్ గారు చనిపోయిరి.

ఓడ గల్పెక్కుట

గువీ, మార్చి 26 — యూనియను క్యాసిలు నాక గ్రావ్ క్యాసిలు అనునది 7715 టన్నుల బరువుగలను 11 తేదీని లండన్ నుండి కేపుటపునుకు బయలుదేరెను అనెకాను దీవుల దగ్గర గళరాత్రి గల్పెక్కు అందులో 288 ప్రయాణికులున్నారు 180 ఓడసిబ్బంది యున్నది కాని వీరికి ప్రాణభయము లేదని దెలియుచున్నది

ఈ ప్రయాణికులను దింపుటకును, కెన్సింగ్ క్యాసిలు నాకపోయినది. ప్రమాదము లేకుండ జానుటకు కార్టోక్యాసిలు కాకగూడ పోయినది.

ప్యాక్టరీ పనివాండ్లు

పరిశీలనలను బాగుజేయుట-క్రొత్తబిల్లు

గువీ, మార్చి 26 — ప్యాక్టరీ పరిశీలనలను పరిశీలించు గుజేయవలెనని కామన్సుసభలో సర్ విలియం జోయిన్స్ డి. హిక్సన్ రొకబిల్లును ప్రవేశపెట్టుటకు అభియమింపగిరి ఈ ప్రస్తుత సమావేశమునందే చర్చించి ఆలోచించుటకు బిల్లును ప్రవేశపెట్టి మరల చర్చి పంచస్థరమున తనకుతోచిన సవరణలను, మొత్తము వారికి తోచిన సవరణలను జేర్చి ప్రవేశపెట్టెదననిరి.

ప్రభుత్వమువారు ప్రవేశపెట్టు బిల్లులలో ఇది చాల ముఖ్యమైనవాటిలో ఒకట పరిశీలన, జనసమ్మర్పణలకును, పరిశీలన, దివములు, ప్యాక్టరీలో ప్రత్యేకముగ వైద్యసహాయకు, కండ్లగోరుము పడకుండజేయుట, తగని బరువులను మోయుచుండుట, హాగగ్గులను పనిజేయునపుడు ప్రమాదములు జేకుండ జేయుటను గూర్చి క్రొత్తను వినించెదరు

ఈ ఉద్దేశ్యముతోనే ఎల్లెక్ సి విల్కిన్సన్ కన్య ఒక బిల్లును ప్రవేశపెట్టిన పిమ్మట జోయిన్స్ డి. హిక్సన్ గారు తమ బిల్లును ప్రవేశపెట్టిరి

1911 సంవత్సరముండి వివిధప్రభుత్వములవారు జేసిన పరిశోధనల నాధాముజేసికొనియు కార్మికప్రభుత్వముచే ప్రవేశపెట్టబడిన బిల్లు ననుసరించియు ప్రవేశపెట్టిరినని విల్కిన్సన్ కన్య దేశెను

ఇంత సంఖ్యమైన బిల్లును ప్రభుత్వమువారి బిల్లులో జేర్చి చర్చించినగాని బిల్లుండదని కన్సర్వేటివు సభ్యుడు దెలియజేసెను

ఈమె బిల్లును నిరాకరించిరి తనబిల్లును ప్రవేశపెట్టుటకు ఆమె ఎంతయో మహాపకారము జేసెనని జోయిన్స్ డి. హిక్సన్ గారు ఆమె నెంతయు ముఖించెదరి

విద్యుచ్ఛక్తి చట్టము

ప్రభుత్వవిధానము అభయప్రదానము

లండన్, మార్చి 26 — సర్ డగ్లస్ హ్యంగరు సభ్యులముగ ప్రభుత్వమువారి విద్యుచ్ఛక్తి విధానమును తెలియజేసిరి. ముప్పదమంది ముగ్గురే కన్సర్వేటివు సభ్యులు ఈ బిల్లుకు త్రోసి వేయవలెనని కాని వీరి తీర్మానము నిశ్చయపాదించుటకు వీలులేదు

ప్రెంచి ప్యాంకుధర పడుట

లండన్, మార్చి 26 — పాను 1 కి 141 30 ప్రాంతముల ధర ఏర్పడినది

క్రొత్తపన్ను వేయుట

ప్యాంక్. మార్చి 27 — క్రొత్తపన్నులను 1800000000 ప్రాంతముల పన్నును ఇందులో 1000000 ప్రాంతములు ఇతర లాభములు జేరినవి. సగిలిన 1000000000 ప్రాంతములలో టుమ పూర్తిజేయుటకు ప్రెంచి అధికమంత్రి ఒప్పుకొనెను.

బోల్లను దివాల

రెండేండ్లవరకు వీలులేదనుట

లండన్, మార్చి 26 — బోల్లను పోదరుల ధిశాలా విషయములో వీరు అప్పు దీసికొనుకాలమున తిరిగి ఇవ్వగల వను శక్తి లేకనే అప్పుజేసిరిగాన దురదృష్టము మాత్రమే. ఇట్టిస్థితికి కారణ మనియు అందుచే దివాల తీర్పును రెండు సంవత్సరముల వరకు జెప్పటకు వీలులేదని కోర్టువారు తీర్పు జెప్పిరి.

ఏషియాటిక్ సమన్య

మంత్రి అభియము

మాడిటిబర్గ్ (లండన్) మార్చి 26 — ఏషియాటిక్ టిల్లు కమిటీ ఎదుట 'సేటా'లు మునిసిపలు రాజామారులు సాక్ష్య మిచ్చి తిరిగివచ్చిరి. దర్బారులో కాపుర ముండు ప్రదేశమున, సమద్రతీరప్రదేశమును దీనిలో జేర్చబడవని మంత్రి జెప్పటచే రాయబారులు ధైర్యబడిరి.

మోటారు పడవలు

లండను న్యూజిలండుకు బయలుదేరుట

రంగీ, మార్చి 26 — లండను న్యూజిలండులకు తపాలను ప్రయాణికులను, యరులను గొంపోవుటకు 20000 టన్నుల బరువుగల రెండుమోటారు పడవలను నిర్మింపమన్నార. ఇందులకు కంట్రాక్టులు త్వరలోనే ఇవ్వబడును. ఇంతవఱకీ ఏ పడవులు పరుగెత్తబడవట పనామాగండా న్యూజిలండుకు 80 కోజులే పయనము 37 కోజులకర్కరలేదు 1000 మందికి చోటుండును. ఈపడవలను కొట్టటకు రెండు సంవత్సరములు పట్టును.

క్రొత్త జకోస్లానియా మంత్రివర్గము

సెర్బి గారు ప్రధానామాత్యుడు

క్రొత్త రాజకీయములలో సంబంధములేనివారిని మంత్రివర్గముగ నియమించి సెర్బి గారు ప్రధానామాత్యుడుగ నున్నారట. విదేశాంగమంత్రి మారలేదు.

థర్షియాలో సన్యాసిమఠములను పూర్తిగ నెత్తివేయుటకు నిశ్చయించిరి.

రుమేనియా-పోలండు

బుకారెస్ట్, మార్చి 27 — రుమేనియా పోలండు ప్రభుత్వములు మైత్రి ఒడంబడికను సంతకముజేసికొనిరి.

రిచిస్ట్ర్యాంకు డెప్యూవుంటును, మాటికి 9 నుండి 8 కిని నడిసి 6 నుండి 7 కును తగ్గించిరి.

ఉక్కుపరిశ్రమ

ఉక్కును విస్తారముగ తయారుజేసే ధరను తగ్గించి ఎర్రకము నభివృద్ధిజేయుటకు £100,000,000 మార్కుల పెట్టబడితో ఒక కంపెనీ ఏర్పడినది.

ఉక్కుపరిశ్రమ విషయమై ప్రాంతో జర్మను ఒకంబడిక జేసికొనుటకు రాయబారులు జరుగుచున్నవట.

గ్రీసు ప్రభుత్వోత్సాహము

ఏథెస్సు, మార్చి 24 — గ్రీకు రాజకీయవేత్తయగు ఎండిమిటిటిగారిని అధ్యక్షునిగ పేర్కొనుటకు పార్లమెంటు పక్షమువారు అందరూ ఏకమైరి.

వైమానికులను గావూడు దుస్తులు

వైమానికుల ప్రాణరక్షణమున జేయు దుస్తులను సప్తయిజేయు విషయమును కామన్సుభలో ప్రస్తావించిరి ఈ దుస్తులను గట్టుకొన్న నీటిలోబడినను తేలుటకు వీలుగనండును. కాని కొంత మార్పు జేదనవీయున్న వీ దుస్తులు. మార్పుజేసిన దుస్తులు రాగానే మంత్రి ర్గ్ నువారు పరీక్షించెదరు.

ఎస్. సి. బోసుగారి నేల బహిరంగముగ విచారించరు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, మార్చి 29 — ఇతర నేలములవలెనే ఇందుకు గూడ కుట్రదారులు భయంకరముగ సాక్షులను జంపెద మని భయపెట్టుటచే సాక్షులను కోర్టుకు పిలిపించి సహారంగ విచారము కలగజేయు వారు బోసుగారి విషయమై జరుపుటకు వీలులేదని వింటర్స్ ను ప్రభువు కామన్సుభలో ప్రత్యుత్తరము నిచ్చెను.

అష్టమాంధ్రాయుర్వేద వైద్య సమ్మేళనము

జౌషధాది ప్రదర్శనము—నంద్యాల

ఏప్రియల్ 3, 4, 5 తేదీలయందు జరుగ గలదు. డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీపతిగా రధ్యక్షుల వహించెదరు

ట్రాన్సువాలువాసులు

వర్తకపు లైసెన్సులను నిరాకరించుట

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, మార్చి 29 — ట్రాన్సువాలులో బాల్బరుపట్టణమున వర్తకపు లైసెన్సులను ఆసియావాసులకు నిరాకరించి రనియు అందుచే 40 కేలపానల వర్తకము నష్ట మగునని భయపడుచున్నారనియు కామన్సుభలో స్పీకుగారు చెలియజేసిరి దక్షిణాఫ్రికా భారతీయుల ఆశయములను గావూడుటకు ఈ విషయమును కనుగొని విచారించవలెనని మిరన్న సంగతులన్నిటిని ట్రాన్సువాలునుండి ఇవటయన్న బ్రిటిషు ఇండియాసంఘమునకు తెలియాలనుగ బంపబడెననియు ఇండియా ప్రభుత్వము వారు ప్రత్యక్షముగా వారే దక్షిణాఫ్రికా భారతీయుల ఆశయములను గావూడుటకు ఉత్తరప్రత్యుత్తరములను జరిపి విచారించుచున్నారనియు వింటర్స్ ను ప్రభువు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చెను.

రూపాయి మారకము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, మార్చి 29 — ఇండియను కరెన్సీ డివను నివేదికము ప్రకటియగువరకు రూపాయి మారకమును 181816 పెన్సీలదగ్గరనే యుంచెదరాయని కర్నూలు వెజ్టెఉడ్ గారడుగ కామన్సుభలో ఇండియా ప్రభుత్వమువారును ఇండియా మంత్రియు మారకమును జాగతగ కలిపెట్టి విషయములలో ఇండియా ప్రభుత్వమువారే విధానము నవలంబించెద రని జెప్పుటకు వీలులేదనియు వింటర్స్ ను ప్రభువు ప్రత్యుత్తరమునిచ్చిరి కరెన్సీ కమిషను నివేదిక ఏప్రిలు మాసాంతమునగాని మే ప్రారంభమునగాని ప్రకటిత మగుననిరి.

లీ కమిషను సిఫార్సు

ఇండియాలో రైల్వే సెబ్బండిలో నూటికి 75 మందిని సిండియాలోనే నియమించవలెనని లీ కమిషనువారు జేసిన ఇఫార్సును ఆలోచించుచున్నారని త్వలోనే తీర్మానించెద రనియు వింటర్స్ ను ప్రభువు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చెను.

యువరాజు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, మార్చి 29 — యువరాజు యభివృద్ధిగాంచుచున్నాడు చెవిలో పోటు తగ్గినది. మామూలుగ స్వస్థులగున్నారు ఇకముం చాతని ఆరోగ్యమునుగూర్చి ప్రకటన లండవు.

చీనాపరిస్థితులు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

పీకింగ్, మార్చి 29 — మరల పోరాటము లేకుండ సందికుదురునేమో యను ఆశతో కూమిన్ చక్ నేనల తిరగమొగము బట్టుడని యజ్ఞాపించితి లూచంగ్ ను నేనాని తెలియజేసెను పత్రికాప్రతినిధులతో రాయబారులు జరుగువరకు రాజధానిలో శాంతికి మేమిచ్చాకా నేనలే ఉత్తరవాదులు.

ప్రీవీకౌన్సిలు జూడిషలుకమిటీ

అనంబ్లిటీర్సాన ప్రతిఫలితము

సార్వభౌముని దొరతనమే యిద్దరుసభ్యులకు వేతనములనీయ నిశ్చయించెను

శీల్స్, మార్చి 27 — ప్రీవీకౌన్సిలు జూడిషలు కమిటీ యందు భారతదేశానుభవము గలిగిన యిద్దరు సభ్యులకు బ్రిటీషు ఖజానానుండి రెండువేలపానల వేతనముగ నీయుటకు కాసనమును గావించుటకు సార్వభౌముని ప్రభుత్వము నిశ్చయించెను. గవర్నమెంటు తీర్మానము అసంబ్లియందు ఓడిపోవుటచే, ఆ తీర్మానము విరమింపబడెను కాని బ్రిటిషుఖజానానుండి భారతదేశానుభవము గల యిద్దరు సభ్యులకు నీయబడు వేతనములు పింఛనులుగాక అదనముగ నీయబడును. (ఆ. పత్రి.)

రీడింగు ప్రభువుయొక్క

ఆరుసంవత్సరముల పరిపాలన

నిష్ఫలత్వ మెటుజూచినను కంటికి

గన్పించుచున్నది

హిందూస్థాన్ టైముస్ ప్రక వ్యాఖ్య

(శ్రీ పత్రి తంతి)

శీల్స్, మార్చి 29 — సామ్రాజ్యనగరమునుండి — ఒక దినములో సిద్ధుచింపనన్న రీడింగు ప్రభువుయొక్క ఆరుసంవత్సరముల పరిపాలనను హిందూస్థాన్ టైముస్ ప్రక ప్రధాన వ్యాసమందు విమర్శించెను ఆరు ద్వి సంవత్సరములు రీడింగు ప్రభువు రాజప్రతినిధిగ భారతదేశమును బరిపాలించి, ప్రజల ఆశయముల భద్రముగ భంగపరచెను. అదేవరగ పాడినదే పాటగ న్యాయము, న్యాయము అని పాడు రాజప్రతినిధి గీతమువలన ఆయన న్యాయము ప్రకారముగ రాజ్యపరిపాలన నిర్వహింప జాలవని ప్రజలు తెలించియుండవలయును. రీడింగు ప్రభువు విషయమై సందిగ్ధముగ యోగ్యతయైనను గన్పించదు. ఒకమూల క్రమముతప్పకుండా భారతేశాసన సభలు నిరాకరించిన చట్టముల పునరుద్ధరించుట, లీతోపిటి, దేశభక్తుల వైద్యలలె పరాభవిం చుట, భారతీయులను దేశమంతే పరదేశములకు జేరకుండునన్న ప్రయత్నములు, పంజాబుమారములు, దేశసాభాగ్య మనకును శ్రేయస్సునకును అభివృద్ధికరము లగు బెక్కుమార్గములయొడి జూపిన తీవ్రముగ వైరములు రీడింగు ప్రభువుయొక్క రాజ్యకార్యధురంత పరాజయమును వేనోళ్ల జాలుచున్నవి. రీడింగు ప్రభువు రాజ్యపరిపాలనకాలము ఆరు సంవత్సరములు విషాదకరమైనది నీ చ ప ద్ధ తి న వ లం బిం చి యెంగాలు ఆర్థి నెన్నుచు గావించుట నెన్నరు వరుసగలరా? 1921 వ సంవత్సరము లెవనంతరమందు జరిగిన విషయములగురించి యాయు నేపరికాకాడు తప్పుపనులకు కాసనముల బ్రయోగించుటను వివరింపమానున? దేశంధువాను, పోరుపురపు పిలుపు నను అర్హముగ ప్రత్యుత్తరము ను పౌరయశూర్యముగను సరళముగను యిచ్చినయెడి భారత పరిస్థితిలం దఖండమును మార్చు గలుగజేయుండలనిన రాజప్రతినిధి నిరుపయోగమగు చరిత్రమును తనలోతాను గొలుచుకొనుచు భారతదేశమందుండి విడిపోవలసి యుండెడిదిగాను ఇది చాల విషాదకరమును అంతము. కాని రాజకార్య తంత్రము రీడింగు ప్రభువు పరస్పరపోరాటము నునప్పిరి అయినప్పటికిని దక్షిణాఫ్రికా భారతీయుల విషయమై తనలోపముల జయంప గట్టిగ నిష్క్రమించుచున్న రాజప్రతినిధి వదించుటమాత్రము స్రుద్ధిలోని వెల్లగకున్నది.

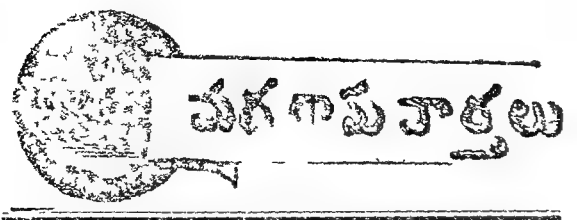
బొంబాయిలో మహాసభ

క్రొత్త జాతీయపక్ష అభిమానులకు ఆహ్వానము

అలహాబాదు, మార్చి 28 — లీవరు పత్రిక నేడు జాతీయపక్షులందు అభిమానముగలవారినిందరిని బొంబాయిలో జరుపనున్న మహాసభకు రానాహ్వానించుచు మనీ ఫెస్టివల్ ప్రకటించినది. దానిలో నిట్లున్నది — ఈదినవ సంతకము చేసినవారు తుదియభిప్రాయమునకు వచ్చియున్నారు. పితృసంత త్వరలో భారతదేశమునకు స్వరాజ్యము అనగా రెస్పాన్సిబిలు ప్రభుత్వము అనగా జొమియను ప్రభుత్వమువచ్చుటకు అందరను వారిచారి అభిప్రాయములు ఏకీభవించి సంతకము కలిసి పనిచేయవలసియొన్నది మేమనబించుపద్ధతికి సమయానుకూల సహకారమునిగాని, రెస్పాన్సిబిలు సహకారమునిగాని కాసనబడమైన అం దోశనమునిగాని అవచ్చును ఈపక్షమునకు “ఇండియా” నేమనలిట్టుపార్టీ యనిపేరు సంతకముచేసినవారిలోముఖ్యులు ఆలివిలెంటుక్య, చింతామణి శ్రీనివాసశాస్త్రి, సర్ తేజహదరు సప్రూ, సర్ శంకరకనాయకు, పి వి రాయ, యస్. సి కేల్కార్, కె. సి రాయ, సర్ ఆరీషిహము, జిన్నా, ట్నావీను, డి. సి. పాలు గార్లు. (ఆ. పత్రి.)

అచ్చ పొరబాటు

17 వ పేజికి వ కాలములో కీ॥ శ్రీ॥ దిగుమర్రి హనుమంత రావుగారు రనుటకుబులు, దినపహి హనుమంత రావుగారిని అచ్చపొరబాటు పడెను. చదువరులు సవరణను గమనింపవచ్చును. పొరబాటు స కెంతయు చింతించు చున్నాము. (ఆం. ప. సం.)

మగ గావవాత్తలు

తపాల నోటీసు — కొలంబోమిడుగ మరణమునకు బోయెడి బహుజనరలు పాప్టాఫీసునంద వీటిలు 3 వ తేదీ సాయంకాలము 6-25 గం॥ వరకు పుచ్చుకొందురు

మళయాళము విద్యుత్ పం మాయమాగాలు వలదారు జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులుగ నియమింపబడినందులకు వారికి మదరాసులో వశమూర్తి క్లబ్బుగారు చింతాద్రిపేటలో క్లబ్బభవనమున శేపుసాయంకాలము 5-30 గం॥ వలె సంగడరు

బహిరంగసభ — బుధవారం 31 వ తేదీ సాయంకాలము 6 వ పోజున భామండిరమున వదరాసు పౌరుల బహిరంగ సభ జరుగను. హాజరులో పాకిస్తానివాడను తరిమివేయుట గల ఆరోగ్యమునకు గల్గు ఇబ్బందిగూర్చి విచారించబడను. ఎం శింగారులు కట్టిగారు అక్కడ సమావేశమగుదురు. ఇ ఎల్ ఆయ్యగు సాఫీ వహమ్యులు, మున్నగువారు ఉపన్యసించెదరు

ఎ. రంగస్వామి అయ్యగారు — అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శియగు రంగస్వామిగారు సకోజిని నాయుడు, పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగార్లతోను ఇతర నాయకులతోను స్వరాజ్యపక్షముభావిక రత్నముగూర్చి చర్చించి 31 వ తేదీ బుధవారము రాత్రిబయలుదేరిఅలహాబాదులోయెదరు అందు నిమిత్తమై దక్షిణదేశసంచారమును వాయిదా వేసుకొనిరి (అ.ప్రె.)

రాకపోకలు — సి గోపాలమిననగారు, పి టి. శ్రీనివాస ఆచారిగారు, కె టి పాలుగారు, ఎన్ వి వాసనుగారు, డి బి, సి జి బార్పగుగారు సర్ ప్రెజెంటు ఎ నికోల్సు గారు శేమయమున వచ్చిరి. ర॥ ఆరిజినెంటుగారు రాజమండ్రినుండి శేమయమున గొర్చి శేపురాత్రి బొంబాయికి బోయెదరు. డి. బి, ఎం కృష్ణన్నాయకు గారు, పి టి సాంజర్వ గారు బొంబాయికి, డి హెచ్ కెకెన్ నిన్న రాత్రి బోయిరి. డి బి, సి. వి విక్టోనాద్ రాష్ట్రీగారు, మేజరు పిల్లి బ్రాండుగారు, ముకింటాపు గారు శేడదయమువచ్చిరి ఆ ప్రె.

రెండవ నాయుడుసభ: — ఈసభ షెక్టియా పల్లి కుహాలో నిదవరకు ప్రకటించినట్లు 2, 3 తేదీలందు గాక ఏప్రిలు 3, 4 తేదీలందు జరుగను సర్ కె వి చెడ్డివాయుడు గారు రనివార్యమును కారణములచే రాజాలసందున డా॥ పి ఎర ద రాజులు నాయుడుగారు అధ్యక్షత వహించెదరు. సభకు రాదలచిన గ్రామాంతరపు ప్రతినిధులు ఏప్రిలు 1 వ తేదీలోపున సహాయకార్యకర్త పేర 42, పిడారియారు కోవిలపిడి విలాసమునకు భోజన బసవపులకై వ్రాయవలెను. చింతాద్రిపేటలో శేపియరూపునంద హైస్కూలు నందు అతిథిగృహ మేర్పాటు చేయబడెను. అతిథులు తమస్వంతయ్యలను తెచ్చుకొనవలెను.

మదరాసు విశ్వవిద్యాలయము

బి ఫిన్. ఎస్. సి. పరియోధలితములు ఈదిగువవ రు 1st 26 మార్చి బి ఎస్ ఎస్ సి పరీక్ష ముదిటిభాగమునం దు తీర్చులెరి. — ఎల్. ఎన్. నారాయణస్వామి నెం. 544 వై. శివరామయ్య 545, బి కె. సుందరం 547 ఇ. వి. ఎం. సుందరం 548.

కాంగ్రెసు వారము

తమిళనాడు కాంగ్రెసు కార్యదర్శి ప్రకటన అబ్దులు హమీదు ఖాన్, తమిళనాడు కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శిగారు యిట్లు ప్రకటించుచున్నారు — ఏప్రిలు 6-13 తేదీల మధ్యకాంగ్రెసువారమున జరుపవలసిన కార్యక్రమమును మహాత్మాగాంధీగారు ప్రకటించియున్నారు. తమిళనాడు రాష్ట్రముందు కాంగ్రెసుసంఘములన్నియు జాతీయవారము ప్రబోధము తగు రీతి జరుప వలె నని వేడుకొనుచున్నాడు ఖద్దరు ఎక్కువగ విక్రయించవలెను. ఉదయము నూలు వడకి ప్రబోధము శేయుచండవలెను. జాతీయవారప్రబోధములో జాతిమతభేదములు పాటించక ప్రతివారును పాల్గొనుట వారి ధర్మమైయున్నది. ఏప్రిలు 13 వ తేదీన జరిగిన జాతీయవారా హత్యయందు హిందూ, మహమ్మదీయ, క్రైస్తవ, క్షత్రియ ప్రహించినది. అది గాంచియైన ప్రతివారు జాతీయవారము జయపదముగ జరుపవలెను

ప్రతికాసంపాదకుల సంఘము మదరాసులోనన్న ప్రతికాసంపాదకులు వార్తా ప్రతికలతో నెక్కర సంబంధము గలవారు కోరుటచే యీరాష్ట్రమునందు బొంబాయి కలకత్తాలో వలె ప్రతికాసంపాదకుల సంఘము నొకటి స్థాపించ దలంచబడెను వార్తాప్రతికలసంపాదకులు రిపోర్టరులు విలేజరు లందరి ప్రేయముగ నిర్ణయింపబడినది. యీ సంఘముయొక్క మఖ్యోద్దేశము మందుగా ప్రతికారవయితల యిష్టాగోష్ఠి సభ మాంటురోడనందు హిందూప్రతికాకార్యాలయమున శేపు 31 వ తేదీ సాయంకాలము 5 గం॥ కు జరుగను సంఘ సంస్థాపన కార్యచర్యలు ఎన్నికనిబంధనల కేర్వరచు ఉపసంఘాధ్యక్షులు ఆసభలో జరుగను.

ఎ. రంగస్వామి అయ్యగారు (కన్వీనరు)

హిందూస్తీ లక్ష్మీ విలాస సభ ఈసభవార్షికోత్సవముతిరువల్క్విలోహిందూహైస్కూలులో 28 వ తేదీ ఆదివారమునాడు ఎం లక్ష్మయ్యగారియాధిపత్యముక్రింద జరిగెను సభకు చాలమంది విచ్చేసిరి వీరి, హాజరీనియము తలపగినముతో సభ ప్రారంభమయ్యెను నాగేశ్వరయ్యగారి సతి సంస్కృతమున భక్తినిగూర్చి వ్యాసము చదివిరి కార్యదర్శియగు పట్టుమ్యగారు వార్షిక నివేదికను జదివిరి అం దిట్లు చెలిపిరి. —

ఈ సభలో ప్రస్తుతము 185 గురు సభ్యురాండ్రు గలరు రూ 1090 రాబడి వ్యవసాయము రూ 1035 అభ్యర్థురాలు మార్చి శ్రీ ఎమ్ లక్ష్మయ్యగారు స్థాపించిన రామాయా గోప లాష్టమి మన్నన కాలతేజములు 40 జరిగినవి పైగా 4 నాటకములు 2 కోలాటములు జరిగినవి ప్రతి శనివారము భజనలు జరుపుటకు ప్రత్యేకముగ నొక కాళి యేర్పాటు చేయబడెను దానికి వార్షికోత్సవములు గూడ జరిగెను మైసూరు మహారాజిగారు యీ సభ కెంతయో సహాయము జేయుచున్నారు భాగ్యతురాలిని తమతో ఉత్తర దేశ పూర్వక్షేత్ర సంచారమునకు గొంపో దలచిరి. వారి కిబభవారు కృతజ్ఞతను చెప్పుచున్నాడు అధ్యక్షురాలు లక్ష్మయ్యగారు సభ యభివృద్ధికై విధివిధానము లేక పనిజేసినందు కభివందనీయులు.

అధ్యక్షురాలు మైసూరు మహారాజిగారిని ప్రశంసించి తా చెచ్చిన గంగాజలముగల చిన్న పాత్రలనుసభ్యులందరికి బహుమతిగ వొంగెను సభ్యులందరు పవిత్రమును జలము దాగి హాస్యప్రవమకు ప్రహసనము ప్రదర్శించబడెను. కోలాటము జరిగిన పిరప గలములు పంచిపెట్టుటతో సభ ముగిసెను.

రైల్వేషెడ్యోగల పైకేసు కలకత్తా మార్చి 29 — ఫిల్డేవరీ నెల 12 వ తేదీరాత్రి మహారాష్ట్రమునకు 14 వైశ్వానరములోనున్న శివపహాళి రైలు స్టేషనునంద అబరనాదీ అను యింజను డ్రైవరులన నడుపబడిన రైలుయింజను నూపరిం పెండ్లెంటు పారిడిగారు వచ్చుచుండిన ఊద్యోగల సాలూనుబండితో డికోసెను అందువలల పారిడి గారికి చాలగాయములు తగిలెను. అని యింజను డ్రైవరు అబరనాదీ, స్టేషను కామిని అయ్యెంటు స్టేషను మేజరు ఎస్ సి దెన్జ్జి, జమాదారుపార్శ్వాలూ గుమ్మాగార్లపైని తేబడిన కేసు యీనెల 29 వ తేదీని సెగంపూరు చబుడివిజనలు మేజిస్ట్రేటు, ఆర్ ఎస్ సింపునగారికోర్టులో విచారణ ప్రారంభమైనది కేసు యింకను ముగియలేదు. (అ.ప్రె.)

ఖరోతీని పడగొట్టుట

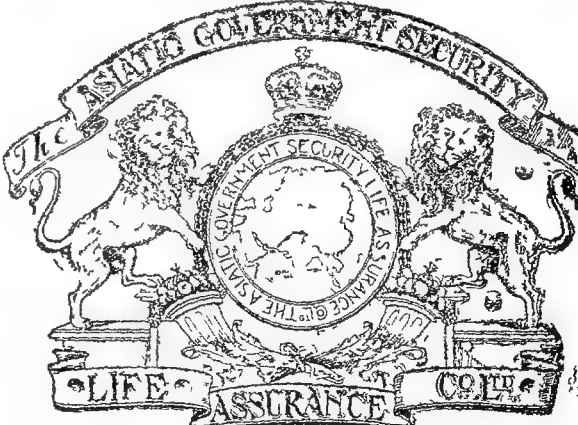
పురపాలక సంఘాధ్యక్షుడు తానే తప్ప చేసిననుట

హైదరాబాదు, సింధు మార్చి 29 — పురపాలక సంఘమునకు సంజాయిషీనియ్యచును అధ్యక్షు డిల్లీ చేపెను. కోర్టు వారిచే డిక్రీ అయిన 4 రోతీ పడగొట్టవలయును ఆపడమునకుగారణము మహమ్మదీయులు ఖరోతీయున్న స్థలమునకు ఖరీదెత్తురని చెప్పటవలనను కొంత డబ్బు డిపాజిటు చేయుటవలనను మహమ్మదీయులు గొట్టాటకు దిగుదురను అనుమానము చేసెను మహమ్మదీయులను హిందువులకును వైషమ్యము తగ్గించుటకు ఆ పింబిలిని నేనిప్పుడు పడగొట్టవలయును ఆపుటవలన తప్పుచేసిన వాడైతిని విలనన వారు మరల ఆ స్థానమున ఆక్రమించుకొని రని వినియున్నాను ప్రధానోద్యోగిని ఆక్రమా చేసినవారి పై ప్రాసిక్యూషను తేవలసిననని చెప్పెయున్నాను. ఇప్పుడది సభ వారి యెదుటకువచ్చుచు మిలేమి చేసిన చేయవచ్చును “అధ్యక్షు డు డి ని ని హిం దూ మ హ మ్య దీ య స మ గ్య గా ప రి గ ణిం చు ట త ప న్న. ఇచ్చిది పురపాలక సంఘమునకును మహమ్మదీయులకును మధ్య జరిగిన విషయము — మహమ్మదీయ పురపాలకసభ్యుల మాటలయందు గౌరవముంచి అక్రమణ దీనిజేసిరి తెలియు చున్నది

పరిశ్రమల సభ్యుని సంచారము ఢిల్లీ మార్చి 29 — సర్. బి యన్ మిత్రాపరీక్షకుల సభ్యుడు 30 వ తేదీన ఢిల్లీనుండి బయలుదేరి బొంబాయి వెళ్లిరి 6 వ తేదీన ఢిల్లీ చేరును 6 వ తేదీన అహమదాబాదు బొంబాయి, కలకత్తాకు పోయినది 19 వ తేదీకి సిగ్గుచేడను. (అ.ప్రె.)

హిందీ పుస్తకములు

హిందీ (జాతీయ) భాషను తెలుగు సహాయమునల్ల శేర్పు కొనుటకు వీలయ్యెనులభి వైలిని వ్రాయబడినవి — 1 హిందీ స్వదోధిని 0-12-0 2 హిందీ నిఘంటువు 2-0-0 3. తెలుగు హిందీనిఘంటువు, 1-0-0 హిందీ తెలుగు వ్యాకరణము (తేగలలు 40 శివన్న కాష్ట్రీగారు) క్రొత్తగ వెలువడినది. స్వయంసహాయమున కొలది రోజులలో శుద్ధమును హిందీభాషను అభ్యసించుటకు వీలగుటకు ఈపుస్తకము వ్రాయబడినది ఇది సర్వ హిందీ వ్యాకరణముల యొక్క సారము వెల 0-14-0 హిందీప్రచారక్ — మాస పత్రిక సెల్ చల్ల 1 8-0 పుస్తకముల క్యాటలాగు ఉచితము. హిందీప్రచార కార్యాలయం, టెలిగ్రాఫ్ మద్రాసు.

పర్సల్ ఇన్ వెస్టుమెంటు ఏర్పాటు నవసరించి ఋణములు యిప్పుటకు లాటరీ 31-7-1923 తేదీన జరుగును. భీమావ్యాపారము, పర్సన్ ఇన్ వెస్టుమెంటు బొంబు కన్ వాసుచేయుటకు ఏజెంటు ప్రతిపాగాలోను కావలెను. సామగ్గ్యముగలవారికి ధారాశ్రమైవపథములు గలవు. పూర్తివివరములకు ఏజర్స్ వరత్తులకు ఈవినివలెననునకు వ్రాయవలెను. వి. రంగస్వామి ఎస్ట్రేట్ బి. పి. బి. ఎల్. సెక్రెటరీ, ఏషియాటిక్ బిల్డింగ్సు, బెంగుళూరు. మొనర్సు పి. కె. రావుసన్సు చీఫ్ ఏజెంటు, చెన్నపురి రాజధాని 289, తంబుళెట్టివిడి, మద్రాసు. ఉత్తరములు ఆంగ్ల భాషయందే వ్రాయవలెను.

డాక్టరు వరదరాజులనాయుడు గారి వర్తమానము

మాయవరమునం దొనగిన ఉపన్యాసము

ఈ కాల 27 వ తేదీ ఉదయం డాక్టరు పి వరదరాజుల నాయుడుగారు మాయవరం చేరిరి సగరమునందలి నాయుల సేవకులు ప్రేమనుపద్ధ వారికి స్వాగతము పలికి ఉన్నవారితో వారిని ఉరిలోనికి తీసికొనిపోయిరి

ఉదయం 8 గంటలకు కురియనాడులో ఒక గొప్పపథ జరిగెను కురియనాడు పౌరులు నాయుడుగారికి స్వాగతప్రము పరచించిరి.

సాయంత్రము 5 గంటలకు డాక్టరు నాయుడుగారు మునిసిపల్ కౌన్సిలు భవనమునకు వెళ్లిరి. మునిసిపల్ కౌన్సిలు అధ్యక్షులకు యం సోమసుందరం పిల్లెగారు నాయుడుగారికి స్వాగతము పలికి సభా భవనములోనికి తీసికొనిపోయిరి మునిసిపాలిటి వారి స్వాగత ప్రము పరచించబడెను నాయుడుగారు ఉచిత విషయన ప్రత్యక్ష తరముగిరి సాయంత్రము గొప్ప పౌర పథ జరిగెను రాత్రి 8 గంటలకు నాయుడుగారు చెన్నన్న పురికి ప్రయాణమైరి.

నాయుడుగారు మాయవరమునందొనగిన ఉపన్యాసము ల సంగ్రహము నీదిగువ ప్రకటించుచున్నాము

మునిసిపల్ సంఘములు స్థానిక సంఘములు రాజకీయ వివాదములందు జోక్యము కలగజేసికొనకూడదు ధర్మములలో వ్యక్తుల అభిప్రాయము లెన్నను పౌరుల ఆశోగ్య సంరక్షణమునకు, ధర్మక వైతిక విద్యాభివృద్ధికిని స్థానిక సంఘములు పాటుపడవలెను హిందూ మతమునందు విభేదములు బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర సంఘముల మధ్య జేరవలెకలదు తాత్కాలిక మైనవి స్వరాజ్య సంపాదనమున కివి అధ్యంతరములకు నుండకూడదు జస్టిసు పక్షమువారు పానుగలు రాజా గారితో సహా సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము మంచిది కాదనియే తలచుచున్నారు. కాని కొంతకాలమువరకు సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము సంపాదించునని వారు కోరుచున్నారు స్వరాజ్యభిమానము వృద్ధికావలయును. రాజకీయ సాంఘిక విషయములందు బ్రాహ్మణుల ఆధిక్యత అంత మొందవలయును బ్రాహ్మణేతరులు అన్ని విషయములందును బ్రాహ్మణులతో సమానముగ నుండవలయును. అన్యోన్యముగ సాంఘిక సమస్యలను పరిష్కరించు కొనుట అవసరము కాననభవించు ప్రవేశించి దేశమునకు హితకరమగు విధమున పనిచేయువలెనట పిచ్చిభ్రమ ఎన్ని క్షుణ్ణి ప్రభుత్వము కాననభవించుననియు నంతవరకు కాననభవించు నిష్ప్రయోజనమైనవి సమాకారములకు ఎడమలేకుండుటకై కాంగ్రెసు పక్షమువారు కాననభవించు స్వాధీనపరచు కొనవలయును. ద్వంద్వ ప్రభుత్వవిధానమున కింకను మూడు సంవత్సరములు గడువయ్యెను. కాననభవించు ప్రవేశించి ఉద్యోగముల సంగీకరింపక మనము ద్వంద్వ ప్రభుత్వ విధానమును ద్వంద్వము చేయవలయును. మాజీవ్యవిజయ రాఘవాచారి జిన్నా మున్నగు దేశ భక్తులు కాంగ్రెసు ప్రతిష్ఠా తగ్గునట్లు పనిచేయుకూడదని కోరుచున్నాను స్వరాజ్యపక్షమువారు కాంగ్రెసుపక్షమువారు కొన్ని సందర్భములందు తప్పుగ ప్రవర్తించియుండవచ్చును అట్లైన ఈనాయకులందరు కాంగ్రెసునందుచేరి ఆత్మీయ సహకారములనుగాని కాంగ్రెసుకు భిన్నమగు రాజకీయకక్షలను స్థాపించుట ధర్మముకాదు. జస్టిసుపక్షమువారు బ్రాహ్మణేతరులకు కొంతలాభము కలగజేసినది. కాని జాతీయద్వైతతో మాచిన ఆచరియంతయు నిష్ప్రయోజనమని చెప్పవలసియున్నది. శేషనల్లర్లు ఇండియన్ డెంటు పక్షములవలెనే జస్టిసుపక్షమువారుకూడ ఉద్యోగముల సంగీకరించి సంస్కరణములు జయప్రసమునట్లు పనిచేయవలయునని ఉద్దేశించుచున్నారు ఈవిషయమునందే కాంగ్రెసునకును జస్టిశ్చిపక్షమునకును భేదమున్నది కావున సాంఘికద్వైతతో మాచిన జస్టిసుపక్షమువారు చేయుచున్నది బాధకరమైయున్నను రాజ్యాభివృద్ధి కలయుండు కాంగ్రెసుపక్షమువారు జస్టిసుపక్షమువారి కెంతమాత్రము తోడ్పడకాలగు సంఘాధిపతిని బాధియొక్క అభివృద్ధి ముఖ్యమగువిషయము ద్వంద్వప్రభుత్వము ద్వంద్వము చేయుటకు కాంగ్రెసుపక్షమువారికి అవకాశము కలగజేయవలయునని జస్టిసుపక్షమువారిని కోరుచున్నాను. ద్వంద్వ ప్రభుత్వము అంతరించువిషయము రాజ్యాభివృద్ధికిని గర్హించును.

(ఒకవిలేఖరి)

శ్రీమతి సరోజినీదేవిగారు లక్ష్మణపురం వెళ్లిరి అలహాబాదు, మార్చి 30 — లక్ష్మణపురం వెళ్లిరి శ్రీమతి సరోజినీదేవిగారు అలహాబాదు నుంచి నిన్న రాత్రి బయలుదేరినవి. అచ్చటనుండి ప్రియ 1-వ తేదీ ఉదయమున కామె బొంబాయి చేరును. (అ. ప్రె.)

ఆంధ్ర గ్రంథ మాల

నెం. 7 తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు.

ఆంధ్రాభ్యుదయమునకు వాఙ్మయాభ్యుదయమును తన్మూలమునను వీజ్ఞానాభ్యుదయమును సాధనంబులను విషయము సర్వత్ర తెలిసియున్నది. ఆంధ్రాభ్యుదయమునకు దేశమునందు గ్రంథమండలులు, గ్రంథాలయములు, కళాప్రదర్శనములు మొదలగు సంస్థానలు సర్వావస్థలై ప్రజాజీవన ప్రవాహమును ప్రవహింపజేయుచున్న విషయము దేశచరిత్ర విషయము చేయుచున్నది. శ్రీయుత కె. వి. లక్ష్మణరావుగారు రారంభించిన యాంధ్రవిజ్ఞానచంద్రికాగ్రంథమాల నేను శాఖోపశాఖలుగను భిన్నరూపములను వెలయుచున్నది. గ్రంథమాలలన్నియును యథాశక్తిని వాఙ్మయాభివృద్ధికి బాటుపడుచున్నవి. ఆంధ్రమాత నలంకరించుట కేర్పడిన గ్రంథమాలలం దిది యొకటిగ నుండగలదను విశ్వాసముతో ప్రయత్న మారంభమైనది. ఈ గ్రంథమాలయందు విజ్ఞానాభ్యుదయమునకు సాధనము లైన గ్రంథములు ప్రచురించుట కేర్పాటు చేయబడుచున్నది. వివిధవిషయములకు సంబంధించిన గ్రంథములు రెండుమాసముల కొక గ్రంథమువంతు నను బ్రచురింపబడును. ఆంధ్రమహాజను ప్రయత్నమును పోషించుటకు ప్రార్థితులు.

ప్రస్తుతము వెలువడనున్న గ్రంథములు:

- 1 శతకమంజరి (భక్తిసంపుటము) వృషాధిప, సర్వేశ్వర, దేవకీనందన, నారాయణ కాళహస్తీ శ్వరాది శతకములు పది యిందు గలవు. ఒక్కొక్క శతకమునకు పీఠికయు, పారభేదములును గలవు. (ఈ శతకములు విడిగను దొరకును) ౧-౮-౦
- 2 బసవపురాణము (ద్విపద) పాల్కురికి సోమనాథుడు. అనేక తాళపత్రమాతృకలను గొని పరిశీలించి కూర్చిన మూలము. పారభేదములు సూచించబడినవి. శ్రీ వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు వ్రాసిన విపులమగుపీఠిక గలదు. అచ్చు, కాగితములు సుందరముగ నున్నది. ౨-౮-౦
- 3 గాంధీమహాత్ముని బెల్లాము కాంగ్రెసు అధ్యక్షోపన్యాసము-౪-౦
- 4 కమలాక్షి (చిన్ని విచిత్రకథ): రాయసం వెంకట శివుడుగారు ౦-౮-౦
- 5 నీతినిధి: వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు.

కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు, వ్యవస్థాపకుడు

గౌ|| సాహెబు ఆదా అప్తజ్జే అహమ్మదానుగారు

ఉత్తపాతము వచ్చుట అబద్ధము ఆగియు మార్చి 29 — ముస్లింబులకు విద్యాలయమునకు వైసు చా స్కెల్లరుగానున్న గౌ|| సాహెబు ఆదా అప్తజ్జే అహమ్మదానుగారికి పక్షపాతము వచ్చినదను మాట అబద్ధము కొంత విక్రాంతిక్రై గ్యాలియరు పోయియుండిరి ఆగియు తిరిగివారము రోజులలో వత్తురు! అ (ప్రె)

నంద్యుక్తరాష్ట్ర లిబరలు సంఘము సర్ శివస్వామి అయ్యరుగారి ఉపన్యాసము అలహాబాదు, మార్చి 30 — సర్ శేఖరుదూరు సపు గారి భవనమున డెటి సాయంత్రమున సర్ శివస్వామి అయ్యరుగారు సంయుక్తరాష్ట్ర లిబరలు సంఘము వెనుట ఉపన్యసించెదరు (అ. ప్రె.)

పూర్వపు ఇందూరు మహారాజా వీరు 29 తేదీ కరాచీకి వచ్చిరి. 30 తేదీ “సిటీ ఆఫ్ ప్యారిస్” అను స్టీమరుతో బోంబాయి బయలుదేరెదరు.

బొంబాయి మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ సమావేశము బొంబాయి, మార్చి 29 — ఇదివరలో నిలిపియుంచిన మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ జోన్స్ బ్యాప్టిస్టాగారి యధ్యక్షత క్రింద సమావేశమయ్యెను. ఆదయమున తేదీ 27-28-29 గారి అనారోగ్యతలన సర్ లెస్లివిల్సన్ గారు రాజాలనందుల కందరును చితిందిరి అధ్యక్షులు లార్డు ఇర్విక్ గారికి యాహ్వానము విస్తవలయుననియు, లార్డు రిడింగుగారికి జోహారు లాన ర్యవలయుననియు చెప్పిరి ఇంప్రవ్ మెంటు బ్రష్టును బొంబాయి మునిసిపాలిటీకి మార్చి 1926-౨౭ మార్చి 31 తేదీన జరుగునని గవర్నర్ మెంటు పద్ధతుంకి విచ్చినయుత్తమును బాపిరి త్వలో పార్లమెంటు సమావేశమును ముఖ్యోద్యోగము, బ్రష్టు కమిటీని నియమించవలయును. (అ. ప్రె.)

అటవీ ఉద్యోగుల దౌర్జన్యము

గోరుచుట్టుపై రోకటిపోటు బెజవాడ మార్చి 30 — శ్రీ తాడేపల్లి వేణుగోపాలరావు గారు ఇట్లు తంబిల్లికి — బెజవాడ తాలూకా తాడేపల్లి గ్రామములు అటవీ ఉద్యోగులవలన చాలకష్టముల పాలగుచున్నారు. గ్రామమునకర మెలదురేమున సేవంబుచేరకుమాపునుగిర్హించిరి. ప్రస్తుతము “మాపే” చాలకష్టములకు కారణమగుచుండవచ్చునై తిరిగియును గోరుచుట్టుపై రోకటిపోటు పశువులు తిరుగుటకు స్థలము గాని మేయుటకు మేతగాని లేదు గ్రామములు చాలసంఘమునకులొకై యున్నాడు వాల్తేరులో నున్న అడవుల కాన్సర్వేటరు గారికి తక్షణము ఉపశాంతి మార్గముల ఆచరణలో బెట్టుకుండిన ప్రజల కష్టం ఎక్కువగుట ఉద్దేశమున మేర యుండదు.

బొంబాయి గవర్నరుగారు బహుమానముల నొసగుట

బొంబాయి, మార్చి 27 — బెజు సామాను రిఫర్మేటరీ లో బహుమానముల నొసగు నుత్సవ సందర్భమున, ఆఫ్సింగు గవర్నరుగారైన సర్ హెన్రీ లాల్మెన్ గారు అధ్యక్షత వహించి ఇట్లు నడిపిరి — రాష్ట్రీయ శిర్దులనుగూర్చి తగు పెద్దమనుష్యులు జోక్యము గలగజేసికొనుచున్నందున చాల సంతోషమునకు కారణమగుచున్నది బెయిల్లో కాలమందిని బైటిలగానుండుట మంచి పనిగాదనియు ఆధికముగ నష్టమనియు తలచుచున్నారని రిఫర్మేటరీలో డిల్లలు తిమకగు బర్నర్లైన సంపాదించుగారు టమంచి ఆవర్యము. బొంబాయి రిఫర్మేటరీయొక్క ఫలితముల వలన బొంబాయి ప్రభుత్వముయొక్క దూరదృష్టి తెలియుచున్నది అందున కే దానిని ఒక వర్తకుచేతిలో బెట్టిరి (అ. ప్రె.)

బీహారు గవర్నరు కార్యదర్శి పాట్నా మార్చి — శ్రీ మెయినువారింగు గారు ఏషియన్ బిరిస్టా గవర్నరుగారివద్ద ప్రైవేటు కార్యదర్శిగ ఉద్యోగము స్వీకరించిరి. (అ. ప్రె.)

బెజవాడ బ్రాహ్మణులు-పాలఘాటు పెండ్లికుమార్తెలు

పశువుల సంవత్సరములకు పూర్వము గుంటూరు జిల్లా పెట్టణాలలో అసగా వికలించి పల్నాడు సత్తెరపల్లి బంగారు నర్సారావుపేట తాలూకాలో వీర బ్రాహ్మణులు తమమూర్తలను మోదరాబాదా వైపు ముడుపల్ల కిచ్చి వెయ్యి ఏడువైదవంబలను ఓలిగ పుచ్చుకొనెడివారు గట్టి కుటుంబము లను క్రమమీద పెండ్లింపవచ్చును ఈ కుటుంబములకు సంఘము నందు మర్యాదలేకుండెను వివాహములుకూడ అట్టే చేరువెంపు లకు రాకుండెను. పిల్ల నవ్వలప్పు అప్రతిష్ట తప్ప ఆకటుంబ ములు గుఱుము నెఱుంగకపోవుట ఈ పద్ధతి రాను రాను క్రిందపొయిడి ఇప్పు డెవ్వరును మోదరాబాదా వైపునకు గాని లేక దేశమధ్యమునగాని పిల్లల నమ్మి సొమ్ము పుచ్చుకొనుమన్న వారు లేరని చెప్పవచ్చును ఎంత నీడ వా నైనను తలి దండ్రులు తాము ప్రేమతో పెంచిన పిల్లలను ముడుపల్ల కంట గట్టుటకు వెనుకంజ వేయదున్నారు. ఇదెంతయు ప్రళంస నీయము.

కాని ఇప్పుడు గాలి పాలఘాటు వైపునకు విడుమన్నది దేశమధ్యమున సంబంధములు దొరకని పేతువుచేత పాలఘాటు పెండ్లి కుమార్తెలకై వెదుకుచున్నారు. తెలుగు దేశమునకు బెజ వాడ రైలు కూడియగుటచేత ఇచటినుండియే పట్టణము పల్ల నుండి పిల్లలను బెజవాడ బ్రాహ్మణులకు పరిగణింపబడుచు న్నారు. పాలఘాటు పెండ్లి కుమార్తెలను కుడుర్చి ఏఱులు లెచట చూచినను బయలుదేరి చున్నారు పాలఘాటు పెండ్లి కుమార్తెలను వివాహమాడుటలో సంబంధముల విషయమున అతి బాగయాకలేతో నన్ను వివరములను ఒండొరులను గూర్చి విచా రించు పద్ధతి మూల ద్రోసివేయబడుచున్నది ఇటుల ఆత్మాభి రతో చేసిన వినాహముల తిరుగవ ఎటుల నున్నదో చదువ రులకు విన్నవించుచున్నాను

1 ఒక శిష్టాచార వంశమునకు చెందిన బ్రాహ్మణుడు పాలఘాటు పిల్ల నొకదానిని వివాహమాడెను వధువు నయ్యు 18 సంవత్సరములు. చక్కనిది. పెండ్లి యయ్యెను. భార్యను వెం టునిడికొని రైలులో స్వగ్రామమునకు వచ్చుచుండెను 2, 3 వేలు ఖర్చయినను పెద్దపిల్ల దొరికినదని మరయుచుండెను కాని ఈ సంతోషము అట్టి కాలముండలేదు దారి మధ్య నొక స్టేషనులో ఆయునతి దిగి స్టేషనులోనికి పోయెను రైలు వెళ్లసమయ మానన్న మైనను రాలేదు బయలుదేరుటకు రైలు మారవేయగానే ఈ బ్రాహ్మణుడు దిగి స్టేషనులోకి వెళ్లు పరికి ఆయునతి స్టేషనుమాట్టరుతో సల్లాపములాడు చుండెను. రైలులోనికి రమ్మనెను ఆయును రానినెను. ఈయున తొంవర చేయునరికి స్టేషనుమాట్టరుచలన ప్రహరణము లభ్యెను. కథ కొంత జరిగిన పిమ్మట ఆ పెండ్లికూతురు బోగము సాచియనియు స్టేషనుమాట్టరుయొక్క ఉంపునుక త్రెయనియు, ఈ బ్రాహ్మణుని మోసబుచ్చుటకై పెండ్లికుమార్తె యయ్యెననియు తేలెన

2. మరియొక బ్రాహ్మణుని కథ

ఈయన ఆరువేలనియోగి గ్రామకరణం వైశ్యవేదవ రుడు ఈయనకు భార్యలేనిది కర్మకు ప్రతిబంధక మేర్పగున నియు, ఉత్తరలోకప్రాప్తికి ఆలంకము కలుగుననియు భయ ముకలిగెను. తనకున్న భూముల నమ్మకొని మూడువేల రూప్య ములతో పాలఘాటుకు బ్రయాణమయ్యెను 12 సంవత్సరముల పిల్లను పెండ్లిచేసికొని అత్తగారితో (వితింతువు) బెజవాడ రాం గోపాల్ సత్రములో దిగెను ఉదయముననే భర్తృపత్నితో కృష్ణానాని మొనర్చి దుర్గామహాదేవిని దర్శించెను ఆనాడు సత్రములో భోజనముచేసి సాయంత్రము నర్సారావు పేటవై పుకు వెళ్లుబండికి ప్రయాణ మగుమిండిరి అప్పుడు ఈనూతన పెండ్లికుమార్తె చీరను వదలి, మగపిల్లవాడై లాచను తొడిగెను పాపము బ్రాహ్మణుడు తనకు జరిగిన మోసము నెఱింగి చిన్న బోయెను. చేయనదిలేక కరణుగుటచే ఇల్లిరులకు వెళ్లెను కొనక వీరిని పదిలవేసి తానొకడు తన స్వగ్రామముచేరి దిగిలుచే అరుహసములనుండి మంచములో పడియున్నాడు. బ్రతుకు ననెడి అశలేదు

3. మరియొక చిత్రకథ

ప్రైవేటు స్టాడు అంటే ఏకీళ్ల వద్దకు పాస్ట్రీలను తీసుకవస్తాడు ఈ ప్రైవేటుంటే గుంటూరు జిల్లాలోని నెల్లూరు మంచి ప్రేమ. అందువలన కాబో లువారికి బాగా బహుముతు లిస్తారు ఈ ప్రైవేటు అందరు నియోగి బ్రాహ్మణులను ఇప్పుడు మీసాలు పెంచి వైదికులు కూడా ఈ ఉద్యోగానికి దిగినారు ఉల్లో కలుపబడి, మాట గున్నలుండును ఒక ప్రైవేటు హైకోర్టు ఆఫీసు నిమిత్తము మద్రాసు వెళ్లి మొదలియారు సత్రములో బసచేసెను ఈయన తేలికలెటలను చూచి అచట నొక అరవ కొత్త స్నేహితుడు

పెండ్లి రా యబారము నడిపెను 16 సంవత్సరముల పెండ్లికుమార్తెను చూసెను. అన్నిలాంఘనాలు పదహారు వందలతో ముగిసినవి. మాతనలే జవాబు మా ర్గమును బట్టిరి పెండ్లికుమార్తె నంపుటకు 25 సంవత్సరమువా దొకడు వెంట నుండెను. బెజవాడ రాంగోపాల్ సత్రములో దిగిరి. ఆరోజావరకు వ్యవహారము చక్కగ నుండెను కాని సాయంత్రము బండికి ప్రయాణము సమీపించిరప్పుడు ఈనూతన పెండ్లికుమార్తె రావనెను వెంట నున్నవాడు వద్దకు నుండెను పొట్లాట జరిగెను పదిమంది కూడిరి, విచారించగా వారిని వంటచేయటకే తీసుకవచ్చె నని వారిరువురు చెప్పిరి ఆవహనిషి అసలు మగిని విడిచివెట్టెను వెంటనున్నవాడడు తోడునీడయ్యెను నిజము తెలిసి వి వోడనే ఈ బ్రాహ్మణుడు తనకోర్టువ్యవహారజ్ఞానముచే వారి కొంతమట్టుకు వంచి తన గ్రామమునకు తీసికొన పోవాలెను. కాని ప్రయోజన ఉలేకపోయెను సొమ్ము పొగొట్టుకొని, వ్యవ హారమునలన ప్రయోజనములేదని గ్రహించి గంపెడు దిగులతో తనదారిని తాను బోయెను. ఇట్టి వి అనేక మోసములు జరుగచున్నవి కనుక పాలఘాటు పెండ్లి కుమార్తెల విషయ ములో జాగ్రత్తగ మెలంగుట శ్రేయస్కర వని విన్నవించు చున్నాను

బెజవాడ. గోపరాజు బ్రహ్మనందము, అమలాపురం (స్వీయవిలేఖరి)

ఇమిటేషను ఆచార్యుల వారి ధర్మకార్యపు సభ ఇమిటేషన్ ఆచార్యులుగారని పిలువబడు లోకప్రసిద్ధి చెందిన విశాఖపట్నం జిల్లా తిరుగుపల్లి (తిరుగుపల్లి) అగ్రహారాధిపతి వ్యవసాయ సంఘాది సీతారామాచార్యులు హృదయోత్సాహంతో ఆచార్యులను ఆమలాపురము దురుచేసి 24-26 తేది రాత్రి ఒక ప్రవర్తనమును సభిరి వారు ముహూర్త గంటలపేపు సంగీతమును, సాహిత్యమును, నాటకనటలను చూపించిరి వారి ప్రవర్తనము జరిగినంతసేపు వచ్చినవారందరూ ఆశ్చర్యముద్రము న మునిగిపోయిరి

వారికి ఆరాత్రి సచ్చిద సొమ్మును యాగ్రామములోను న్ను చంద్రమాతేశ్వరస్వామి వారి ఆలయమును మరమ్మత్తుల వి మిత్తము ధర్మము క్రింద యిచ్చివేసిరి వారి బౌద్ధార్యమునకు పౌరులకర్పణ మాతృజ్ఞానము తెలుపుచున్నాము

వారితోనున్న వంగచార్యులుగారి హాస్యోన్మేయం వా యిష్టమునకును సీతేశ్వరిలింగంగారి మృత్యుగవాయిష్ట్యమునకును కూడా పౌరులు చాల అనందించిరి.

వైశ్యయువకుల జ్ఞానాభివృద్ధి సంఘము-గుంటూరు ఈసంఘము మతసాంఘిక చారిత్రిక విషయములను చర్చించుచు జ్ఞానాభివృద్ధి నిమిత్తమై 25-26 వ తేది బ్రహ్మశ్రీ చెంచయ్యగారిచే స్థాపింపబడి ప్రతి ఆదివారం సాయంత్రము శ్రీకృష్ణకావడమేళ్ళరి బాతీయపాఠశాల భవనమున సభలు జరుప బడుచున్నవి బ్రహ్మశ్రీ పాలపత్రి నరసింహంగారు యీసభ యందుగల అభిమానముచే ప్రతిఆదివారం సభకరుడెంచి ఉత్సా హము గలిగించుచున్నారు శ్రీయుత విట్టపల్లి ఆదినారాయణ గారు కార్యదర్శిగా నుండి సంఘాభివృద్ధికొరకు పాటు పడు చున్నారు

యాసగోల కరుడెను సభ్యుల సంఖ్యనబట్టియే దిం దినాభివృద్ధి నొందుచున్నదని స్పష్టముచున్నది గాన పుర ప్రముఖు లింకను విశేషముగా దయచేసి మాసంఘమును ప్రోత్స హించ కొరుచున్నాము

నేరేళ్ల వెంకటసుబ్బారావు, అధ్యక్షుడు.

గుంటూరుమండలి జాతీయవిద్యాలయము విద్యా, వ్యాయామ, రాటపుపోటీసంఘము.

ధూళిపూడి ఏప్రిల్ 21, 2 తేదిలందు ధూళిపూడి (శేషలి తాలూక) గ్రామమునందు శ్రీయుత శేషోద్ధారక కాశీనాథుని వాగ్దేశ్యర రావు పంతులుగారి యధిపత్యము క్రింద గుంటూరుమండలి జాతీ యవిద్యా వ్యాయామ, రాటపుపోటీసంఘము 2 వ తేది వధ్యా హ్నం గం ౧౦ ప్రత్యేకించి ఆంధ్రరాష్ట్రమండలి అన్ని జాతీయవిద్యాలయమునందు రాటపుపోటీసంఘ జరుగునగావల జాతీయ విద్యా సానుకూల రా గ్రాభిరులు పూడి. } జ. విశ్వనాథశర్మ, పోటీసంఘ వ్యవహార.

చాతావరణస్థితి 1926 సం॥ మార్చి నెల 30-వ తేది మంగళవారము

ముఖ్యోద్ధాటన	అర్ధగ్రహణము	అర్ధగ్రహణము	పూర్ణగ్రహణము	పూర్ణగ్రహణము	పూర్ణగ్రహణము
గ్రహణము	గ్రహణము	గ్రహణము	గ్రహణము	గ్రహణము	గ్రహణము
గ్రహణము	89 8	77 8	...	5.45	44.98
కాశిపట్నము	88 0	79 8	...	5 35	87.09
కాశిపట్నము	95 1	76 1	...	4.08	89.09
మచిలీపట్నము	89 9	74.1	...	6 49	41.88
కర్నూలు	102 1	75 7	...	1 11	26.01
కర్నూలు	99 8	74 0	...	0 56	20.51
అంతర్గత	0 88	27 38
కడప	01 4	75 8	...	2 77	81 28
నెల్లూరు	98 9	76 8	...	2 62	87.98
మద్రాసు	91 6	75 1	...	1.11	50.74
కడప	88 8	75 5	...	4.89	52.54
నెల్లూరు	96 5	74 7	...	2 18	89.80
కర్నూలు	98 1	72 1	...	2 74	22.39
తిరుమనాపల్లి	99 5	75 2	...	2 47	88.18
నాగపట్నము	90 7	78 8	...	9 19	54.98
మచిలీపట్నము	97 1	75 8	...	1 42	88.58
పాంబి	91 2	78 2	...	1.40	87 00
తిరునల్వేలి	4.58	28 84
తిరునల్వేలి	89 8	80 1	...	1 88	64.51
కొచ్చి	90 6	77 5	0 06	2 9	114.51
కాళికట్టు	92 8	76 6	...	2 22	117.16
మ. కౌరు	90 2	76 5	...	1 07	125.68
బెంగళూరు	92 8	65 8	...	1 56	85.87
మిర్ కార	87 6	68 0	...	1 06	125.46
కొడికూడ	71 8	50 2	00 1	9 04	62.18

సర్కారులు-ఆకాశము నిర్భలముగ నున్నది. మగిలి పట్టుములో ఆర్ధగ్రహణ తక్కినచోట్ల మేఘము లొకమో స్తారుగ నున్నవి మచిలీపట్నములో మూడుడిగ్రిలు పగటివేళి మి తక్కిన విశాఖపట్నములో రాత్రివేడిమి 3 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

డక్కన్-మేఘములు తేవనే చెప్పవచ్చు. ఆర్ధగ్రహణ తక్కిన. పగటివేడిమి బల్లారిలో మూడుడిగ్రిలు తక్కిన.

కర్నాటకము-మేఘములో అతివలచగనన్నవి పగ టివేడిమి 2 1/2 మండి 3 1/2 డిగ్రీలు తక్కిన. నెల్లూరులో రాత్రి వేడిమి 2 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ. వచ్చే 24 గంటలలో గొప్ప మార్పుండదు

ఎస్. ఆర్. యు. సావూరు. చాతావరణాస్త్రజ్ఞుడు. చాతావరణము సిద్ధా మార్చి 29-పశ్చిమోత్తర పరగజాలందు సర్వ సాధారణముగ అంతటను వర్ష మున్నది ఉత్తర పంజాబుసంఘ సు కాశ్మీరమునందును స్థానిక వర్ష మున్నది ఛోటానాగపురము నందు వర్ష ము కురిసినది

నూచన-పశ్చిమోత్తర ప్రాంతములందు తీవ్రదల (పె. సిద్ధా, మార్చి 30-అస్సాములోను దక్షిణ పంగవం దును కిరిస్నాలోను అక్కడక్కడ వర్ష మున్నది

నూచన-ఉత్తర బర్మాలో వర్ష ము (అ. పె)

బహుమానము 250 నుండి వేంకటాచారిలకు హెచ్చింప బడుట రంగూను మార్చి 29-గోడలపాద ఏయూరులో ఈ కాగితము లంటించబడునో అయూరు మొదట తగులపెట్టబడు ను ఆను ప్రకటన లంటించి ప్రజలను భయపెట్టినవాళ్ళిట్లు కొన్నందులకు ఇదివరలో 250 రూపాయలను బహుమతినిచ్చును ని ప్రభుత్వము ప్రకటించెను పోలీసుకమిషనరుగారు దానిని వేయి, రూపాయలకు హెచ్చించినట్లు ప్రకటించిరి. అ. (పె.)

వృత్తాంతలేఖలు

బెజవాడ

(స్వకీయ విలేఖరి)

ద్రెయినేజి స్కీము

బెజవాడ పట్టణము దగ్గర నాభివృద్ధి గాంచుచున్నది ఏటేట కట్టబడు ఇండ్లు హెచ్చుచున్నవి స్థలముల ధర విపరీతముగ పెరుగుచున్నది ప్రతినాడు బెజవాడయందు ఇండ్లను కట్టుటకై స్థలములను కొనుగొనుచున్నారై ఈయభివృద్ధిని బట్టి చూడగ బెజవాడ కేదియో మహావకాశపట్టణమని తోచుచున్నదని ఇటుల అభివృద్ధియగు పట్టణమునకు మురుగునీరు వెలుపలకు పోయెడి మార్గములేనందున చాల కష్టముగ నున్నది సవృద్ధిగ నీరు వచ్చెడి పంపులుండుట కూడ ఒకవిధముగ అసర్థముగ నుండెను. ఎచట చూచిన నచట విశేషముగ మురుగునీరు ఉండుటవలన దోమలబాధ హెచ్చిపోయినది కొన్నిశతక ఈ దోమలబాధ పడతేక పారిపోయిరి నచ్చునేమో ననెడి భయము కూడ కలిగినది ఇట్టిస్థితిలో 7, 82,000 లకు ప్రభుత్వము వారు ద్రెయినేజి స్కీమును కాంక్షతోచి రని వ్రాయుటకు సంతకముచున్నది మురుగుకాలము తయారైన పిమ్మట ప్రతి సంవత్సరము పోషించుటకు ముప్పదివేల ఖర్చు అగున స్కీముకు అయ్యెడి ఖర్చులో సగము ప్రభుత్వమువారి సంతకము మిగిలిన సగము మ్యునిసిపాలిటీ భరించువలెను లేకుపేయర్ల మీద కొత్త పన్నును విధించక మ్యునిసిపల్ స్థలముల నమ్మి ఈసా మ్యును ఖర్చుపెట్టుచున్నది ఇదెంతయు సంతోషదాయకము ఎంత సామ్యు ఖర్చుపెట్టియైనను మురుగు కాలములను వెంటనే కట్టించుట అసంభవమని పొరుగులెల్లరు గ్రహించినారు

ఎలెక్ట్రిసిటీ

ద్రెయినేజి స్కీముతో పాటి ఎలెక్ట్రిసిటీ స్కీముకూడ కొద్దిరోజులలో క్రియారూపము దాల్చునని వ్రాయగలిగినందులకు సంకల్పముగ నున్నది ఈపట్టణమునందు చాదాపు ముప్పది ఫ్యాక్టరీలుగలవు ఎలెక్ట్రిసిటీ స్కీము వచ్చినచో ఈఫ్యాక్టరీలందల ఇప్పుడు తలస్థముగ ఇబ్బందులొందవు ప్రైవేటులోని నీళ్లు చాలభాగము ఈఫ్యాక్టరీలు ఇప్పుడు ద్రియిమిస్తువి ఊకతో ఇంజనులను నడుపుచుండుటవలన ఆకునియంతయు ఊరి నావరించుచు మనుష్యులు పీత్యేడి గాలిద్యావా శరీర మంతయు వ్యాపించుచున్నది మరియు పట్టణమున కొకవిధమైన శోభనచ్చును పట్టణముయొక్క అభివృద్ధికి తోడ్పడు ననుటలో సందియము లేదు

శ్రీదేశోద్ధారక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులు గారు మేనేజింగ్ డైరెక్టరుగా నండి 5 లక్షలతో నొక కంపెనీ స్థాపించుదు రనియు ఈకంపెనీ భాగస్వాములకు మంచి లాభములు పంచిపెట్టుదుటకు తన అవకాశములున్నవనియు తెలియుచున్నది.

బహుశః రెండు మాడు మాసములలో కంపెనీ రిజిస్టర్ చేయబడవచ్చును

రానున్న ఎన్నికలు

రానున్న ఎన్నికలలో మద్రాసు కాసనసభకు కాంగ్రెసు పక్షమున ఇద్దరు అభ్యర్థులు కావలసి యున్నారు ఇందులో నొకరు శ్రీ అయ్యదేవర కాశ్యపరావుపంతులుగా రుందరనియు రెండవవారెవరుండిన గెలుచుట సులభముగ నుండుననియు ఆలోచనలు జరుగుచున్నవి మిర్జాపూర్ జమీందారుగారు జస్టిశుపక్షమున పోటీ చేయుదురట. అయితే ఇతర జస్టిశుపార్టీ నాయకులు వీరికి సహాయము చేయరనియు మైగా కాంగ్రెసుపక్ష విజయమునకే తోడ్పడదనియు తెలియుచున్నది మొదటినుండి మిర్జాపూర్ జమీందారుగారు జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగ నుండి చేయుచున్న పనిలను ఖండించుచున్న శ్రీ అడుగుమల్లిగోపాల కృష్ణయ్యగారు తమ క్షేత్ర సామర్థ్యముల సంతయు మిర్జాపూర్ రాజాగారికి వ్యతిరేకముగ నున్న యేపార్టీ కెనను వినియోగించెద మని నిన్న బహిరంగముగ వ్యాసము చేసినారు కాంగ్రెసు పక్షమున శ్రీ కట్టచుంచి కొశంపెద్దిగారిని అభ్యర్థిగ గమనించిన రాగుగనుండునని కొందరు మిత్రులు తలచుచున్నారు. 1వ తేదీ బెజవాడ సభలో ఈవిషయమెటుల పరిష్కారమగునో చూడవలసియున్నది.

కైకలూరు తాలూకావార్తలు

(స్వకీయ విలేఖరి)

మార్చి 27 - కైకలూరు చెఱువులోని నీళ్లు పసరుయొక్క పానోదకమునకు అనర్హముగా నున్నవి అయినప్పటికీ గ్రామస్థులు వానినే త్రాగుచున్నారు ఇది ప్రజలారోగ్యమునకు చాలా భంగకరము. ఆరోగ్యశాఖవాగును, తాలూకాబోర్డు దారును ప్రజలూ నీటిని నిషేధించుటకును తగు ఏర్పాటు చేయవలసియున్నది లేనియెడల కలరా త్వరలో బతులుదేరవచ్చును జమాబంది

ఈనెల 16 వ తేదీనుండి నేటివఱకు శ్రీజిల్లాకలెక్టరు యఫ్ డబ్లియం, స్టీవార్టు దొరవారు యీతాలూకా జమాబంది దిచిచేసినారు శ్రీ దొరవారు యీతాలూకాయొక్క బీదస్థితిని గ్రహించి చాలా ఉపకారము చేసినారని ప్రజలు చెప్పుకొనుచున్నారు కొల్లేరులోని భూములకు రిమోవను యిప్పించుటను గూర్చి శ్రీ రివిన్యూబోర్డువారికి వ్రాసి కనుగొనెనని నెలవచ్చినారట. నేటితో జమాబంది పమాప్తమైనది

తాలూకాబోర్డు

గత మాడు సంవత్సరములనుండియున్న మెంబర్లు ప్రెసిడెంటులకాలము ఈనెలఖర్చులో పూర్తియగును. ఈతాలూకాలోని 10 గ్రామములు ఏమారు తాలూకాలో కలుపుటవలన బోర్డుయొక్క సరిహద్దుల మారిన ననే కారణముచేత 1 వ ఏప్రిల్నుండి ఒక సంవత్సరము బోర్డు అంతటిని నామినేషను చేయబడునని తెలియుచున్నది నామినేషను కూడదనియు ఎలక్షను పెట్టించవలసిన ఏయొ కొందఱు ప్రజలు అర్జీలును తంతులను ప్రభుత్వమువారికి పంపుకొనినట్లు తెలిసినది పర్యవసానము చూడవలసియున్నది గత మాడు సంవత్సరముల పరిపాలనలో బోర్డు కొన్ని ప్రజాసౌకర్యములను పనులను చేయగలిగినది. అందుకు వారు కృతజ్ఞులు కాని ఎలక్షనబోర్డును నామినేషను బోర్డుగా మార్చింపట మాత్రము ఎంతమాత్రము సమంజసముగా కన్పడదు.

గుడివాడ భీమవరము రైల్వే

ఈరైల్వే లైనును ప్రారంభించేతయున్నకై కొందఱు రైల్వే యువ్యోగస్థులు యొక్కడకు వచ్చినారు లైను గుఱుతులు వేయుచున్నారై త్వలో పూర్తి అగునని తెలియుచున్నది

కామనానము

ఎండలు తీరముగానున్నవి వర్ష సూచనలొకకు పోలేదు భూములు తడిసినయెడల ముందుపంటలు జబ్బుగాగుండునని రైతులు భీతిల్లుచున్నారు ఇప్పుడు భాగ్యము బస్తా 1 కి రు 7 లు చొప్పున అమ్ముచున్నది

S. U Narayanachary & Co,
Choukhambli-Benares
2650

మాదిగర్ల అన్నిరకముల పట్టుబట్టులు, రుద్రాక్ష, బిడ్డలు అడదగిన సామానులు మొదలగునవి కొరికెవారికి సరియైన ధరలకు వి. పి. మూలముగా పంపబడును మంచి పట్టుబట్టి యను 1 కి రు 7 నుంచి 10 వరకు రుద్రాక్ష 108 పుండెవరం 1-కి అణాలు 6 నుంచి రు 10 లు 82 పూలపున్న కంట 1-కి అణాలు 8 నుంచి రు 10 లు గొరికెవరపున 1-కి రు 3 1/2 నుంచి 25 వరకు 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 ముఖముకల పూస 1-కి రు 2 నుంచి 30 లు పాత్తి పంచెలు 7, 8 మూర 1-కి రు 7 నుంచి 12 లు పెట్టు పంచెలు మూర 10 12, 1-కి రు 14 నుంచి 15 లు బెంబులూరు రకం చీరలు జరిపనిచేయబడినవి. 21, 16, 18 మూర మంచీరకం, రు 35 నుండి రు 150 వరకు 12, 16 మూర బనారస్ చీర 1-కి రు 25 నుంచి 150 లు చిన్న పిల్లలు అడతగిన ఇత్తడి సామానులు 32 ఉన్నటువంటి పెట్టె 1-కి రు 1-8-0 మర్రారకం 2-కి అన్నిటికీ మెరలి రు 5-0-0 ఇంకా కావలసిన సామానులకు మాకేటలూరు ఉచితము. యస్. యు. నారాయణాచారి కంపెనీ, చవుకంబా-కాశీ

మదన కామేశ్వరిలేహ్యము

బలహీనుల సంతేవి, మేహము, నిక్కాక, నిస్సత్తున శుక్ల నవ్వును, అతిమాత్రము మెల్ల వాటిని హరించి బలమును, వీర్య వృద్ధిని, సంసార సౌఖ్యమును, సంతానప్రాప్తిని గలిగించును, 2 డబ్బీలు చాలును. 8851 (4) 20 రు. డబ్బీలు 1-4-0 వి. పి. 0-8-0 పి. కి. పి. అండు కో, ఆయుర్వేదసమాజం, పెరదేపి, (నెల్లూరు)

కీ॥ శే॥ దినవహి హనుమంతరావుగారు

గాంధీమహాత్ముడు సంతాపమును సానుభూతిని వెల్లడించుట

“కొంతకాలము సర్వంట్టు అఫ్ యిండియా సొసైటీలో సభ్యుడుగా నుండిన హనుమంతరావు లోకాంతరగతుడయ్యెను. ఇతడు తన ఆశయముల కొరకే తన ప్రాణముల నర్పించెను. ఇతడు ప్రకృతిచిత్తాన్ని విధానక నిరతుడు ఆయుర్వేదాది యితర నైవ్యవిధానములం దితనికి నేర్పుకములేదు. లూయీకూనీగారి జలచికిత్సను ప్రకృతి నియమానుసరణమును మాత్రమే ఇతడం గీకరించెను ఈచికిత్సపట్ల నీతనికి గల గాఢ విశ్వాసము తమ తమ మతముల పట్ల ఆస్తిమల కుండు విశ్వాసములు గూడ మించిపోయెను. ఈపద్ధతి గ్రామములలో వ్యాపింప చేయుటయే ఇతని స్వప్నము ఇతడు అనుష్ఠానపూర్వకముగా ప్రవచనమును గావించెను ఒక వత్సరముక్రిత మితనికి చాల జబ్బు చేసినది అపు డితడు జలచికిత్సను సాంధెను. వ్యాధినివారణ మైనదని యే తెలిసినది ఇతడు విశాఖపట్టణమునందుండి దారుఢ్యమును సమకూర్చుకొనుచు యీనెల 20 వ తేదీని చనిపోయెను ఆంత్య కాలమువరకును అతనికి ప్రకృతిచికిత్సయందు నమ్మకము సంపూర్ణముగానే యుండెను మీరుగూడ యీవిధానమునందు నమ్మకము గలవారై యిండియా కొయినాను పుచ్చుకొనుచుండుటయు, యినుము, ఆరెగ్గినికె యింజక్షనలను తీసుకొనుచుండుటయు సరిగా లేదు ఈచికిత్సను గూర్చి మీవలననే నధికముగ సహాయము నపేక్షించితిని” అని అతడు చనిపోవుటకు కొద్దిరోజులుకు ముందుగా నొకడీ రుసుగు లేఖను వ్రాసెను ఈ రోజులలో సర్వసాధారణముగ ఉపదేశముకరితిని అనుష్ఠానము

వస్త్రపరిశ్రమయొక్క ప్రాచీనత

ఈపరిశ్రమలకు హిందూదేశమే పుట్టినిల్లు క్రీస్తు జన్మించుట కనేక శతాబ్దములు పూర్వము, విరోపా యమెరికా ఖండములందు మనుష్యులు జంతువులవలె సంచరించుకాలమున, వస్త్రపరిశ్రమ భారతవర్షమున నుచ్చదశయందుండెను భాంతియులు క్రీస్తుశకారంభమున నరబ్బులు, యవనులు, (గ్రీకులు) రోమనులు మొదలగువారిలో వస్త్రవ్యాపారము సలుపుచుండిరి కొంతకాలమునకు వారుకూడా నీవర్తిశ్రమ నభ్యసించి ప్రవీణులైరి. కాలక్రమమున నీకళలు పాశ్చాత్య దేశములకుగూడ వ్యాపించెను. 10 యవ శతాబ్దమున “మూరు”లీ, పరిశ్రమను “స్పెయిక్” దేశమున నెలకొల్పిరి 14 వ శతాబ్దమున కిది “ఇటలీ” లోనికి వ్యాపించెను. ఇంతకు పూర్వమే, మహమ్మదీయు లాఫ్రికాఖండమున నీ పరిశ్రమను స్థాపించిరి 18 వ శతాబ్దములో నిటు మూర్ఖు దిక్కున చినా, జపానుదేశములకుగూడ వ్యాపించెను. భరతవర్షమున జననమొంది పూర్వపశ్చిమ దిశలకు వ్యాపించినవి.

మహాత్ములవారి వాక్యము

అంగ్ల చరిత్రకారులు వ్రాసినట్లు మ్యాక్స్ ముల్లర్ గడ్డలు మనదేశముపై బలవంతముగ ప్రవేశపెట్టబడినవి. ప్రపంచాధిక్యతను బడసిన మనధక్కా మస్తినులు బుద్ధిపూర్వకముగ, ప్రయత్న పూర్వకముగ వాకనముగావింపబడినవి

సి. వి. రంగం క్రేష్మి

వేలొకరితిని కనబడుచుండును. అట్టిచో ప్రాణిత్రైమాస సమయమువరకును యీచికిత్స పట్ల హనుమంతరావు గాఢవిశ్వాసమును కలిగియుండుట కడుంగడు శ్లాఘనీయును ఇతని అభిప్రాయము సరియైనది కాదనియే అనుకొందము వివమాత్రమేమి? ఇతడు సత్యాగ్రహము నిరతుడు మనము నిజ మని నమ్మినదాని ననుసరించుట వలననేదానిని తెలియగలుగుదుము. శరీరము నశించునుగాని జీవునిసహాకనములేదని హనుమంతరావు నశించెనుగాన నతని జాతిక శరీరమునకుమరణము కలిగినను అతడుఅమరుడే. హనుమంతరావు దేశాభిమాని అతనికి గల స్వదేశాభిమానము గాఢతమును అతనికి ద్వేషకాలుష్యులు లేవు 60 హింసయంతినికి పరమధర్మమే యై యుండెను కాని, 100 మాత్రముగా నుండలేదు కావున నేను నానాసంఘకమున 80 యిన కాసనోల్లంఘనార్థుల పట్టికలో ఉన్నత తరగతివారి నే హనుమంతరావు పేరుగూడ నుండెను ఇతడు నెల150 పమిపమున (పల్లిపాడులో) నొక చిన్న ఆశ్రమము నేర్పె? 0 కొంతమంది సహచరుల సహాయముతో ఖిద్దరు నభివృద్ధి కొం20 చుచు అస్పృశ్యుల సమీపముననే నివసించుచు వారికి నేనయుచుండెను ఇతని భార్య సర్వవిధముల తన భర్తనే అను10 ర్తించుచు భర్తతోపాటు సామాన్య సంసారులవలెదా80 ద్రవ్యమునే అవలంబించియున్నది. ఆసతీమణి యిష్టము భర్త విహీనయైపోయినది (మో||కా||గాంధీ-ఎంగ్లంఇండియా-25-8-26)

హైందవ నాగరికత

దిట్టకవి రామకృష్ణయ్యగారు, బి.ఎ.,

(3)

బి. నె. 1000-820

ఈ యుగములో నాగరికతకు సూత్రములు ఆధారములు. సూత్రకారులు బ్రహ్మ క్షత్రియ, వైశ్య కూడ్రు లను నాలుగువర్ణములనే ఒప్పుకొనిరి. సృష్టిని బట్టి వర్ణము లింతవరకు నేర్పడలేదు బ్రాహ్మణులు కాయకష్టపడక యితరులపై ఆధారపడుట యీ యుగములో ఆరంభమైనది వశిష్టులు వేదములను చదువుకొననట్టిన్ని, యితరులకు బోధచేయనట్టిన్ని బ్రాహ్మణులు కూడ్రులతో సమానులని చెప్పుదున్నాడు "బ్రాహ్మణులు మాంసాహారమును పుచ్చుకొనరు విషయలోలరు కారు. ఇతరులకు మతబోధచేసిరి గ్రామస్థులకు రోగములకు మందులుచెప్పిరి రాజులు బ్రాహ్మణులను సలహాకోరిరి ఖజానాలు వీరికి ఒప్పజెప్పిరి శివుల్ క్రిమినలు వ్యవహారములలో పాల్గొనిరి. క్షత్రియులు యుద్ధముచేయుటయందు నిపుణులై యుండిరి వైశ్యులును సూద్రులను వ్యవసాయములో తమకాజమునంతయు వినియోగించెడివారు శత్రువులైనను వారినిముట్టుకొనెడివారు వారిని దేశోపకారులని యెల్లరు గౌరవించుచుండిరి.

వశిష్టుడు బ్రహ్మ, వైవ, ఆర్ష, గాంధర్వ, రాక్షస, ఆనుర, వివాహములను పేర్కొనియున్నాడు. దగ్ధరిబంధువులలో వివాహములు లేవు ఈ యుగములో బాలికలకు మంచి నయస్సనచ్చినతరువాత వివాహములు చేసెడివారు. వశిష్టుడు యిట్లు చెప్పియున్నాడు

"రజస్వలయైన బాలిక మాడు సంవత్సరములవరకు ఆగవలెను మాడు సంవత్సరములైన సమిష్టుట తన సహనకులములోని వానిని భర్తగా చెనుకోవచ్చును "

"A maiden who has attained puberty shall wait for three years After three years she may take a husband of equal caste " (XVII 67, 68)

విధవావివాహములు ఆచరణలో నున్నవి కాని చిన్నతనములో భర్తపోయినవారికే తరుమ వివాహములు చేయువారు.

ఎనిమిదవయేట విద్యార్థిదశ ప్రారంభము గురువువద్దనే వేదాభ్యాసము చేయవలయు ఉండెడివాడు గురువునకు నేవచేసి, కష్టబిబియై జ్ఞానము సంపాదించెను గృహస్థునకు 42 క్రతువులు కలవు కాని నేదములన్నియు చదివినను మంచినడత లేకున్నచో అవి నిష్ప్రయోజనమునను

"The Vedas do not purify him who is deficient in good conduct, though he may have learnt them all. . . The several texts do not save from sin the deceitful man who behaves deceitfully "

గృహములో సాధారణపు క్రతువులు వివాహము, నీమంతము, అన్నప్రాశన, ఉపనయనము

అప్పటి రాజ్యాంగపద్ధతిని గూర్చి హైందవ సూత్రకారులును గ్రీకు గండకర్తలును మనకు కొంత చెప్పియున్నారు పట్టణముమధ్యలో రాజుగారి భవనము ఉండును దానిమందు పెద్దమనష్యులువచ్చి మాట్లాడుటకు ఒకహోటండును రచ్చిన అతిథులను సత్కరించెడివారు రాజు ప్రజల శ్రేయశ్శునుకోరి ఆస్తిని ఏరులనుండి కాపాడి వ్యవసాయాభివృద్ధికి తోడ్పడెడివాడు పట్టణముయొక్క అజమాంషీ నిమిత్తం అయిదుగురు పెంబర్లుగల ఆరు సంఘములున్నవి మొదటిసంఘమువారు పరిశ్రమల అభివృద్ధినిన్ని, రెండవసంఘమువారు విదేశీయుల నితిగతులను, మూడవసంఘమువారు విదేశీయులకు వస్తారా యేర్పాటులచేసి వారికి సహాయముచేయుటకు కాకరులను ఇచ్చి, రోగములు మొదలైనవి వచ్చినప్పుడు మందులిచ్చెడివారు వారు మరణించినచో వారికి దహనసంస్కారముచేసి వారి ఆస్తిని బంధువులకు పంపెడివారు మూడవసంఘము జనన

తెక్కలు తయారుచేయుటకును, నాల్గవసంఘము వ రకపారముల నిభివృద్ధికోరకును ఆయుధసంఘము తయారుచేసినచుల అజమాంషీకోరకును ఉన్నవి

మిలిటరీ డిపార్టుమెంటులో కూడ వైవిధ్యముగానే అయిదు పెంబర్లు గల 6 సంఘములు ఉన్నవి నావికాదళము, గూను వల్ల రా మోయుటకు యెద్దులు రథ, గజ తురగ కాములు

ఇంతకాక వ్యవసాయము, నీటిసప్తయి, అడవులు వస్త్రమీద అజమాంషీచేయుటకు అధికారులు కలరు వారు

రస్తాలను వేయించి కొంతకొంతదూరమునను స్తంభమును పాతించుచుండిరి

సామాన్య ప్రజలు నిరాడంబరజీవనము గడపిరి. క్రతువుల సమయములో తప్ప నెన్నడు మత్తుపదార్థములు త్రాగరు. తగాదాలు ఎన్నడులేవు నీళ్లు లేవు సాక్షులు లేరు నారిలో ఒకరియంగు వరియొకరికి గట్టినమ్మకము అప్పు పుచ్చుకొన్నను నమ్మకమే మూలాధారము ఆస్తులకును ఇండ్లకును కాపలా లేదు న్యాయమును ధర్మమును వారి జీవితలక్షణములు దొంగతనములు చాల అరుదు ధర్మమంతయు జ్ఞాపకశక్తివలననే ఉంచుకొనిరి వ్రాతమాలకముగ లేదు తెల్లని చర్మముతో చేయబడి చెప్పలను వాడిరి చాలమందికి వ్యవసాయము జీవనాధారముగనున్నది చాల రకముల జంతువులు కలవు పెద్దపెద్ద యేనుగులు ఉన్నవి కరువు అనునది ప్రజలు యెరుగరు. ఎప్పుడును ఆహారమునకు లోటులేదు

"Famine has never visted India and that there has never been a general scarcity in the supply of nourishing food " (మగస్తసీకు) సంవర్షమునకు రెండున్నములు

హిందూదేశములో తయారైన వస్తువులు యాజిప్తు పడమటి రోషియా మొదలగు దేశములలో అమ్ముబడినవి ప్రజలు పరిశ్రమలలో వంచివేసి పట్టుకొనివారు భూమిలో అనేక లోహముల గనులు ఉన్నవి ప్రజలు ఆహారరహితమైన జీవనము చేయునప్పటికి నాజుకుగావుండేవారు జరిసెద్రుములు, పువ్వులుచెక్కిన విస్త్రుములు, ముసిములు వాడెడివారు Their robes are worked in gold and or namented with precious stones, and they wear also flowered garments made of the finest muslin " (మగస్తసీకు) "They have a high regard for beauty and avail themselves of every device to improve their looks " (మగస్తసీకు) ఉత్సవములలో నూరెగింపులలోను ఏనుగులను నాలుగు గుర్రముల బండ్లకు, సింహములను చిరుతపుటలను, అనేక రకముల పక్షులను ఊరివెంట తీసుకొని వెళ్లెడివారు

న్యాయశాస్త్రము (law) ఆకాలములో యితర దేశములలో వలెనే మనదేశములోకూడ అందరికిని ఒక్కటికాదు వర్ణములను బట్టియున్నది వ్యభిచారము గొప్ప నేరము మొదటి మూడువర్ణములు కూడ్రు శ్రీతో వ్యభిచారముచేసినచో దేశము నుంచి తరుమబడెడివారు కూడ్రుడు మొదటి వర్ణములశ్రీతో వైసేరముచేసినచో మరణదండనవున్నది చోరిచేసినవానికి మరణశిక్ష ఎధించవచ్చును పరిశ్రమలలో పనిచేయువారికి అపాయము కలుగజేసినచో కఠినమైన శిక్షలు వేయబడును

భూమి కవులకు తీసుకొని కష్టపడి పండించకపోయినను కట్టుబడి యియ్యకతప్పదు పశువులు తమచెలలో మేసినచో బండిద్లో భానుండులు పెట్టవచ్చును ఫిరా సివిషయమై తగాదాలవచ్చినప్పుడుదస్తావేజులును, సాక్ష్యమును, భుక్తమును, చూడవలయునని వశిష్టుడు చెప్పుచున్నాడు పోలములలోగాని నూతనముగా కట్టబడిన యిండ్లప్రక్కనుగాని యితరుల శ్రోవ హక్కుకలదు ఆస్తి యితరుల అవిచ్చిన్న స్వాధీనములో 10 సంవత్సరములున్నచో అది ఆస్తిదారునకు హక్కు నశించును, కాని యీ సూత్రము విరేతువులకును మైనర్లకు వర్తింపదు గౌతముడును వెత్తుడును 12 రకముల పుత్రులను పేర్కొనిరి అందులో ఔరస, తేత్రజ, దత్త, కృత్రిమ, గూఢజ, పానర్భవ పుత్రులే తండ్రిఆస్తిని పొందుటకు అర్హులు యీ సందర్భములో వశిష్టుని యీ క్రింది వాక్యములు మనము గమనింపవలయు

"The fourth is the son of a remarried widow And she is called remarried who learing an im potent out caste, or mad husband or after the death of her husband takes another lord "

వైశ్ణోకములో ఏసందర్భములలో శ్రీ రెండవ వివాహము చెనుకొనవచ్చునో సృష్టికరింపబడినది అవి యేవనగా భర్తకు పుంస్త్రము లేకప్పుడు, మత్తగ్రహదైవపుడు చచ్చిపోయినప్పుడు గౌతముడు కూడ మహురులవరుసలో పానర్భవుని (thes on a twice-married woman) పేర్కొనియున్నాడు ఈ సంగతులన్నియు చూచినచో విధవావివాహములు ఆచరణయోగ్యము కానియు, శాస్త్రసమ్మతకాదనియు నెవరు చెప్పగలరు? గౌతముసూత్రకారుడు ఆన్నదమ్మలు విభాగ మగుటయే మంచిదని చెప్పుచున్నాడు ("In partion there is an increase of spiritual merit " గౌతముని ప్రకారము పెద్దమహుడు ఆస్తిలో 20 వ భాగము ఆతరులకంటె యెక్కువసొందును బౌద్ధాయననిప్రకారము మహురులందరు సహనముగా ఆస్తిని పంచుకొందురు కాని వేరు వేరువలములు గల భార్యలకు పుట్టిన మహురులు కులముయొక్క ఆధిక్యత ప్రకారము 4, 3, 2, 1. మంచు తీసుకొందురు దీనిని

బట్టిమాడగా నితరవర్ణముల శ్రీలను కూడ వివాహము చేసుకొనుట వాడుకలోనున్నట్లు తెలియుచున్నది శ్రీయొక్క స్వంతసామ్య (స్వీగనము) కుమార్తెలకు చెందును.

శాస్త్రములలో సయితము ఈ యుగము మిక్కిలి అభివృద్ధిచెందినది Geometry ప్రపంచమునకు నేర్పినది హిందూ దేశమే యజ్ఞములు క్రతువులు చేయుటకు వేయవలసిన మ్రుగ్గులును కట్టవలసిన వేదికలలోనుంచి యీ శాస్త్రము బయలుదేరినది యజుర్వేదములో అనేకరకములైన వేదికలు నిర్మాణముచేయు పద్ధతులు నిర్ణయబడినవి Geometry కి సంబంధించిన యావత్సూత్రములు కుల్యసూత్రములలోనున్నది యీసూత్రములు క్రీస్తుకు పూర్వము 6 వ శతాబ్దములోనివి మనము చూచుచున్న ప్రస్తుతపుబామిక్రిఆంతయు ఆసూత్రములలో నున్నది. కాని క్రమముగా విగ్రహారాధన ప్రారంభమై వేదికలు మొదలైనవి కట్టుట మానివేసిన తరువాత ఈ శాస్త్రముయొక్క ప్రాముఖ్యము తగ్గిపోయినది ప్రపంచమునకు దీనిమల్ నోలేవ్ (Decenal Notation) నేర్పినది హిందువులే అరబ్బులు హిందువులవద్ద నేర్చుకొని యూరపు ఖండములో నేర్పిరి వ్యాకరణ శాస్త్రము అభివృద్ధిచేసినవారిలో హిందువులు గ్రీకులును ముఖ్యులు పాణిని ప్రపంచములోకెల్ల గొప్ప వ్యాకరణకర్త.

"The great discovery has been made in Europe in the presen' century that the tens of thousands of words in a language can be resolved to a small number of roots This discovery was made in India three thousand years ago before the time of Panini and the great grammarian resolve the Sanskrit language of his time to its simple roots "

కావలెను

ఒంగోలుతాలూకా కనుపర్తి గ్రామమునందలి వైశ్యబృందమువారి గృహములందు వేదోక్తవిధానము ననుసరించి పురోహితముచేయించగల బ్రాహ్మణుడు కావలెను వివరముల కొరకు యీక్రిందిచిరునామాకు వ్రాయుడు

ఉ. వెం. శ్రేష్ఠి,

కనుపర్తి గ్రామవైశ్య సంఘాధిపతి,

లక్ష్మీనివాసము, వేటపాలెము 10-8-26.

గాంధీ జ్యోతిషులు

2598

జనకాలవివరము లేక ప్రశ్నవ్రాయుకాలమైనను తెలుపవలెను. భవిష్యత్తుకు గురించిన 5 ప్రశ్నలకు రు. 1-0-0 పై పత్రిప్రశ్నకు 0-4-0 సరి ఫలము మాసపాఠిక వ్రాయు 2-0-0 ఆంధ్రపత్రిక ఈ జ్యోతిషుల పాండిత్యమును మనఃపూర్వకముగ వినుతించుచున్నాము

ఆంజనేయస్వామి జ్యోతిషాలయము,

తిరుత్తణి-చిత్తూరుజిల్లా.

మలయచందనము

నెగరోగమునకు కుతారము

పశ్యము లేదు. పిచికావీతో పనిలేదు మాడుపులలో తప్పక గుణము కనబడును ఒకడబ్బాతో వ్యాధినిర్మూలముగును. రాజకుటుంబముల నిమి తము కనిపెట్టబడినది. వెల 2-4-0 దీనికనుపాసము ఎవతెలము కొన్న 8-0-0 రెండును ప్యాకింగునగై రా ఖర్చుల 6-0-0 2462 గంధర్వ పార్థసీ రాయవరం, గోదావరిజిల్లా.

ప్రాచీన వైద్యగ్రంథములు

శరభరాజీయము:- బసవరాజీయము వంటి వైద్యగ్రంథము శరభరాజప్రణీతము కులభక్తైలిని మంచి యోగములుకలవు సగముధరకు అమ్ముచున్నాము వెల 0-8-0 కూటముద్దరము:- మాధవపండిత రచితమైన వైద్యగ్రంథము తెలుగుటకతో వెల 0-4-0

చారుచర్య:- భోజరాజకృతచారుచర్యకు తెలుగు సంగ్రహము తిక్కన కాలమునాటిది ఆరోగ్యవిధులను చాలా పును. వెల 0-4-0

మేనేజరు, ఆర్డరసాయనశాల, ముక్త్యాల,

కృష్ణాజిల్లా.

తృతీయవైశ్య మహాజనసభ

రనూల్కొండ ధరి పెద్దకోడండ (గంజాంజిల్లా) 26-3-26

బుగతమాదన్న శ్రేష్ఠిగారి అధ్యక్షతవ్యాసము నుండి ఈక్రింది భాగములు ముద్రితములు

వైశ్యులు - వారిధర్మములు

"విశాం" అనగా సమదాయ ప్రధానత్వమని యర్థము. ఇట్లు గుంపులు గుంపులుగా చేరి ద్రవ్యాస్తవ్యవేయులకు సమన్వయము చేయుదురు. విశాం యను దేవతలన జనించివారు గావున వైశ్యులనబడుదురు యజ్ఞాది క్రితువులు చేయుట, వేదోక్తముగా పోషకకర్మలు జేయుట, గోరక్షణ, వాణిజ్యము, వ్యవసాయము మొదలగు ధర్మములు నిర్వర్తించుట వీరి ధర్మమై యున్నది. వైశ్యులకు ముఖ్యమైన వ్యాపారము సమద్రయానము. ఇప్పటికి వైశ్యులు మనయిండ్లలో వివాహముకాలమందు నా యాత్రయని చిన్న పడవలకు కట్టివాటిని పూజించుటయు కలదు. ఈధర్మమును మనదేశవైశ్యులు క్రియాపూర్వకముగ వదలుటచేత ను ఇతరదేశీయులు అవలంబించుటచేతను మన దేశము దరిద్ర దశకును ఇతరదేశీయులు భాగ్యస్థితికిని వచ్చుటకు కారణములు.

ధర్మములు ప్రియించుటకు కారణములు

సుమారు ఎనిమిది తొమ్మిది వందల సంవత్సరముల క్రిత ము మనదేశము పారశీకులు మహమ్మదీయులు మొదలగు దేశీయుల దండయాత్రలకు లోనై దేశములోనుండు రాజులకు వికమత్రిములేక యొండొరులతో పోరాడుచు వివిధ రాష్ట్రములుగా దేశమంతయు యేర్పడి అరాచకమునకు పాలయెను క్రమక్రమముగా జౌరంగజేలు తదనంతరమున అరాచకము విచ్ఛల విడిగా ప్రబలి దేశమంతయు చోరులచేతను బందిపోటువాండ్లచేతను, నరహంతకులచేతను నిండియుండెను తమ మానప్రాణములను రక్షించుకొనట కష్టమున దినములలో ప్రజలు కుట్రాచరములు మొదలగు తమ విధ్యుక్తధర్మములు విడనాడుట వింతగాదు.

ప్రస్తుత దేశస్థితి - మన కర్తవ్యము

విదారు వర్తనములనుండి మనదేశము ఆర్థిక, సాంఘిక, రాజకీయ, విద్యావిధానములయందు ప్రబలముగా మారినది. మహాత్మాగాంధీ, నెహ్రూ మొదలగు నాయకులు కాంతిమార్గమున స్వరాజ్యమునకై పాటుబడుచున్నారు యూరపుఖండమందు స్పెయిన్ మొదలగు దేశముల వారు నిరంకుశ ప్రభుత్వమును తొలగించి ప్రజాప్రభుత్వమునకై యాదులాడుచున్నారు ప్రస్తుత ప్రపంచస్థితినిజూడ ప్రజాస్వాతంత్ర్యము హెచ్చగుచున్నది దేశమందంతట మండల సభలు, రాష్ట్రీయ సభలు, దేశీయ మహాసభలు విశేషముగా జరుగుచున్నవి వివిధజాతుల వారు రాజకీయవ్యవహారాలయందేమి కాసనసభలయందేమి పురపాలక వర్గములయందేమి, అన్నశ్రేణి మొదలగు సాంఘిక వ్యవహారాలయందేమి పాల్గొనుచున్నారు ఇట్లు దేశము నానావిధముల ప్రయత్నించుచుండ మనవారు ఉరక చూచుచుండుట విచారకరమగుచున్నది మనదేశపు భావిస్థితిజాడప్రజలు స్వేచ్ఛను బడయుటకు యెన్నియో సూచన లగపడుచున్నవి దేశభక్తుడయి మనకై యితర జాతులతోపాటు మనవారు మనకాఖయొక్క వ్యక్తిత్వమును నిలుపుకొని పెద్దాక్రమధర్మమును పునరధారించుకొనవలయున్నది

సాంఘిక వ్యవహారాదులలో పూర్వమునకు

యిప్పటికియున్న భేదములు కావలసిన మార్పులు వివాహ సంబంధములు

మనలో కొందరు మేరకపు వివాహములను దూవ్యములుగా నెంచవలసియుండునని తలచుచున్నారు రక్తసంబంధము దూరమైన కొలదిని సంతానములు బలీష్ఠముగా నుండునను నీ మొదలగు కారణములను బెంపుచున్నారు. వారు చెప్పనట్టి ఘోతువులు క్రొత్తవికాపు పూర్వమునుండియు సహేతుకములగు వాదప్రతివాదములు జరిగిన పిమ్మటనే సంస్కర్తలు నియమమును కావించియున్నారు కాస్త్ర విధు లెట్లున్నను పెద్దలచే నియమింప బడిన విధానములు శిష్టాచారములై కాస్త్ర విధులకన్న బలవత్తరములై సంఘమునందు నాటుకొనియున్నవి. అట్టి శిష్టాచారమును సంఘముల్లంఘింపజాలదు మేరకపు వివాహములు యెట్టి శిష్టాచారములోనివి చిరకాలమునుండి యవలంబింపబడుచున్న యాచారములన సంఘమునకు కలిగిన హాని యేదియు కనబడదు కాబట్టి యిప్పుడా యాచారమును పరిమోచింపవలసిన యవసరము గానరాదు. మనలో యిప్పుడేప్పుడు

సోదరీ పుత్రికను వివాహమాడుచున్నార యిది కడుదూవ్యము ఏకగర్భజనితులగు వారిబిడ్డ యితరేతరా స్వసంతానములో లెక్కింప బడవలసియున్నది కావున రక్తసంబంధము దూరముగా గలవారిని గాని రక్తసంబంధము లేనివారిని గాని వివాహమాడుట మంచిది.

కన్యావర శుల్కములు

పూర్వము మనవారలకు కన్యావర శుల్కము లను మాట యే తెలియదు కన్నా శుల్కము దీసికొనగూడదనియు నట్లు దీసికొని యిచ్చిన కన్య దేవీపితౄకార్యములకు పనికిరాదనియు న్యాయితః ధర్మపత్నియని లెక్కింపదగదనియు మనకాస్త్రములు మోషించుచున్నవి ఈ దురాచారము బ్రాహ్మణులలో ముందుగా నారంభింపబడినది ఇదియంతగా మనలో వ్యాపించుటలేదు అయినను యెట్టిలోపము మనలోమాడ గల్గుటకుగాను మనవారలలో ధనపంతులు వరునకు కట్టుమును పేరులో శుల్కములిచ్చియాడుపిల్లలకువివాహములుచేయుచున్నారు. వరదక్షిణగాని, వరాలంకారాదులుగాని, కన్యాదాతల యొక్క స్థితి గతులబట్టి సంతోష పూర్వకముగా జరిగిన దూవ్యమన బడదు గాని యిదియొక వ్యవహారముగా నీవరుల కడుంగడు శోచనీయము ఈదురాచారము విశేషముగా మనలో ప్రబలియున్నది ఇది కాస్త్రదూవ్యమగుటచే పరమనకును, యందుమూలమున ధనవ్యయాదులు కలుగుటచే యిహమునకును దూరమైనది గావున వగశుల్కములు దీయుటకు కొన్నికట్టుబాట్లు చేయవలయునని సభవారిని కోరుచున్నాను

పోషకకర్మలు

దీనిని గరించి కొంచెము చెప్పవలయున్నది పూర్వము మనవారు వేదములయందు చెప్పేడి విధమున పోషకకర్మలు జేసెడివారు ఇప్పుడు మనవారు వేదోక్తముగా నిర్వర్తించక బోవుటయేగాక, నామకరణము, ఉపనయనము, వివాహము అపరకర్మల మొదలగు ముఖ్యమైనవి మాత్రమే యేర్పాదిచేయుచున్నార విడియొక్క ప్రాముఖ్యత గుర్తెఱుంగుచేయునట్లు కనబడుచున్నది ఉపనయన వివాహములు హృద్రునిజేసెడి పురాణోక్తమునుగాక ద్వైతమున వర్తించెను వేదోక్తమునుగాక శెంటికి చెడ్డలెవరు చందలిన వనము నిర్వహించుచున్నాము కావున మనకుండు సహజ హక్కులు యిటుపైని యాచరణలో నుంచనివో మనము ద్వైతమును తూర్పులకును జెందని వారమగుదుము ఇంతియేగాక పోషక కర్మలు వేదోక్తముగా చేయుచుండు పైట్లు కత్తవ్యమో అట్లే వేదాధ్యయనము చేయుటకూడ నావశ్యకమై యున్నది

విద్య

మనజాతిలో విద్యాగంధము లేనివారు చాలమంది గలరు విద్యలేనిదే మనజాతి యెన్నటికిని యున్నత దశకు రాజాలదు ప్రాథమిక విద్యనైనను బడచునివారు మనలో చాలమంది గలరు విద్య పురుషునకు భూమిగామపంటిది ఎంతధనమున్నను విద్యలేనిది రాణింపనేరదు వాసనలేని పుష్పము యెంత నిర్లభకమో విద్యలేనివా డంత నిర్లభకుడు భర్తృపరియందు ఉల్లివిద్యనిగూడ గుప్తముని విత్తమురూపము పూరుసాళికికొ విద్య యశస్సు భోగ్యవి విద్యగురండు విదేశబంధుమకొ విద్యవిశిష్ట దైవతము విద్యకు సాటి ధనంబు లేదిలకొ విద్య నృపాలపూజితమువిద్య నెరుంగనివాడు మర్త్యదే||

అని యిట్లు చెప్పియున్నాడు కావున ప్రతి మనజాతు ప్రస్తుతము దేశమునందు జరుగుచున్న ఆర్థిక, సాంఘిక, రాజకీయ, విద్యావిధానములయందు పాల్గొనుటకు శక్తినిమ్మనదయు, ధర్మాధర్మముల ననుసరించి కుట్రాచారానుసారముగా మనవిధ్య క్తధర్మముల నిర్వర్తించుటకు సహకారియై, ద్వైతములకు వర్తించెడి యజ్ఞాదిక్రితువులు వేదోక్తముగా పోషకకర్మలు జేయుట మొదలగునవి కారణాంతరములచే మధ్యను నశించి నందున తిరిగి పునరధారించుకొనుటకు సహాయ భూతము నగ విద్యను మనజాతులకు నేర్పవలసియున్నది.

విజయనగరనివాసులగు బ్రహ్మశ్రీ మదబ్బా డాది భట్ట నారాయణదాసుగారు రచించిన

శ్రీ యథార్థ రామాయణము

హరికథారూపక పద్యగద్యగీతప్రబంధము ఇందు శ్రీరామ జననము, శీతాకళ్యాణము, పాదుకాపట్టాభిషేకము, సుగ్రీవసఖ్యము, హనుమత్సందేశము, సామ్రాజ్యోద్ధియను నాడా శ్లోకములు. హరికథాకాలశేషములకుం బరికినయ్యను దీనినెల పోస్తేటిగాక 2-కి-0. గ్రంథకర్తగారికి వలసినవారు వ్రాసి తెప్పించుకొనవలెను. 2511

చెన్న పురి బజారుధరలు

1926-వ సం॥ మార్చి 30-వ తేది మంగళ వారము

1. ధాన్యములు

Table with 4 columns: Item, Price 1, Price 2, Price 3. Rows include rice, wheat, and other grains.

2. ధాన్యము వస్తువులు

Table with 4 columns: Item, Price 1, Price 2, Price 3. Rows include various types of rice and grains.

3. నూనెవస్తువులు

Table with 4 columns: Item, Price 1, Price 2, Price 3. Rows include various types of oil.

4. చిల్లరవస్తువులు.

Table with 4 columns: Item, Price 1, Price 2, Price 3. Rows include various types of small goods.

5. ఇనుము.

Table with 4 columns: Item, Price 1, Price 2, Price 3. Rows include various types of iron goods.

6. లోహములు

Table with 4 columns: Item, Price 1, Price 2, Price 3. Rows include various types of metals.

7. దూది

Table with 4 columns: Item, Price 1, Price 2, Price 3. Rows include various types of dust.

8. నూలు

Table with 4 columns: Item, Price 1, Price 2, Price 3. Rows include various types of thread.

అవ్వతాంజనము

చక్కనిడబ్బితో నహా సీసా-1-కి రూ 0-10-0; డజన్ 1-కి రూ 6-4-0. ప్రతియింట నుండవలసినది

పివాహము మొదలగు శుభకార్యసమయములందు, మమ్ములను మరువకుడు.

ఆకాశము
గలుగుడు!

} చిన్న వస్తువు మొదలు పెద్దదివరకు మావద్ద స్థాకులో నున్నది!! {

తృప్తికరముగా
నుండును!!!

మా వద్ద సాదా బంగారు ఉంగరములు, పువ్వురాగములు, కెంపులు పొదిగిన ఉంగరములు, తోడులు, మాటీలు, పెంకిలు, బిడ్డా ములకు కావలసిన మోపులు, పలురకముల చెతిగాజులు, గొలుసులు, బేసరీలు, ముక్కపుడుకలు, నాగరలు, మల్లెమొగ్గలు, రోజాపువ్వులు, పెండెంటులు, బహుమానపత్రములు మొదలగునవి సిద్ధముగానున్నవి సీమవెండికి, సవరంబంగారుకు, మేలైన పువ్వురాగములకు, కెంపులకు, పూచీ నిచ్చెడము నగలవిషయములో ఏసహాయము కావలసినను నేనెదము 1842

తృప్తికరముగాలేనిచో వైకము వాపనిచ్చెదము. ఒకదా మాచమ్మకమును చూడగోరెదము.

1

ఉమ్మడిరామయ్య శెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కర్ణపెనీ, నగలవర్తకులు, 25 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

మద్రాసు పెన్సల్లు

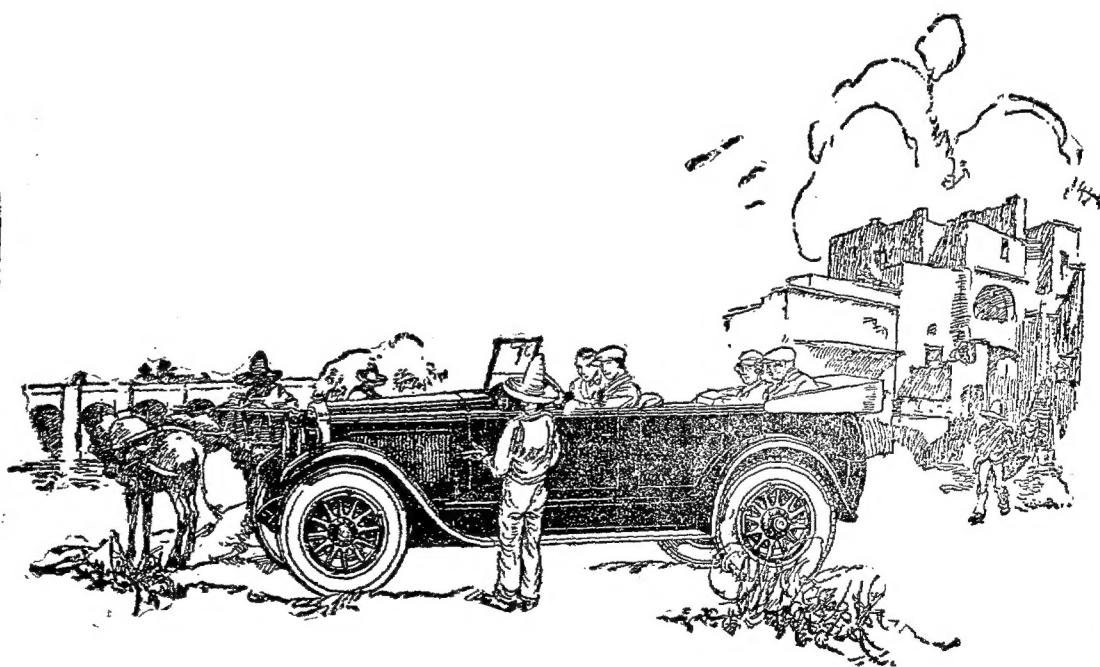
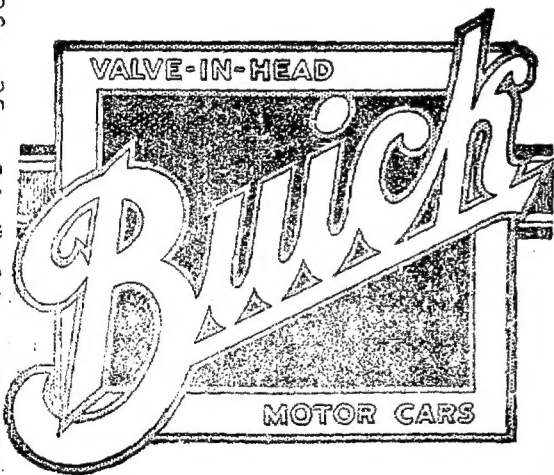
ప్రతి రకము ద్రావింగు పెన్ సెట్లయొక్క శ్రేష్ఠత్వమునకు, పోలిమికి పూచీ యివ్వబడును.

మద్రాసు పెన్సల్ ఫ్యాక్టరీవారిచే మాత్రమే తయారు చేయబడుచున్నవి.

వీటిని ఉపయోగించి స్వదేశోద్యమమునకు ప్రోత్సాహ మొనగుడు. వివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు:

1964

వి. పెరుమాళ్ శెట్టి అండ్ సన్స్, మద్రాసు

స్టాండర్డు మాడలులు 1-కి ధర రూ 5,200

అంతకుపై నుండియు గలదు.

హెడ్ ఇంజనునందు ప్రధాన వాల్వ్ గలదు

బ్యూక్ మాడలు కన్నిటికిని 4 చక్రముల బ్రేకులు, బెల్టాన్ టైరులు స్టాండర్డు ఎక్స్ప్రెస్ మెంటుగా నుండును.

సింప్లీస్ అండు కంపెనీ లిమిటెడ్,

మదరాసు,
ఉదకమండలము.